



Sørreisa kommune

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG

29.11.2023

Årsbudsjett 2024

Handlingsdel og økonomiplan 2024-2027

Arkiv: 23/2728



Sørreisa kommune



Innhold

Kommunedirektørens innledning	4
Det kommunale styringssystemet	6
Sørreisa kommunes styringssystem og planstrategi	9
Sørreisa kommunes planstrategi 2020-2023	11
Økonomiplanen og Kommuneplanens samfunnsdel	12
Visjon og hovedmål	12
Økonomiplanen og Kommuneplanens handlingsdel	13
Kommuneplanens handlingsdel	16
Barn og unge.....	16
Tabell 2: Mål for barn og unge.	19
Voksen og gammel	19
Kultur, idrett og frivillighet	20
Tabell 4: Mål for kultur, idrett og frivillighet.....	21
Næring	21
Tabell 5: Mål for næringslivet.....	23
Bolig og stedsutvikling	23
Samfunnssikkerhet – beredskap, miljø, klima, transport og arealforvaltning	23
Helse- og omsorgsplan i Sørreisa kommune 2019-2030.....	25
Temaplan «Leve hele livet» 2022-2025, vedtatt i Sørreisa kommunestyre desember 2021:	28
Boligsosial handlingsplan 2019-2023	31
Tiltaksdel etter kommuneplanens hovedtema	32
1. Barn og unge	32
2. Voksen og gammel	32
3. Kultur, idrett og frivillig arbeid	33
4. Næring.....	34
Tabell 14: Tiltaksdel næring.....	34
5. Bolig og stedsutvikling.....	34
6. Samfunnssikkerhet, beredskap, miljø, klima, transport og arealforvaltning:	34
Økonomiske perspektiver	36
Frie inntekter	38
Nærmere om føringene i statsbudsjett 2024	39
Lønns- og prisvekst, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift og premieavvik	43
Lånegjeld, renter og avdrag.....	44
Økonomiske måltall	46



Investeringer - Kommunedirektørens forslag til investeringstiltak	49
Kommunedirektørens kommentarer til investeringsprogrammetHensyntatte investeringsprosjekter i 2024-2027	50
Pågående investeringsprosjekter	55
Drift	57
Organisering av budsjettet	57
Kommunedirektørens samlede forslag til driftstiltak	61
Rammeområde 12 - Kommunedirektør og fellestjenester	63
Rammeområde 15 - Brann og Beredskap	65
Rammeområde 18 – Interkommunale samarbeid	67
Rammeområde 20 - Oppvekst og kultur	69
Rammeområde 30 – Helse	74
Rammeområde 35 – Sosiale tjenester	78
Rammeområde 40 – Politisk vedtatt tilskudd til andre.....	79
Rammeområde 60 – Teknisk og planlegging.....	80
Rammeområde 70 – Selvkost.....	82
Hovedbilde saldering – kommunedirektørens innstilling	84
Hovedoversikter i henhold til kommunedirektørens forslag:	85
§ 5-4 første ledd, Bevilgningsoversikt – drift.....	85
§ 5-4 andre ledd, Bevilgningene til de enkelte budsjettområdene – drift	85
§ 5-5 første ledd, Bevilgningsoversikt – investering.....	86
§ 5-6.Økonomisk oversikt etter art – drift.....	88
§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet.....	88



Kommunedirektørens innledning

Kommunestyret har gjennom kommuneplanens samfunnsdel for 2018-2030 vedtatt målsettinger og strategier for utviklingen av Sørreisa kommune. I budsjett og økonomiplanen skal det fremgå hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende årene.

En god kopling mellom strategier, målsetninger og budsjettlegging skal sikre at samfunnsplanleggingen skjer innenfor de tilgjengelige økonomiske rammene, og at kommunen fordeler sine ressurser best mulig mellom drift og utvikling. En god kobling mellom kommuneplanen og økonomiplanen er nødvendig for kommunestyret kan drifte organisasjonen ansvarlig og styre utviklingen i den ønskede retning.

I likhet med tidligere år har kommunedirektøren for 2024-2027 forsøkt å synliggjøre kopling – den røde tråd - mellom målsettinger i overordnede planer, tiltak i kommuneplanens handlingsdel og prioritering av økonomiske virkemidler gjennom økonomiplanlegging. Hovedvekt er på kommuneplanens samfunnsdel, budsjett 2024 med handlingsdel og økonomiplan 2024-2027.

I forbindelse med regjeringens forslag til statsbudsjett mottok Sørreisa kommune en økning på 7.6 % mer i rammer enn i 2024.

Rammeoverføringene til kommunesektoren er i stor grad er knyttet opp mot folketall. Prognosene framskriver en nedgang i folketall. En nedgang i folketallet fører til en realnedgang i de frie inntektene. Sørreisa kommune opplever per nå en stigning i folketallet, som skyldes bosetning av flykninger.

For 2024 budsjetteres for bosetning av 80 flykninger. For 2025 er det framskrevet bosetting av 50 flykninger i hver av årene 2025 til og med 2027. Selv om bosetning av flykninger påvirker bildet ift. demografi og folketall, står Sørreisa kommune i en situasjon som nødvendiggjør en stram drift- og investeringstilgang.

Kommunedirektøren har i sitt forslag optimert fordeling av integreringstilskuddet for å styrke enheter som yter tjenester til de mange flykninger som kommunen bosetter. Dette for å motvirke ytterligere press på allerede pressede tjenester.

Sørreisa kommune er som arbeidsplass, myndighet, tjenesteutbyder og samfunnsutvikler fortsatt påvirket av et større omstillingsprosjekt i 2021. Den kommunale driften og bemanning i Sørreisa kommune er på grunn av nedstyringen og den økonomiske situasjonen marginal på de fleste områdene. Det har ført til slitasje og noe sykemelding.

Kommunestyret økte i forbindelse med budsjettlegging for 2023 driften på de mest sårbare områdene, men sårbarheten i driften er ved inngangen til økonomiplanperioden 2024-2027 fortsatt betydelig. Dette skyldes gjeldsforpliktelser, lav bemanning og utfordringer med å beholde og rekruttere medarbeidere.

Kommunedirektøren har funnet rom til forsiktig konsolidering av driften, hvor det er mest nødvendig. Foruten allerede vedtatte investeringsprosjekter er det også funnet noe rom for investeringstiltak, som samlet er uttrykk for et stort behov for å imøtekomme den demografiske utvikling, vedlikeholdsesetterslep, lovgiving og regler.

Sørreisa kommune skal være bærekraftig som virksomhet og som samfunn. Økonomien er skjør og kommunedirektøren anbefaler, at en framtidigsikrede utfordrings- og nødvendighetsdrevet drift- og investeringstilgang er i søkelyset mange år frem.



Regnskapet for 2022 viste et driftsresultat, som muliggjorde å sette ca. 8,4 mill. kr på disposisjonsfond. Dette må ses opp mot 5 og gjerne 8 % av en kommunes driftsinntekter som ansvarlig buffer for å handtere risiko og for å skjerme drifts- og investeringsutgifter. For Sørreisa kommune svarer 8 % til 31,5 mill. Kommunestyret har vedtatt 6 % anbefales som måltall for Sørreisa kommune.

Behovet for å avsette penger på fond er ikke blitt mindre viktig i lyset av rente- og prisstigninger og de demografiske endringer, gjeldsgraden, likviditetsmessige utfordringer samt vedlikeholdsetterslep.

Kommunedirektøren har, ut fra stipulerte investeringsbehov i Sørreisa kommune, laget en framskriving/simulering av behov for låneopptak de neste 10 årene med dertil økning i renter og avdrag.

Driftsrammene er gjennomgått og justert etter beste skjønn og kjente premisser for å bli så realistiske som mulig.

Kommunedirektøren legger fram et saldert forslag til budsjett 2024 og økonomiplan for perioden 2024-2027. Kommunestyrets vedtak i saker i 2023 er hensyntatt i salderingen.

Kommunedirektøren håper det fremlagte budsjettdokument skal fremstå som et godt grunnlag for den videre budsjettbehandlingen i formannskapet og kommunestyret.

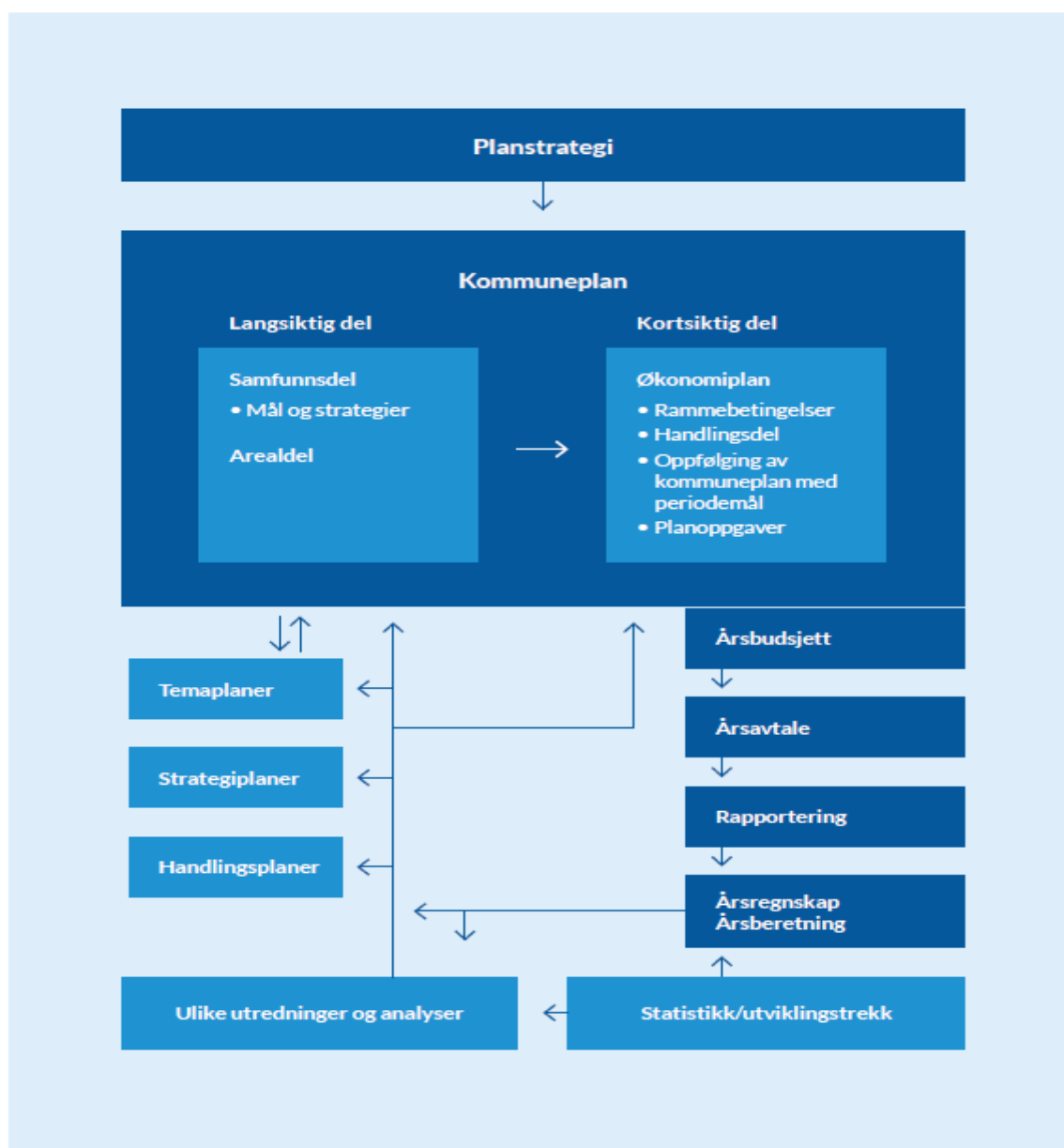
Ditte Stau
Kommunedirektør

Det kommunale styringssystemet

Kommunestyret startet i forbindelse med økonomiplanperioden 2022-2025 å rette opp en svak kopling mellom målsettinger i overordnede planer, tiltak i kommuneplanens handlingsdel og prioritering av økonomiske virkemidler gjennom økonomiplanleggingen. Arbeidet med å sammenlenke samfunnsplanlegging med kommuneplanen (areal- og samfunnsdel) og økonomiplanleggingen (økonomiplan/budsjettlegging) fortsatte for perioden 2023-2026

Formålet er å skape en bedre balanse mellom samfunnsutvikling og planlagte strategiske tiltak, og det å videreføre pågående aktiviteter.

Figuren under illustrerer de viktigste styringsdokumentene og sammenhengen mellom disse:



Figur 1: Det kommunale styringssystemet



Kommunal planstrategi

Hvert fjerde år og senest ett år etter konstituering skal det nyvalgte kommunestyre og vedta sin planstrategi. Planstrategien beskriver utviklingstrekk og avklarer hvilke planoppgaver kommunestyret skal prioritere i valgperioden, og det skal tas stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres. Planstrategien er derfor ikke en plan og har ingen rettsvirkning verken for kommunen eller andre jf. plan- og bygningslovens § 10-1 (heretter PBL).

Kommuneplanen

Kommuneplanen er det øverste styringsdokumentet i kommunen, og er den viktigste overordnede plan. Den er gir retning til og rammer for utvikling av lokalsamfunnet, forvaltningen av arealressursene og er førende for mer detaljerte planer og budsjetter. Kommuneplanen er Sørreisa kommunes strategi for å møte fremtidens utfordringer. Kommuneplanen består av en langsiktig samfunnsdel og en arealdel (10-12 år), samt kommuneplanens fireårige handlingsdel.

I hht. PBL § 11-2 skal kommuneplanens samfunnsdel ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Det skal være sammenheng mellom samfunnsdelen og arealdelen, og mellom samfunnsdelen og handlingsdel. Kommuneloven forsterker koblingen mellom kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplan.

Kravene til kopling av samfunnsplanlegging og økonomiplanlegging er finnes i Kommuneloven § 14-4. og det medfører sterkere forventninger til reell koordinering og sammenheng i de kommunale planprosessene.

Kommuneplanens samfunnsdel

- har en viktig rolle som verktøy for en helhetlig og strategisk planlegging og politisk styring for å få en ønsket og bærekraftig samfunnsutvikling
- viser hvilke utfordringer og muligheter kommunen står overfor, og kommunens langsiktige mål og strategier for å imøtese de

Kommuneplanens arealdel

- omfatter hele kommunen, er juridisk bindende og styrer den langsiktige arealutviklingen
- skal sikre at arealbruken i kommunen bidrar til å nå mål og strategier i samfunnsdelen
- består av planbeskrivelse, retningslinjer for saksbehandling og plankart med utfyllende bestemmelser
- er styrende for mer detaljerte arealplaner og utbyggingstiltak

Arealdelen for Sørreisa kommune er under arbeid og ferdigstilles første halvår 2024.

Kommuneplanens handlingsdel

- viser prioriteringer og tiltak for å nå de langsiktige målene i samfunnsdelen og andre temaplaner. Kommuneplanens handlingsdel rulleres årlig.
- er en del av kommunens styringssystem og kan struktureres etter temaområder eller etter sektorområder. Sørreisa kommunes plan er organisert etter temaområder.
- viser oversikt over nåværende status. Det vil si utviklingstrekk, status og evaluering av måloppnåelse innenfor ulike områder, satsningsområder eller sektorområder
- viser oversikt over rammebetingelser. Det vil si økonomiske rammebetingelse mv og andre pålegg kommunen må forholde seg til



- viser prioriteringer og ressursfordeling (samordnet med økonomiplan)
- viser utfordringer de neste fireårene

Økonomiplanen

samler kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan og årsbudsjett i ett dokument. I tillegg vises et program for oppfølging av planstrategien. Årsregnskap og årsberetninger gir viktig informasjon for rullering av økonomiplanen. Statistikk og oversikter over utviklingstrekk er nødvendig for analyse av spesielle utfordringer. Økonomiplanen gjelder for fire år der årsbudsjettet utgjør det første og:

- skal omfatte hele kommunens virksomhet
- gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver innenfor drift og investering. (Kommuneloven § 14-4)
- skal omfatte minst en fireårs periode og revideres årlig
- skal settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig

Årsbudsjett

- er en bindende plan for kommunens midler, og anvendelse av disse i kommende år (Kommuneloven § 14-5)
- konkretiserer økonomiplanen og gjelder hele kommunens virksomhet
- er første året i økonomiplanen og revideres årlig

Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse. Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet.

Budsjett og økonomiplan 2024-2027

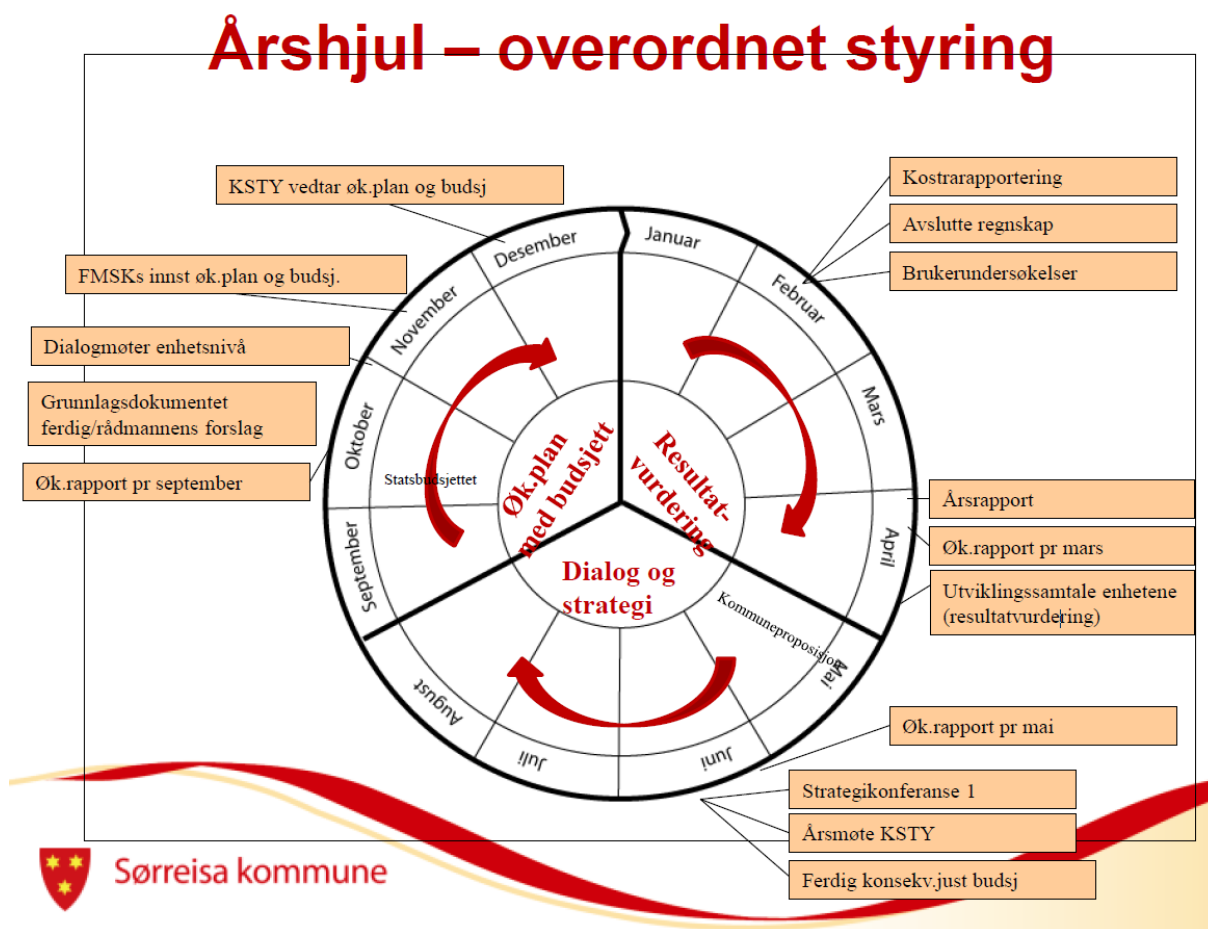
I dette dokumentet har kommunedirektøren tatt utgangspunkt i kommuneplanen samfunnsdel for 2018-2030. Forslag til budsjett og økonomiplan for 2024-2027 bygger i tillegg på følgende forutsetninger:

- Vedtatt økonomiplan 2023-2026
- Vedtak i kommunestyret i løpet av 2023
- Kommuneproposisjonen og forslag til statsbudsjett for 2024

Sørreisa kommunes styringssystem og planstrategi

Gode tiltak krever styringssystem for kommunens virksomhet og helhetlig tilnærming til hvordan Sørreisa skal styres, en plan for virksomhetsstyring. Ledelse, plan- og styringsprosesser må ivareta målene for Sørreisa, hvor kommunen som helhet driver ressurser og prosesser effektivt og leverer gode tjenester til innbyggerne i henhold til lover, regler og til politiske vedtak. Dette krever tydelig sammenheng mellom vedtatte strategier og mål, gode styringsparameter - og evner og systemer for å måle effekten av kommunens aktivitet før og etter gjennomføring av tiltak.

Virksomhetsstyring kan illustreres som et hjul med konstant utvikling og forbedring. Denne tilnærmingen sikrer en organisasjon som kontinuerlig tilpasser seg endrede behov, forutsetninger og forventninger.



Figur 2: Årshjul overordnet styring

Virksomhetsstyring favner all aktivitet knyttet til ledelse, planlegging og styring av drifts- og utviklingsoppgaver, og skal sikre:

- etterlevelse av lover og forskrifter
- iverksettelse av politiske og administrative vedtak, prioriteringer og mål
- best mulige resultater og kvalitet i tjenestene
- lik og samordnet styring mellom og innen tjenestemrådene
- effektiv ressursutnyttelse

Sørreisa kommunestyre vedtok i 2018 at kommuneplanen skal fungere kommunen øverste styringsdokument. Den skal legge føringer for all kommunal aktivitet og fungere som et viktig



beslutningsgrunnlag i kommunen.

Kommunestyret vedtok videre at handlingsdelen skulle konkretisere hvordan kommunen skal jobbe for å følge opp målene i kommuneplanen. Når handlingsdelen blir satt sammen med økonomiplanen ville dette bli det viktigste verktøyet for å sikre økonomisk planlegging og styring av kommunen. Dette reviderte forslaget viser planen for årene 2024-2027.

Med utgangspunkt i vedtatt visjon, mål og strategier utarbeides et fireårig handlingsprogram med konkrete tiltak/handlinger.

Sørreisa kommunes styringssystemer

De viktigste dokumentene i styringssystemet er *den 4-årige Budsjett- og økonomiplanen og årlige budsjett og planer for den enkelte tjeneste- og støtteenhet*

Rapportering til kommunestyret

- Årsregnskap og Årsberetning der forrige års drift evalueres- Kommuneloven §§ 14-6 og 14-7.
- Tertialvise økonomirapporter, Kommuneloven § 14-5
- Tilbakemelding på politiske vedtak
- Tilrettelegging for budsjett- og handlingsplanprosessen
- Rapport om internkontroll og statlig tilsyn en gang pr år – Kommunelovens § 25-2.

I Kommuneloven av 01.01.19/01.01.20 Kapittel 25, § 25-1 og 25-2 er kommunedirektørens ansvar for internkontroll hjemlet: Kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for å ivareta dette. Det er videre hjemlet i loven at kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og resultat fra statlige tilsyn minst en gang pr. år.

For å ivareta lovkravene har Sørreisa kommune siden 2022 hatt et spesielt fokus på kontroll og har derfor jobbet med forbedring av eksisterende og implementering av nye systemer:

Compilo Kvalitetssystem

- inneholder dokumentarkiv med oppgradering av mappestruktur og rutiner som oppdateres fortløpende
- er kommunes avvikssystem
- inneholder ROS-modul til å gjøre nødvendig risiko- og sårbarhetsanalyser på drift
- benyttes ift. kvalitetshandbok som skal følges i internkontroll- og kvalitetsarbeidet

Bridge

- System for registrering og oppfølging av politiske vedtak

KF – delegering

- Et digitalt system for delegering, der tas i bruk 2024. Delegasjonsreglement legges fram til politisk behandling 1. kvartal 2024.

Acos

- Saks- og arkivsystem tatt i bruk 2023, som skaper sammenheng, øker overblikk, gjennomsiktighet og brukervennlighet.

Noen tjenester i Sørreisa kommune gjennomfører brukerundersøkelser. I tillegg har det vært gjennomført medarbeiderundersøkelser. Undersøkelsene har vært brukt til forbedringsarbeid



internt, men er ikke rapportert til politisk nivå eller brukt i kommunens styringssystemer. Det må gjøres et forbedringsarbeid knyttet til rapportering og bruk av funna fra disse undersøkelsene.

Sørreisa kommunes planstrategi 2020-2023

Iht Pbl § 10-1 er planstrategien et verktøy for kommunestyret til å drøfte og prioritere planoppgaver på overordnet nivå i kommunestyreperioden. Her følger en status på de av kommunestyret vedtatte prioriteringer (den 10. desember 2020) i gjeldende planstrategi:

	Planer	Status
1.	Rullering av kommuneplanens arealdel fullføres	Første halvdel av 2024.
2.	Pågående arbeid med sentrumsplanen fullføres	Kommunestyret vedtok i 2023 Områdeplan for Sørreisa sentrum
3.	Følgende planarbeid gjennomføres: a. Helhetlig klima og miljøplan b. Temaplan «Leve hele livet» c. Kommunedelplan for Oppvekst d. Boligpolitisk plan	a. Sak om oppstart er behandlet i kommunestyret 2021, men planarbeidet er ikke oppstartet b. Kommunestyret vedtok temaplan i 2021 c. Kommunestyret vedtok i 2023 å utsette planen i påvente av at mål og strategier relatert til barn og unge fra kommuneplanens samfunnsdel blir revidert d. Ikke påbegynt

Tabell 1: Prioriterte planer i planstrategien

Planarbeidet har i 2023 vært preget av manglende plankapasitet i egen administrasjon og oppstart av interkommunalt plankontor. De interne kapasitets- og kompetanseutfordringene på planområdet, snever økonomiske ramme for bestillinger av planer gjennom det interkommunale plankontor og kontorets samlede kapasitet betyr, at planarbeidet også i 2024 må begrenses og prioriteres ift. lovpålagte oppgaver og frister. Førsteprioritet er planstrategien som må vedtas i løpet av det første året etter konstituering av nytt kommunestyre. Ny planstrategi for Sørreisa kommune må være på plass innen oktober 2024.

Økonomiplanen og Kommuneplanens samfunnsdel

I økonomiplanen skal kommuneplanens samfunnsdel være gjenspeilet og integrert med visjoner, mål, satsningsområder og strategier. Konkretisering av samfunnsdelen fortsetter i kommunens økonomiplan og budsjett. For at kommuneplanlegging skal bli realistisk og relevant bør kommuneplanens samfunnsdel rulleres hvert fjerde år i forbindelse med planstrategiarbeidet og handlingsdelen og årlig i forbindelse med behandling av budsjett/økonomiplan.

Visjon og hovedmål

Kommuneplanens samfunnsdel *Vi skal gjøre hverdagen bedre – for alle!* vedtatt den 03. mai 2018 er Sørreisa kommunens strategi for å møte fremtidens utfordringer og er førende for økonomiplanen. Kommuneplanens visjon skal samle og inspirere til felles utvikling og endring.



Figur 3: Visjon og hovedmål for Sørreisa kommune

Hovedmålet er *Den beste bokommune* skal nås gjennom fokus på fire satsningsområder, som skal ha oppmerksomhet og ressurser fram mot 2030: *Bolyst - Frivillig sektor, kultur og folkehelse - Næringsutvikling - Klima, miljø og beredskap*

Kommunestyret har i tillegg bestemt at *folkehelseperspektivet og stedsutvikling* skal inngå i alle områder om gjennomgående tema.

Sammenfattende vil det si at Sørreisa skal være en trygg og stedsutviklende bokommune med et



godt næringsliv, fritidsmuligheter, god folkehelse og mobilitet. Et levende lokalsamfunn, hvor vi tar vare på hverandre og har ansvar lokalt for ressursene, miljøet og klimaet.

Økonomiplanen og Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanen skal sikre at kommunens kan utfylle sin rolle som samfunnsutvikler, foruten myndighetsfunksjoner og tjenesteyting. Det er i 2023 utarbeidet og vedtatt revidert næringsplan for Midt-Troms 2024-2028 med hovedfokus på tre næringsområdene: Sjømat, forsvar og reiseliv. Her er sammenheng til Sørreisa kommunes fokus på å legge til rette for forsvaret og næringsutvikling - lokalt og i Midt-Tromsregionen. Ungdommen har også både fokus i det regionale og det lokale arbeide med å tiltrekke og fastholde innbyggere og arbeidskraft.

Innenfor tjenesteyting fokuserer planen på de langsiktige mål og strategier som de ulike sektorene i kommunen skal styre etter. I stedet for å følge de ulike sektorene er mål og strategier i planen rettet mot sektorovergrepene hovedtema med fokus på hele mennesket.

FNs bærekraftsmål og Sørreisa kommune

Sørreisa kommune påvirkes av globale endringer og bærekraft har blitt styrket globalt med FN's 17 verdensmål for bærekraftig utvikling. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Målene gjelder for alle land i verden, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene. Gjennom "Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027" gir regjeringen tydelige føringer for at kommunene skal legge FN's bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanlegging.

De 17 hovedmål og 169 delmål handler om å oppnå økonomisk, sosial og miljømessig bærekraftig utvikling lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt:

Økonomisk bærekraft handler om ansvarlig forbruk og produksjon, økonomisk vekst med mindre miljøbelastning, samt rettferdig og anstendig arbeid. Bærekraftig utvikling forutsetter at det skapes verdier i lokalsamfunnet som over tid opprettholder et godt velferds- og tjenestetilbud.

Sosial bærekraft handler om å sikre innbyggerne like muligheter til å delta i samfunnet, å investere i gode oppvekst- og levekår, helse, utdanning, likestilling, inkludering og mangfold. Samholdet i samfunnet, tillit, demokrati og opplevd tilhørighet er avgjørende.

Miljømessig bærekraft handler om å utvikle samfunnet innenfor planetens tålegrenser og å redusere tapet av biologisk mangfold. Klimaendringene må reduseres og samtidig må samfunnet tilpasse seg konsekvensene av endringene som allerede pågår.

Sørreisa kommune er påvirket av disse viktige premisser og føringer. Bærekraftmålene hjelper kommunen å løfte blikket, og gir både utfordringer og muligheter som kommunen best tar tak i ved å kople sammen økonomiplan, planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og handlingsdel – og se dem i sammenheng med målene.

FNs bærekraftsmål



Sørreisa kommune bør ha fokus på bærekraftig forvaltning, tjenesteproduksjon og utvikling gjennom å tilstrebe at nedenstående strategiske satsninger hensyntas i tiltakene som iverksettes på tvers i handlingsdelen/økonomiplanen:

Økonomisk bærekraft og Sørreisa kommune

- Næringslivet må ha gode rammevilkår for eksisterende og nye næringer. Sørreisa kommunes rolle som samfunnsutvikler er viktig og må prioriteres, videreutvikles og tenkes sammen. Et tydelig potensial er havne- og farvannsforvaltning, som ble styrket i 2023 med (re-)sertifisering av Øyjordnes og ansettelse av havnesjef, som også ivaretar samfunnsutvikling med utgangspunkt i havn.
- Så mange som mulig skal være i jobb og kan ta del i arbeidslivet.
- Sørreisa kommune må tilstrebe en kostnadseffektiv og bærekraftig drift der regnskapsresultatet innfrir vedtatte økonomiske måltall.
- Kommunens tjenester må være økonomisk bærekraftig. Det betyr at innbyggerne i størst mulig grad må ta ansvar for å mestre eget liv.
- Det må jobbes med ressursbesparende innkjøp gjennom effektiv rullering og etablering av rammeavtaler og gjennom innkjøpssamarbeider med andre kommuner. Anskaffelser skal være formålstjenlig og kostnadseffektive, ivareta miljø- og klimamessige hensyn og så vidt mulig understøtte det lokale næringsliv.
- Det bør satses på velferdsteknologi, digitalisering og digital transformasjon. Gjennom vedtatte strategier og nettverket DigiTroms og Finnmark må kommunen jobbe for hurtigere og mer effektive økonomiske og velferdsmessige gevinster. Det er avsatt penger til velferdsteknologi og IT-utstyr o.lign. i økonomiplanperioden, men ikke på drift og i prosjekt. Dette bør ses opp mot ressursforbruk på fiber, nødvendig IT-beredskap og bemannings situasjonen



- Sørreisa kommune må jobbe for å redusere etterslepet av vedlikehold på kommunale bygg.
- Sørreisa kommune bør vurdere sin bolig- og eiendomsforvaltning og porteføljen for å sikre effektivitet og styrke handlingsrom for investeringer

Sosial bærekraft og Sørreisa kommune

- Alle skal oppleve å være en del av Sørreisasamfunnet og det skal være mindre forskjell mellom folk.
- Det er viktig at de som kan og vil får mulighet til å bidra med sine ressurser i lokalsamfunnet. Sørreisa kommune er via Midt-Tromsrådet i et prosjekt om utenforskap hos gruppen 20-29 år.
- Sørreisa kommune skal jobbe for å bli en mobbefri kommune.
- Foreldre må få støtten og oppfølgingen de trenger for å skape trygge omgivelser for barna som bygge morgendagens samfunn.
- Sørreisa kommune skal sikre tidlig innsats
- Sørreisa kommune skal legge til rette for boligvekst og utvikling, så det skapes gode, helsefremmende omgivelser for mennesker å leve i.
- Livsfasemål - alle skal ha mulighet til å mestre hverdagen og sitt eget liv.

Miljømessig bærekraft og Sørreisa kommune

- Helhetlig perspektiv med grønt perspektiv i tjenester, planer og utvikling
- Vi må gjøre grep slik at miljøet rundt oss kan bestå til glede for de som kommer etter oss.
- Klimagassutslippet pga. økt forbruk må reduseres, vi må tilpasse oss klimaendringene, reise annerledes, bruke arealene våre på en bedre måte og verne om naturressursene.
- Et langsiktig perspektiv er viktig – ingen «rovdrift», både ved forvaltning av naturressursene og når det gjelder mennesker og ansatte i organisasjonen. Beredskap for å møte klimaendringene og naturgitte faremomenter.

Klima, miljø og energi og Sørreisa kommune

I Sørreisa kommunes planstrategi er det vedtatt at det i kommunens planer skal tas hensyn til både nasjonale og regionale føringer når det gjelder klima og miljø. Sørreisa kommune hadde i 2022 redusert klimagassutslippene med nesten 40% siden 1991. Dette er over den nasjonale målsetningen om en reduksjon på 30% innen 2020. Innen 2050 må vi dog redusere med minst like mye for å nå nasjonale mål om en reduksjon i utslippene med 80-95%, sammenlignet med 1991. For Sørreisa sin del betyr det at vi skal ned til mellom 670-2680 CO₂-ekvivalenter i løpet av de neste 30 årene.

Pr 2017 bestod veitrafikken for 47.6% av utslippet, etterfulgt av jordbruk med 25.5% og avfall & avløp med 13% av utslippet. Det er i hovedsak personbiler (51.6%) og tunge kjøretøy (33.1%) som står for mesteparten av utslippet av veitrafikken. Sørreisa er en «gjennomfartsåre» og det er stor



utpendling til andre kommuner i regionen, samtidig som kollektivtilbudet ikke er særlig godt tilrettelagt. Det vil være behov for å se på regionale tiltak for å redusere persontrafikken inn mot sentrene i Midt-Troms.

Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanens handlingsdel ble første gang innarbeidet i økonomiplanen i budsjett og økonomiplan for 2022-2025. Handlingsdelen viser hvordan kommuneplanen skal følges opp i økonomiplanperioden. Kommunedirektøren følger her opp på denne praksis ved å gi en status knyttet opp mot bærekraftmålene på vedtatte mål, strategier og tiltak 2024-2027 for de 6 temaer:

Barn og unge

Voksen og gammel

Kultur, idrett og frivillighet

Næring

Bolig og stedsutvikling

Samfunnsikkerhet – beredskap, miljø, klima, transport og arealforvaltning

I kolonnen økonomi vises det hvordan tiltaket er finansiert. Drift (D), investering (I), omstilling (O) eller en kombinasjon av disse.

Barn og unge

Strategiene i dette tema knyttes opp mot følgende bærekraftsmål



a: MÅL: Barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst			
Slik vil vi ha det (strategi)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Sørreisa skal ha en god helsestasjon, skolehelse- og barnevernstjeneste med oppfølging fra fødsel til voksenliv.	Sørreisa kommune har i tillegg til en godt dimensjonert helsestasjon og skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom. Sørreisa kommune har fått innvilget støtte fra helsedirektoratet til styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Tilskuddsperioden for utviklingsarbeidet er 2023-2025. Sørreisa kommune inngår fra 1.1.2024 avtale om kjøp av kommunale jordmortjenester fra Senja kommune. Kravet om at jordmor skal tilby heimebesøk til barselkvinner i løpet av første 3 døgn etter hjemreise fra fødestue inngår i ny avtalen. Sørreisa kommune etablerte fra og med 1.oktober 2023 interkommunalt samarbeid med Senja kommune om barneverntjenester. Etablering av en felles interkommunal barneverntjeneste ønsker partene å skape et utviklingsgrunnlag for et godt og robust fagmiljø, og sikre gode, trygge og forutsigbare tjenester for samarbeids kommunene.	2024-2027	D
En felles 1.-10 skole i sentrum skal realiseres.	Selve skolen er ferdigstilt til juli 2023 og skoledriften startet opp i august 2023. Den delen av prosjektet som omhandler	2024	I



	opparbeiding av trafikk- og uteområder gjenstår og er planlagt gjennomført i 2024. Prosjektering av disse er i gang.		
God kontinuitet i overgang mellom barnehage, barneskole, ungdomsskole til videregående skole.	<p>En prosess som pågår kontinuerlig og som forsterkes ved styrkingen som er gjort i modell for tverrfaglige samarbeidsarenaer for barn og unge i Sørreisa der også kommunepsykolog står sentralt i arbeidet.</p> <p>Det er utarbeidet egen plan for overgang fra barnehage til skole. Planen følges og evalueres/revideres årlig.</p> <p>Fylkeskommunen og kommunene i Midt-Troms skal utarbeide en felles rutine for overgang til videregående skole. Arbeidet er oppstartet og planen forventes ferdigstilt i 2024.</p>	2024-2027	D
Tidlig innsats skal styrkes	Tiltak som gjennom drift er implementert hos helsesykepleiere og jordmor.	2024-2027	D
Sørreisa skal gjennom en god grunnskole forebygge frafall i videregående skole.	Skolene jobber kontinuerlig for å skape gode og trygge skolemiljø der elevene skal trives og få gode opplevelser. God veiledning fra skolens rådgiver i søkeprosessen til videregående skole.	2024-2027	D
Sørreisa skal ha kvalifisert personale og god bemanning i barnehage og skole, med kvalitet på minimum nasjonalt nivå	<p>Også Sørreisa kommune merker det presset som er i markedet når det gjelder pedagoger til både skoler og barnehager. Kommunen må derfor iverksette spesielle rekrutteringstiltak på kort og lang sikt, både alene og sammen med de andre kommunene i regionen.</p> <p>Det skal utarbeides en kommunal plan for å beholde og rekruttere kvalifisert personell. Planen skal beskrive tiltak for hele kommunen, inklusiv barnehage og skole.</p> <p>I forbindelse med økt bosetting av flyktninger er deler av økt integreringstilskudd benyttet til å styrke skolen med 1 årsverk til særskilt språkopplæring. Barnehagen er styrket 1,8 årsverk til språkassistent og oppfølging av barn med særskilte oppfølgingsbehov. Tiltakene er av midlertidig karakter i forbindelse med høyere bosetting enn forutsatt i tidligere økonomiplan.</p>	2024-2027	D
Ungdom skal ha gode muligheter for arbeidsutprøving og sommerjobber	Dette har vært godt tilrettelagt for sommeren 2023. Dette er et videreført tiltak som fortsetter tiltaket. Dette er også et viktig rekrutteringstiltak.	2024-2027	D
Kommunen skal følge KS sin norm for antall læreplasser.	Kommunestyret vedtok i 2021 at Sørreisa kommune kan ha inntil 7 lærlinger. Lærlingene skal primært ha utdanningsrett. I tillegg kan Sørreisa kommune ha lærlinger som har lønnskostnader dekt fra Nav eller f.eks. fylkeskommunen. Dette er videreført i perioden.	2024-2027	D
Kommunen skal ha fokus på trafikksikkerheten rundt ny sentrumsskole	Dette ivaretas gjennom planlegging og iverksettelse av trafiktiltak	2024	D/I
Barn og unge skal ha trygge skoleveier gjennom satsing på gang- og sykkelveier	<p>Utarbeiding av trafikale løsninger i forbindelse med ny skole har som målsetting å skape en tryggere skolevei for elevene. Trafikkarealene planlegges realisert i 2024.</p> <p>Trygg ferdsel for myke trafikanter har hatt vært viktig fokusområde ved utarbeidelse av Sentrumsplanen (områdeplan for Sørreisa sentrum). Utarbeidelse av ny infrastruktur i sentrum i henhold til planen vil sikre at strategien kunne oppfylles.</p>	2024	D/I



Barnehager og skoler skal ha gode uteområder som motiverer til lek og fysisk aktivitet	I forbindelse med bygging av ny skole skal det gjennomføres oppgradering av uteområdet. Uteområdet planlegges ferdigstilt sommeren 2024. Uteområdene rundt barnehagene er stort sett tilfredsstillende, men barnehageeier må ha fokus på disse de kommende årene.	2024-2027	D/I
Sikre barn- og unge god kunnskap om entreprenørskap, eget lokalmiljø og næringslivet, for å bidra til økt trivsel og tilhørighet hos de unge	Skolene har samarbeid med Ungt entreprenørskap. Arbeidslivsfag gir elevene mulighet til å etablere elevbedrifter. Elever får mulighet til å besøke lokalt næringsliv. Dette er tema i ordinær undervisning.	2024-2027	D
b Mål: Det skal være nulltoleranse for mobbing			
Barnehager og skoler skal handle raskt og effektivt dersom det avdekkes mobbesituasjoner	Både skole og barnehager har utarbeidet rutiner og handlingsplaner for håndtering av lovkravet.	2024-2027	D
Alle som jobber i barnehage og skole skal lære mer om hvordan de skal forebygge og håndtere mobbing.	Sørreisa kommune deltar i perioden 2023-2026 i satsingen <i>Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis</i> . I satsingen deltar barnehagene, skolen og andre tjenester i laget rundt barnet.	2024-2024	D
Sørreisa skal ha opplegg for kompetanseheving på dette området	Sørreisa barne- og ungdomsskole deltar i perioden 2022-2025 i den nasjonale tilskuddsordningen <i>Oppfølgingsordningen</i> . Gjennom oppfølgingsordningen skal skolen prøve ut konkrete tiltak. Målsettingen er blant annet at skolen gjennom oppfølgingsordningen skal forebygge utenforskap gjennom å utvikle en inkluderende praksis som skal fremme et trygt og godt skolemiljø der elevene trives, og opplever trygge rammer og støtte fra de voksne. I perioden for satsingen (høst 2022-vår 2025) mottar kommunen øremerkede tilskudd til iverksetting og utprøving av tiltak.		
c: Mål: Barn og unge skal ha gode fritidstilbud og sosiale møteplasser			
Sørreisa kommune skal ha en aktiv dialog med sitt ungdomsråd og sikre reel innflytelse i saker som gjelder dem under mottoet «Ungdom vet mest om ungdom»	Målet er at Sørreisa kommune skal ha et oppegående og aktivt ungdomsråd som skal bidra til ivaretagelse av innflytelse og medbestemmelse i saker som gjelder ungdom. I tillegg skal ungdom fra Sørreisa være representert i det interkommunale ungdomsrådet. Det er satt av midler i budsjettet til dette, og det jobbes kontinuerlig med å rekruttere engasjerte ungdommer til vervene.	2024-2027	D
Sikre videre satsing på mangfoldig idretts- og kulturtilbud i kommunen	Videreføre det gode samarbeid mellom kommunen og lag, foreninger og frivillighet. I 2023 ble det innført ordning med fritidskasse her i Sørreisa. Målet med ordningen er å legge til rette for at flere barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter.	2024-2027	D
Kommunen skal tilrettelegge for fritidsklubb og uorganisert aktivitet	Kommunestyret har bedt kommunedirektør utrede tiltak med fritidsklubb. Dette arbeidet er påbegynt. Kommunestyret har også bedt kommunedirektøren om å ta sikte på å få i gang ukentlige aktiviteter for ungdom på Bølgen fra høsten 2023. I samråd med Sørreisa ungdomsråd skal det også vurderes også andre lokaler for utvidet aktivitet. Dette arbeidet er igangsatt, men ukentlig ungdomstilbudet er ikke etablert	2024-2027	D

Tabell 2: Mål for barn og unge.

Voksen og gammel

Strategiene i dette tema knyttes opp mot følgende bærekraftsmål

1 UTRYDDE FATTIGDOM 3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 10 MINDRE ULIKHET 13 STOPPE KLIMAENDRINGENE					
a: Mål: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv					
Slik vil vi ha det (strategi)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk		
Alle skal kunne bo godt og trygt.	Kommunestyret har vedtatt at det skal utarbeides en boligpolitisk plan. Dette arbeidet er ikke igangsatt. Kommunens boligsosiale handlingsplan skal revideres og inngå i den helhetlige boligpolitiske planen.	2024-2027	D		
Sørreisa kommune skal tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ta ansvar og være aktiv i eget liv med sine iboende ressurser, og bo lengst mulig i egen bolig.	Utredningsarbeid for å se muligheter for samlokalisering av ulike boformer i Fredlund bygg. Penger til forprosjekt satt av i 2023. Arbeidet er igangsatt og slutføres i 2024. Sørreisa kommune har tilbud om forbyggende hjemmebesøk hos hjemmeboende eldre over 80+ Her er tema fall, brann, hjerneslag, hjelpemidler inkl. velferdsteknologi mm Sørreisa kommune har iverksatt hverdagsrehabiliterings- tiltak for pasienter dette er aktuelt for.	2024	I		
Sørreisa kommune skal legge til rette for utvikling av universelle og tilrettelagte boliger i sentrum.	Det planlegges for 10 omsorgsboliger i sentrum i økonomiplanperioden.	2024-2026	I		
Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester i en framtid med betydelig flere eldre.	Det planlegges nye legekontorer i økonomiplanperioden, disse samlokalisert med omsorgsboliger. I budsjett og økonomiplan 2024-2027 er det tatt i flere tiltak til velferdsteknologiske løsninger.	2024-2026	I		
Sørreisa kommune skal fremme folkehelsearbeidet som tema i alle kommunens planer, og utvikle tiltak og fremme vilkårene for friluftsliv for å styrke folkehelse for alle innbyggerne.	Sørreisa kommune vedtok temaplan for <i>leve hele livet</i> i 2022. Planen omhandler eldre over 65 år og har tiltak knyttet til folkehelse gjennom aktivitet, og gode opplevelser for denne gruppen. Tiltak som skal gjennomføres og avsluttes i 2024: - Utvikling av mat og måltider for hjemmeboende - Utvikling av tilbud til pårørende demenssyke. Arbeidet er godt i gang og sak om politisk behandling –demensplan skal legges fram for politisk behandling i 2024.	2024-2025	D		
Sørreisa kommune legger til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi i alle livsfaser som ivaretar den enkeltes behov.	Kommunen skal systematisk ta i bruk velferdsteknologi som et supplement til -og en erstatning for- ordinære helse- og omsorgstjenester. Trygghetsalarm, medisindispensere og sensor-teknologi i helse- og omsorgssektoren er planlagte tiltak	2024-2025	D/I		
Det skal være gode sosiale møteplasser både i kommunal og privat regi.	Per i dag er det i regi av eller i samarbeid med Frivilligsentralen etablert fredagskafe på omsorgssenteret, torsdagskafe psykisk helse, seniorkafe og småbarns kafé	2024-2027	D		



Sørreisa kommune vil sammen med frivillige organisasjoner aktivt bidra til å motvirke ensomhet blant eldre	Frivillige lag og foreninger, samt Frivilligsentralen har gjennom mange år bidratt med gode og viktige tiltak for lokalsamfunnet og innbyggerne i kommunen vår. Noe av denne innsatsen skjer i helt egen regi, mens andre tiltak skjer i nært samspill med helse og omsorgs-tjenesten i kommunen. Middagskjøring til hjemmeboende, aktivitetsvenn og en rekke sosiale arrangementer på omsorgssenteret er gode eksempler på de frivillighetens uvurderlige bidrag inn den totale velferdspakken her i Sørreisa.	2024-2027	D
b: Mål: Sørreisa skal være en attraktiv arbeidsgiver			
Slik vil vi ha det (mål)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Sørreisa kommune skal være en attraktiv kommune, med en rekrutteringsstrategi som sikrer god kompetanse og kvalitet i kommunens tjenester for innbyggerne	Sørreisa kommune konkurrerer om arbeidskraft i et krevende marked. Tiltak som kan bidra til at kommunen framstår som attraktiv blir stadig viktigere. I tillegg blir det viktig å iverksette tiltak for å beholde de ansatte som kommunen har rekruttert. Arbeidet med å revidere kommunens rekrutteringsstrategi begynner tidligst i slutten av 2023. Det overføres relevante elementer og konklusjoner fra beholde- og rekruttereplan for helsetjenesten, som bli lagt fram til politisk behandling 4. kv. 2023.	2024-2027	D
Vi skal ha fokus på forebyggende arbeid for å oppnå lavere andel av uføretrygdede i kommunen.	Sørreisa kommune er en IA -bedrift (inkluderende arbeidsliv) og jobber for å forebygge sykefravær og frafall i arbeidslivet. Arbeidsgiver har et tett samarbeid med tillitsvalgte og verneombud, Bedriftshelsetjenesten, NAV og arbeidslivssenteret i dette arbeidet.	2024-2027	D

Tabell 3: Mål for voksen og gammel

Kultur, idrett og frivillighet

Strategiene i dette tema knyttes opp mot følgende bærekraftsmål



a: MÅL: Kommunen skal ha en sentral rolle som veileder og pådriver for kultur og frivilligheten.			
Slik vil vi ha det (strategi)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Styrke kultur for samhold og fellesskapet gjennom bruk av mangfoldet av frivillige organisasjoner	Kommunen skal videreutvikle samarbeidet med frivillige organisasjoner på en rekke områder. Frivillige organisasjoner gir viktige innspill i mange saker, er og uvurderlige samarbeidspartnere for kommunen på kulturfeltet. Tiltak i 2024 blir å etablere fritidserklæring for å formalisere samarbeidet mellom kommunen og lag/foreninger	2024-2027 2024	D D
Vektlegge folkehelseperspektivet i satsingen på kultur og friluftsliv	Folkehelseperspektivet er sentralt i kommunens egne aktiviteter og tilbud, og der kommunen er med å tilrettelegge for andre aktørers virksomhet	2023-2027	D
Inkludere tilflyttere og innvandrere slik at de blir aktive ressurspersoner i Sørreisasamfunnet	Frivillig arbeid og fritidsaktiviteter er svært viktige arenaer for deltakelse og integrering. Dette blir vektlagt i veiledning av flyktninger. Det er utarbeidet en kommunal plan for bosetting, inkludering og integrering i Sørreisa kommune som beskriver mål og tiltak i arbeidet med inkludering av flyktninger.	2024-2027	D
Aktiv dialog med den samiske befolkningen for å ivareta samisk språk og kultur	Samisk kultur ivaretas bl.a. gjennom bruk av Gamtofta, f.eks. gis det støtte til klassebesøk gjennom Den kulturelle skolesekken. Brekka barnehage har samiske barn og har søkt og fått midler fra Sametinget til å fremme samisk språk og kultur i barnehagen. Foreslått tiltak er økonomisk støtte til markering av samefolkets dag	2024-2027	D



Videreutvikle/utrede bruk av kulturhuset og biblioteklokaler for å møte nye og fremtidsrettede krav	Samlokalisering av bibliotek, kulturskole og frivilligsentralen i flerbruks huset Bølgen er et tiltak som har bidratt til at biblioteket kan ivareta rollen om møteplass og arena for arrangementer og møteplass. Kommunestyret har avsatt ressurs til økt bemanning i 6 timer/uke for å følge opp økt besøkstall blant elever etter skoletid, jf. sak 57/22.	2024-2027	D
Videre satsing på idretts- og svømmehallen, og kulturhuset	Kommunedirektøren har i forslag til investeringsbudsjett foreslått at det settes av midler til utbedring av garderobes i idrettshallen. Det er nedsatt arbeidsgruppe som skal gjennomføre forprosjekt til nytt amfi i kulturhuset. Prosjektgruppa skal beskrive behovet for utskifting av amfi i kulturhuset, utarbeide grunnlag for tilbudsforespørsel og kartlegge muligheter for eksterne tilskudd til prosjektet. Prosjektgruppas arbeid vil danne grunnlag for videre tiltak.	2024-2027	I
b: MÅL: Frivilligheten skal bidra til gode møtesteder og gode opplevelser både sosial og kulturelt			
Utvikle frivilligsentralen. Utvikle et godt samarbeid med de frivillige organisasjonene	Frivilligsentralen er samlokalisert med bibliotek og kulturskole i nye lokaler og deltar i flere utviklingsprosjekter sammen med andre aktører. Frivilligsentralen og kommunen har inngått partnerskapsavtale. Utarbeidelse av frivilligmelding skal gjøres før utgangen av 2026.	2023-2027	D
c: MÅL: Kommunen skal ivareta og utvikle kulturminner			
- Kartlegge og verdisetze med tanke på å kulturminneplan - Utarbeide kulturminneplan - Aktivitetsutvikling knyttet til kulturminner kan skje i samarbeid med næringsaktører, frivillige lag og foreninger	Sørreisa kommune deltok i Troms fylkeskommunes prosjekt Kulturminner i kommunene (KIK) 2014-16 og i den forbindelse ble det utarbeidet et grunnlag for kulturminneplan. Arbeidet ble lagt på vent pga. mangel på kompetanse og ressurser på området. Det foreslås å starte arbeidet med kulturminneplan i løpet av økonomiplanperioden.	2024-2027	D

Tabell 4: Mål for kultur, idrett og frivillighet

Næring

Strategiene i dette tema knyttes opp mot følgende bærekraftsmål



a: Mål: Kommunen skal være en aktiv tilrettelegger for næringslivet, både lokalt og regionalt.			
Slik vil vi ha det (strategi)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Motivere til utvikling i næringslivet og legge til rette for videre utvikling av	Kommunene i Midt-Troms har revidert regional næringsplan for årene fra 2023-2026 med fokus på forsvar, sjømat og reiseliv. Det er også en landbruksplan på høring, og de to	2024-2027	D/I









vektstøringene sjømat og reiseliv lokalt og regionalt	planer utgjør til sammen et godt grunnlag. Utmønting gjennom egne og felles innsatser og tiltak skal prioriteres konkretiseres og finansieres - og i lokal dialog ses opp mot Sørreisa kommunes næringslivs behov, ønsker og potensialer.		
Markedsføre arbeidsregionen aktivt overfor unge	Deltakelse på Karrieredagen og andre møteplasser i regi av UiT og andre, der Midt-Troms regionen markedsføres for studentene. Understøtte Studiesentrets arbeide og iverksette egne tiltak i forhold til egne elever. Være aktiv i mottak av elever og studenter med tanke på rekruttering.	2024-2027	D
Aktivt jobbe for en bedre utvikling av Sørreisa sentrum og tiltak som øker attraktiviteten for Sørreisa som reisemål	Områderegulering av sentrum (sentrumsplan) ble ferdigstilt 2023 og tiltak i den sammenheng er godt i gang. Det samme gjelder for Skoleplanen. Kommunen jobber i tillegg sammen med næringsforeningen både når det gjelder aktiviteter og forskjønning av sentrum.	2024-2027	D/I
Tilrettelegge for standardheving på infrastruktur som havn og transportveger, også kommunale, og sikre og videreutvikle gode næringsarealer	Kommunen har iverksatt oppgradering og sertifisering/godkjenning av industri kai Øyjordnes. Denne ble ISPS-godkjent 2023. I tillegg jobbes det med forvaltningssystemer etter havne og farvannsloven. For å ivareta og videreutvikle dette området er det ansatt en havnesjef og -utvikler fra 2023.	2024-2027	D/I
Bidra til videreutvikling i primærnæringene og styrke drifta av kulturlandskapet	Sørreisa kommune er del av den regionale landbruksplan, som høst/vinter 2023 er på vei igjennom godkjenningprosessen i kommunene, og er med på utarbeidelse av interkommunal temaplan for jordbruket og bidrar med innspill i den prosessen	2024-2026	D
Aktiv satsing på læreplasser	Kommunestyret har vedtatt at Sørreisa kommune kan ha inntil 7 lærlinger. Sørreisa kommune har et mål om årlig å ha 7 lærlinger.	2024-2027	D
Stimulere til nyetableringer og innovasjon i eksisterende næringer	Med Næringsfondet, tett dialog med Sørreisa Næringsforening, og en styrkelse av innsatsen på havn og næringsutvikling bidrar kommunen. Også felleskommunale innsatser gjennom Næringshagen Midt-Troms, den reviderte regionale næringsplan og landbruksplanen styrker mulighetene for nyetableringer og eksisterende næringer.	2024-2027	D/I
b: Mål (slik skal vi ha det) Kommunen skal ha kompetente arbeidstakere både innenfor næringsliv og privat og offentlig tjeneste			
Motivere til utvikling og kompetanseheving i næringslivet	Studiesenter Midt Troms opplever en stigende interesse - også fra Sørreisa - på sine tilbud om kompetanseheving. Kompetanse er en "strategisk innsatsfaktor" i reglementet til Næringsfondet. Utdanning og kompetanseheving er i søkelyset hos NAV Senja-Sørreisa, i den regionale næringsplan.	2024-2027	D
Markedsføre regionen for ungdomsskoletrinn	Helse, i samarbeid med ungdomsskolen, tilbyr inntil åtte 9-10 kl. sommerjobb som kost- og aktivitetsvert ved sykehjemmet sommeren 2024. Tilbudet er innarbeidet i budsjett/økonomiplan 2024. Markedsføre regionen på forskjellige møteplasser der ungdom møtes, som blant annet diverse utdanningsmesser.	2024-2027	D
Motivere for bedre utnyttelse av den teknologiske utviklingen og de digitale plattformene	Kommunen har en digitaliseringsstrategi, et utbygd fibernett og ble i 2023 med i digitaliseringsnettverket DigiTroms og – Finnmark. Formålet er å øke kompetesen, robustheten og modenheten ift. digitalisering og digital transformasjon. I henhold til gjeldende planstrategi skal digitalisering av prosesser på teknisk innenfor areal, byggesak og miljø prioriteres. Det er viktig å øke kommunens digital tilgjengelig for næring og innbyggere. Dialog om interkommunalt IKT-samarbeide har pågått og kan revitaliseres bilateralt eller regionalt.	2024-2027	D/I

Tabell 5: Mål for næringslivet

Bolig og stedsutvikling

Strategiene i dette tema knyttes opp mot følgende bærekraftsmål

     			
a: Mål Kommunen skal satse på sentrumsutvikling og sentrumsnær boligutvikling			
Slik vil vi ha det (mål)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Sørreisa kommune skal planlegge og sikre arealer som gir Sørreisa sentrum bedre utviklingsmuligheter; avgrensinga for «sentrum» skal defineres.	Kommuneplanens arealdel er i prosess i samarbeid med Interkommunalt plankontor. Områdeplan for sentrum ble ferdigstilt og vedtatt 2023	2024	D
Utarbeide en boligpolitisk plan	Ikke igangsatt arbeidet med denne planen pga kapasitetsutfordringer på bl.a. planområdet - kan tidligst iverksettes 2025	2027-2027	D
Sørreisa kommune skal være en aktør i sentrumsutviklinga og bidra til økt aktivitet	Løpende dialog med næringsforeningen og aktører i sentrum pågår. Samarbeide om Torgdagen o.lign. Viktig med medvirkning, prioritering, avklarte rollefordeling/ forventningsavstemning og finansiering av tiltak.	2024-2027	D/I
b: Mål: Sørreisa skal ha ett godt og bredt tilbud for møte- og aktivitetsplasser for de ulike bolig- og oppvekstområdene			
Satse på møteplasser som kultur- og grendehus, uteområder og tilrettelegging som fremmer folkehelse, samhörighet og fysisk aktivitet	Det vises eksisterende tilbud og mulighetene i videreutviklingen – herunder driften av kommunale bygg og tjenester og allerede vedtatte investeringer som nyt amfi til kulturhuset og elementer i forslag til økonomiplan som renovering av omkleddingsrom i hallen.	2024-2027	D/I
Universell utforming skal bidra til å utvikle et velfungerende lokalsamfunn, der alle innbyggere sikres en likeverdig mulighet for aktiv deltakelse på alle samfunnsområder	Sørreisa kommune skal bli et lokalsamfunn tilpasset alle aldersgrupper og livsfaser. Dette innebærer: <ul style="list-style-type: none"> - aldersvennlig medvirkning - tilgjengelige uteområder og et kommunesentrum som sikrer at man kan nå hverdagstjenester til fots og på sykkel - universell utforming - tilgjengelige transportordninger - legge til rette for samfunnsdeltakelse - bærekraftige boligløsninger Utviklingen av planverk opp mot et aldersvennlig lokalsamfunnsplan vil kunne løses innenfor tildelte rammer. Kostnader knyttet til konkrete tiltak for å nå målsettingene knytta til å bli en aldersvennlig kommune, vil avhenge av hva slags tiltak som legges inn i en slik plan. Det må etter hvert påregnes kostnader knyttet til utvikling av et tilgjengelig sentrum, boligløsninger og transportløsninger.	2024-2027	D/I

Tabell 6: Mål for bolig og stedsutvikling

Samfunnsikkerhet – beredskap, miljø, klima, transport og arealforvaltning

Strategiene i dette tema knyttes opp mot følgende bærekraftsmål



a: Mål: Sørreisa er en ren, ryddig og trygg kommune			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	ØK
Sørreisa kommune skal skape gode holdninger for å ivareta naturen	Her deltar barnehager og flere skoleklasser årlig med rydding i strandsone og fokus på miljø.		
Vi skal bidra til å redusere plastøppel i havet gjennom opprydding av strandsonen. Motto: «Ikke hiv på havet»	Uteseksjonen ivaretar de kommunale områdene. Kommunen tar årlig initiativ til opprydding i strandsonen og organiserer lag/foreninger og skoleklasser til dugnadsinnsats	2024-2027	D
I naturområder med høy bruk skal det legges til rette for god søppelhåndtering, bedre merking og nødvendige toalettløsninger	Sørreisa kommune og Friluftsrådet har jevnlig dialogmøter, hvor emnet tas opp og kan tas inn som prosjekt. Det vises også til muligheten for forsterket dialog og koordinering med lag og foreninger mv. om dette.	2024-2024	D/I
Sørreisa skal ha en god og oppdatert ROS-analyse	Ny overordnet ROS-analyse er under utarbeidelse og ble politisk behandlet i desember 2022. Nå jobbes det i alle enheter med å sikre at vedtatte tiltak herfra følges opp.	2024-2026	D
Skal ha gode renovasjonsordninger og infrastruktur for vann og avløp	<ul style="list-style-type: none"> Karlegging av spredte avløp er påbegynt og skal ferdigstilles for hele kommunen. Arbeidet med digitalisering av avløpsnett er startet opp Investeringsplan for vann og avløp skal utarbeides i løpet av planperioden. Diverse tiltak til oppgradering og utskifting på selvkostområdet vann og avløp er innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2024-2027. Videre foregår et kontinuerlig vedlikehold av anleggene 	2024-2027	D
b: Mål: Sørreisa kommune skal ha fokus på utfordringer knyttet til klimaendringer og miljø, hvor alle tar ansvar for å nå de nasjonale klimamålene i Parisforpliktelsene.			
Vi skal ha en god og samordnet arealplanlegging for redusert klimautslipp	I arbeidet med ny arealdel av kommuneplan tas det hensyn til klimautslipp i planleggingen av fremtidige boligområder og kommunikasjonsmønstre. Det er fokus på effektiv arealutnyttelse og hindre unødvendig nedbygging av natur.	2024	D/I
Vi skal ta hensyn til klimaendringer ved etablering av nye boligområder og infrastruktur	Det hensyntas i all arealplanlegging virkninger av fremtidige klimaendringer. Dette gjelder blant annet havnivåstigning, skred og flom samt erosjon med mer. Det sikres i byggesaksbehandlingen at dette er forsvarlig ivarettatt	2024-2027	D/I
Ta i bruk miljøvennlige og egnede tekniske/digitale løsninger for styring av kommunens energiforbruk i bygg og lokal transport	<ul style="list-style-type: none"> Ved nyanskaffelse av kjøretøy vil miljøhensyn vektlegges Ivaretas i planleggingen av nybygg som ligger inne i økonomiplanen Kommunehuset planlegges renoveret med hensyn til nye miljøstandarder og byggeforskrifter Det er satt av penger til utredning av utbedringsbehov på Fredlund dagsenter Kommunens sentrale driftskontrollanlegg er under kontinuerlig utvikling med optimal driftsøkonomi som hovedfokus. Dette gjelder både bygg og VA-anlegg 	2024-2027	D/I



Sørreisa kommune skal holde seg oppdatert på ny forskning og kunnskap innenfor klima, miljø, beredskap og sikkerhet.	Brann og redningstjenesten er en av aktørene i forhold til beredskap og sikkerhet i kommunen. Det er viktig at brann og redningstjenesten har kvalifisert personell til å løse de pålagte oppgavene vi er satt til å løse. Derfor er det viktig at det lages en rullerende opplæringsplan som er forankret i budsjettet. DSB har krav til utdanning i forhold til roller i et brannvesen. Når det gjelder klima og miljø ivaretas dette i stor grad ved at anerkjent forskning og kunnskap implementeres i lovverk, forskrifter og veiledninger som ligger til grunn for forvaltningen. Særlig gjelder dette teknisk sektor innenfor bygningsdrift, byggesak, arealplanlegging, landbruk, naturforvaltning og hele VAR-området. Disse hensynene ivaretas også i kommunens anskaffelser da dette skal telle som tildelingskriterium i tilbudskonkurranser.	2024-2027	D/I
Sørreisa skal satse på gode og trygge gang- og sykkelstier	Dette er hensyntatt i både sentrumsplan og skoleplanen og vil ha fokus ved andre fremtidige planer der dette temaet kan være aktuelt.	2024-2027	D/I
Vi skal legge til rette for ladestasjon for elbil	Ladestasjon er etablert ved Sørreisa hotell. I tillegg vil det i løpet av 2023/2024 bli etablert 4 nye hurtigladdere ved hotellet. Det er etablert el-billadere ved HC-parkeringsområdet på ny skole. I tillegg planlegges det ladere ved en eventuell etablering av ny parkeringsplass ved skolen	2024-2027	D/I

Tabell 7: Mål for samfunnsikkerhet

Helse- og omsorgsplan i Sørreisa kommune 2019-2030

Sørreisa kommunestyret vedtok 20. juni 2019 Helse og omsorgsplan for Sørreisa kommune 2019-2030. Planen er definert som en temaplan.

Helse- og omsorgsplanens handlingsprogram

MÅL: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: Samspill med pårørende og frivillige			
Sørreisa kommune skal utvikle og legge til rette for en helhetlig pårørendestrategi. Denne skal verdsette og styrke det viktige omsorgsarbeidet som ytes av brukers nettverk og bygge opp under brukers egenmestring.	<ul style="list-style-type: none"> Få vedtatt en pårørendestrategi Få på plass kartleggingsverktøy for pårørenderessurser og –belastning. Utrede behov og muligheter for pårørende nettverk og likepersonstiltak Utrede behov for nye tjenestetilbud, samt læring og mestringstjenester til pårørende 	2024 2024 2024 2024-2025	D
Gjennom god brukermedvirkning skal kommunen utvikle et godt og koordinert samarbeid med frivillige ressurser.	Tiltakene under dette pkt er sammenfallende med tiltak i kommunens vedtatte temaplan «Leve hele livet». Tiltakene følges opp videre gjennom «Leve hele livet» -planen.	2024-2027	D/I
MÅL: Barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst (fra barn og unge, i samfunnsplanen)			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: Tidlig ute med tilrettelegging og gode tiltak			
Sørreisa skal ha en god helsestasjon,	<ul style="list-style-type: none"> Utrede behov og muligheter for nettverk og likepersonstiltak 	2024	D



skolehelse- og barneverntjeneste med oppfølging fra fødsel til voksenliv			
MÅL: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: Tidlig ute med tilrettelegging og gode tiltak			
Sørreisa kommune skal bidra til at innbyggerne kan leve et liv uten vold	Tiltak under pkt. er sammenfallende med tiltak i kommunens vedtatte handlingsplan for «Vold i nære relasjoner». Tiltakene følges opp videre gjennom «Leve hele livet» -planen.		
Sørreisa kommune skal ha et helhetlig fokus på å forebygge og utsette forverrelse av skade og sykdom hos innbyggerne.	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass tilbud til barn og unge i regi av Frivillighetssentralen Få på plass en tverrsektoriell strategi for ernæring, fysisk aktivitet, livsmestring og hverdagsglede for alle eldre. 	2024 2025	D D
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: Tjenester fortrinnsvis der folk bor			
Sørreisa kommune skal tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ta ansvar og være aktiv i eget liv med sine iboende ressurser, og bo lengst mulig i egen bolig.	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass modell for familie- og nettverksarbeid 	2026	D
Sørreisa kommune legger til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi i alle livsfaser som ivaretar den enkeltes behov	<ul style="list-style-type: none"> Vi skal sikre god implementering av velferdsteknologisk løsninger 	Hele perioden	I/D
Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester i en fremtid med betydelig fl-ere eldre	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass nye lokaler for drift av legetjenester. 	2024-2025	I
Alle skal kunne bo godt og trygt	<ul style="list-style-type: none"> Behov for boligkonsept som favner behovet hos ulike brukergrupper i hht. boligsosial plan, skal utredes 	2024-2025	I
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: Mestring og livskvalitet			
Sørreisa kommune skal tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ta ansvar og være aktiv i eget liv med sine iboende ressurser, og bo lengst mulig i egen bolig.	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass tilbud om lærings om mestringstjenester til utvalgte brukergrupper Få på plass system for folkehelseopplysningsarbeid Utredde behov og muligheter for arbeidsrelatert aktivitet for ulike brukergrupper 	2024-2025 2026 2024-2025	D
Det skal være gode sosiale møteplasser i kommunal og privat regi.	Tiltak under pkt. er sammenfallende med tiltak i kommunens vedtatte handlingsplan for «Vold i nære relasjoner». Tiltakene følges opp videre gjennom «Leve hele livet» -planen.	2024-2027	D/I
Sørreisa kommune skal følge opp regjeringas strategi for et aldersvennlig samfunn <i>Flere år-flere muligheter.</i>	Tiltak under pkt. er sammenfallende med tiltak i kommunens vedtatte handlingsplan for «Vold i nære relasjoner». Tiltakene følges opp videre gjennom «Leve hele livet» -planen.	2024-2027	D/I



Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: <i>Samhandling rundt pasientforløp</i>			
Vi skal utvikle –og ta i bruk modell for samarbeid mellom de kommunale helsetjenestene – og/eller spesialisthelsetjenesten for oppfølging av kronisk syke pasienter og pasienter med store –og sammensatte behov.	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass sikre god implementering av samhandlingsrutiner Få på plass og sikre god implementering av rutiner for dokumentasjon av helsehjelp 	2024 2024	D
Vi skal ha ei foroverlent koordinerende enhet, som bidrar til at de kommunale helse- og omsorgstjeneste kan gi helhetlige og samordna rehabiliterings- og habiliteringstjenester der bruker bor.	<ul style="list-style-type: none"> Utrede behov og muligheter for ulike kompetanseteam i kommunens helse- og omsorgstjenester 	2024-2025	D
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: <i>Pasientsikkerhet og brukermedvirkning</i>			
Sørreisa kommune skal jobbe systematisk med kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenesten.	<ul style="list-style-type: none"> Delta i fagsatsningen <i>KlinObs-kommune</i> Delta i fagsatsningen <i>Overdoseforebygging</i> 	2024 2024	D
Sørreisa kommune skal tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ta ansvar og være aktiv i eget liv med sine iboende ressurser, og bo lengst mulig i egen bolig.	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass relevante brukerråd og/eller endre samarbeidsstrukturer 	2025	D
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: <i>Innovasjon og teknologi</i>			
Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester inn i en fremtid med betydelig flere eldre.	<ul style="list-style-type: none"> Vi skal få på plass digital brukerdiallog Vi skal ta i bruk velferdsteknologi og systematisk ta det i bruk som et supplement til- eller som en erstatning for- ordinære helse og omsorgstjenester 	2024 Hele perioden	I
Sørreisa kommune skal legge til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi i alle livsfaser som ivaretar den enkeltes behov.	<ul style="list-style-type: none"> Smarthusløsninger må vurderes ved bygging av nye boliger Infrastruktur, utstyr og løsninger som er nødvendige for å ta i bruk hensiktsmessige velferdsteknologiske hjelpemidler må sikres. 	Hele perioden	I
MÅL: <i>Sørreisa kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)</i>			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: <i>Ledelse, kompetanse og rekruttering</i>			
Sørreisa kommune skal være en attraktiv kommune, med en beholde- og rekrutteringsstrategi som sikrer god kompetanse og kvalitet	Rekrutteringsplan og kompetanseplan skal følges opp og danne videre grunnlag for tiltak.	2024-2027	D



i kommunens tjenester for innbyggerne.			
Sørreisa kommune skal ha ledere med rett kompetanse og forutsetninger på plass for å utvikle tjenestene i forhold til stadige krav om endring og fornying.	Det skal gjennomføres et felles lederopplæringsprogram for kommunens ledere, som bla. skal styrke ledernes endringskompetanse. Her skal helselederne delta.	?	D
MÅL: Kommunen skal ha kompetente arbeidstakere både innenfor næringsliv og privat og offentlig tjeneste (fra næring i samf.planen)			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: <i>Ledelse, kompetanse og rekruttering</i>			
Motivere for bedre utnyttelse av den teknologiske utviklingen og de digitale plattformene.	<ul style="list-style-type: none"> Helse- og omsorgstjenesten skal ta i bruk og benytte digitale løsninger, der det vurderes som formålstjenlig 	Hele perioden	I/D
MÅL: Sørreisa er en ren, ryddig og trygg kommune (fra samfunnsikkerhet i samf.planen)			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2024-2027 (tiltak)	År	Øk
Helse- og omsorgsplanens satsningsområde: <i>Helse- og sosial beredskap</i>			
Sørreisa skal ha en god og oppdatert Ros-analyse.	<ul style="list-style-type: none"> Kommunens overordna Ros-analyse skal danne grunnlaget for helse- og sosial beredskap. Oppdateres hvert 4 år. Det skal utarbeides en samlet plan for helse- og sosial beredskap. 	2026 2024	D

Tabell 8: Mål for helse og omsorg

Temaplan «Leve hele livet» 2022-2025, vedtatt i Sørreisa kommunestyre desember 2021:

Temaplan for «Leve hele livet» skal bidra til å virkeliggjøre kommuneplanens visjon: *Vi skal gjøre hverdagen bedre - for alle.*

Formålet med planarbeidet er at Sørreisa kommune skal utvikle bærekraftige velferdstjenester i en samtid og framtid med en stadig aldrende befolkning. For å lykkes med dette må kommunen jobbe helhetlig og tverrsektorielt slik at man legger til rette for at den enkelte kan mestre dagliglivet og være aktivt deltakende i samfunnet også inn i alderdommen.

Også temaplanen skal tydeliggjøre de overordnede satsningene fram mot 2030 og de konkrete prioriteringene de kommende 4 årene.

Planen må ses i sammenheng med kommunens øvrige planer:

- Planstrategi 2020-2023
- Kommuneplanens samfunnsdel med handlingsplan 2018 -2030
- Budsjett og økonomiplan 2022 -2025
- Boligsosial handlingsplan 2019 –2025
- Helse- og omsorgsplan 2019 - 2030

Planen bygger på sentrale dokumenter, både nasjonalt og lokalt.

Planen strekker seg mot kommunens visjon og hovedmål for planen er derfor:

Vi skal legge til rette for et lokalsamfunn som fremmer livskvalitet og egenmestring hos den enkelte, samt gi gode tjenester til de som trenger det



Det skal jobbes ut fra *Leve hele livet*-reformens 5 innsatsområder.

- ✓ Et aldersvennlig lokalsamfunn
- ✓ Aktivitet og fellesskap
- ✓ Mat og måltider
- ✓ Helsehjelp
- ✓ Sammenheng i tjenestene



Et aldersvennlig samfunn			
MÅL: <i>Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)</i>			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2023-2026 (tiltak)	År	Øk
<p><i>Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester i en framtid med betydelig flere eldre</i></p> <p><i>Sørreisa kommune skal legge til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi i alle livsfaser som ivaretar den enkeltes behov.</i></p> <p><i>Gjennom god brukermedvirkning skal kommunen utvikle et godt og koordinert samarbeid med frivillige ressurser.</i></p>	<p>Vi skal iverksette en helhetlig prosess med å utvikle et aldersvennlig lokalsamfunn her i Sørreisa. I prosessen skal man benytte <i>veikart for utvikling av et aldersvennlig samfunn og håndbok i aldersvennlige samfunn</i>, som verktøy</p> <p>Arbeidet skal ledes av kommunens samfunnsplanleggerfunksjon og kommunens ledergruppe skal ha rollen som styringsgruppe for arbeidet.</p>	2024-2025	D/I
	<p>Vi skal, i dialog med kommunens eldreråd, utforme systemer og rutiner for å sikre at rådet og den eldre befolkningen får reel medvirkning i kommunale planprosesser og utviklingsarbeid. Vi skal sikre at man i kommunal boligplanlegging og utvikling, legger til rette for bruk av velferdsteknologiske hjelpemidler i hverdagen. Vi skal utvikle en Frivilligstrategi for Sørreisa kommune.</p>	2024-2025	I/D
Aktivitet og fellesskap			
MÅL: <i>Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)</i>			
<p><i>Det skal være gode sosiale møteplasser i kommunal og privat regi.</i></p>	<p>Gjennom kartleggingen av målgruppen 65? Skal kommunen sikres tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag i det videre</p>	2024-2025	I/D



<p><i>Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester inn i en fremtid med betydelig flere eldre</i></p> <p><i>Boliger som er gode for alderdommen, tilgang til trygge, inkluderende og tilgjengelige grøntområder og offentlige rom og transportløsninger er viktige for eldre innbyggere</i></p>	<p>arbeid med å bygge nye- og utvikle gamle aktiviteter og møteplasser. Det vil her rettes særlig fokus på digital kompetanse og generasjonsmøter.</p> <p>Vi skal utvikle lavterskeltilbud innen aktivitet- og fellesskap og mat- og måltider, med målsetning om å forebygge- eller utsette funksjonssvikt i eldre år "det gode måltidet".</p>		
<p>Mat og måltider</p> <p>MÅL: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)</p>			
<p><i>Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester i en framtid med betydelig flere eldre.</i></p>	<p>Vi skal kartlegge kompetanse innen ernæring for ansatte på kjøkken og sykehjem, for å utforme en kompetanseutviklingsplan for området ernæring.</p> <p>Vi skal utvikle en måltidsveileder for mat- og måltider for hjemmeboende brukere i kommunen – det gode måltidet.</p>	2024-2025	D
<p>Helsehjelp</p> <p>MÅL: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)</p>			
<p><i>God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet. Miljø, økonomi og sosiale forhold påvirker de eldres helse.</i></p> <p><i>Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester i en framtid med betydelig flere eldre.</i></p>	<p>Vi ønsker å videreutvikle målretta tilbud om fysisk trening til eldre og gamle i Sørreisa kommune.</p>	2024-2025	D
<p>Sammenheng i tjenestene</p> <p>MÅL: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv (fra voksen og gammel i samfunnsplanen)</p>			
<p><i>Sørreisa kommune skal planlegge for gode tjenester i en framtid med betydelig flere eldre.</i></p>	<p>Vi skal bruke kartleggingen av behov for å videreutvikle avlastnings og støttetilbud til pårørende til personer med demenssykdom.</p> <p>Vi skal revidere rutine for overflytting av pasient mellom hjem/sykehjem, slik at også oppfølging av pårørende fremkommer.</p>	2024-2025	I/D

Tabell 9: Temaplan "leve hele livet"



Boligsosial handlingsplan 2019-2023

Denne planen ble vedtatt i april 2019 og er en temaplan med forankring i Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030. Handlingsplanen skal brukes som behovsgrunnlag i det videre arbeidet i forhold til Sørreisa kommune sitt arbeid med vanskeligstilte på boligmarkedet.

Prioriterte behov i planperioden

I handlingsplanen er det utformet et hovedmål med tre delmål. Til hvert delmål er det en kort beskrivelse av strategi for delmålet. Hovedmålet til Sørreisa kommune er justert i samsvar med nasjonale mål og prioriterte innsatsområder for det boligsosiale arbeidet. Nedenfor er et utdrag av vedtatte tiltak i planen.

Hovedmål: Alle skal bo godt og trygt

Hovedmål i Boligsosial handlingsplan: Alle skal bo godt og trygt			
Slik vil vi ha det (strategier)	Slik gjør vi det i 2023-2026 (tiltak)	År	Øk
<p>Delmål 1: Varig bolig fremfor midlertidig</p> <p>Strategi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bruke Husbankens virkemidler hensiktsmessig. Vurdering av dagens boligmasse i forhold til vedlikeholdsbehov, mulig salg og brukergrupper. 	<p>Startlån som virkemidler: et tiltak som virker og som øker muligheten for hvem som har mulighet til å skaffe seg egen bolig. Behov for å øke låneopptaket gjøres kontinuerlig. Kommunen har i tillegg oppdatert retningslinjer og rutiner for startlån.</p> <p>Dette er en kontinuerlig prosess der utfordringen er å få satt av nok penger i budsjettet til vedlikehold:</p> <ul style="list-style-type: none"> Det må lages en ny og detaljert tilstandsanalyse/ vedlikeholdsplan over kommunens boligmasse Få laget boligpolitisk plan for Sørreisa Plan for avhending av gamle boliger Plan for bygging av nye boliger 	2024-2027	I
<p>Delmål 2: Sørreisa skal ha et variert botilbud.</p> <p>Strategi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Variert botilbud for å eie og leie Sikre et tilstrekkelig og variert botilbud som treffer målgruppen 	<ul style="list-style-type: none"> Kommunen skal ha utleieboliger som er tilpasset de ulike brukergruppene. Med det menes boliger for familier og enslige med lav inntekt, eldre, flyktninger og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Kommunen skal også oppfordre private aktører til å bygge boliger og stille eksisterende boenheter til disposisjon for utleie Sikre at avdekkede behov blir belyst og tatt med i økonomiplan Sikre at boligbehovet ivaretas i arealplaner og at tilstrekkelig arealer blir avsatt til formålet 	2024-2027	I
<p>Delmål 3: Alle med behov skal få hjelp til å mestre boforholdet.</p> <p>Strategi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tilstrekkelig med ressurs til oppfølging av boforholdet. Veiledning og informasjon fra boligforvaltningen. Kommunens innsats skal være helhetlig og effektiv. 	<ul style="list-style-type: none"> Styrke kommunens boligkontor med bemanning og kompetanse for å sikre at behovene ivaretas forsvarlig Bemanne flyktningetjenesten slik at de er i stand til å gi nødvendig veiledning til bosatte flyktninger. 	2024-2027	D/I



<ul style="list-style-type: none"> Samhandling og klar ansvarsfordeling i kommunen 	<ul style="list-style-type: none"> Alle skal ta i bruk etablerte rutiner fra 2022 som er laget for dette området. Lage systemer for profesjonalisering av eier- og leierrollen. Alle tiltak skal bygge på en helhetlig boligpolitisk plan for Sørreisa. 		
---	--	--	--

Tabell 10: Boligsosial handlingsplan

Tiltaksdel etter kommuneplanens hovedtema

1. Barn og unge

Mål, strategier og tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/Drift	Rammeområde
1.a	MÅL: Barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst					
Nye tiltak:						
Styrket undervisning norsk for fremmedspråklige-økt bosetting	750 000	750 000	750 000	750 000	D	20
Språkassistent – barnehage i fbm bosetting	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	D	20
Grillhytte Brekka barnehage	150 000	0	0	0	D	20
Lavvo Ferdinand barnehage	35 000	0	0	0	D	20
1.b	Mål: Det skal være nulltoleranse for mobbing					
Nye tiltak:						
Deltakelse oppfølgingsordning Deltakelse kompetanseløftet spesialpedagogikk og inkluderende praksis	0	0	0	0	Prosjekt- midler	20
1.c	Mål: Barn og unge skal ha gode fritidstilbud og sosiale møteplasser					
Nye tiltak:						
Idrettshall – renovering av garderobes og universell utforming	15 000 000	5 500 000	0	0	I	20
Tidligere vedtatt:						
Uteområder ny skole					I	20

Tabell 11: Tiltaksdel barn og unge.

2. Voksen og gammel

Mål, strategier og tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/Drift	Rammeområde
2.a	Mål: Innbyggerne skal oppleve trygghet og mestring i hverdagen, med et godt arbeidsliv og tilrettelagt aktivitet i et folkehelseperspektiv					
Nye tiltak:						



Kost- og aktivitetsverter sommeren	350 000	350 000	350 000	350 000	D	30
Møbler og utstyr pasientrom	250 000	250 000	250 000	250 000	I	30
Videreføring av satsningen hverdagsglede	270 000	270 000	270 000	270 000	D	30
Service elektromedisinsk utstyr	75 000	75 000	75 000	75 000	D	30
Ny komfyr - kjøkken sykehjem	350 000	0	0	0	I	30
Tidligere vedtatt:						
Styrke helsesykepleiertjenesten	360 000	360 000	360 000	360 000	D	20
Økning matbudsjett omsorg	500 000	500 000	500 000	500 000	D	30
Kjernejournal sykehjem og hjemmesykepleie	16 000	16 000	16 000	16 000	D	30
Velferdsteknologiske løsninger	200 000					
2.b	Mål: Sørreisa skal være en attraktiv arbeidsgiver					
Nye tiltak:						
Innkjøp arbeidstøytjenesten	200 000				D	30
Garderobes Fredlund bygg	550 000				I	30
Funksjonstillegg for verneombud	78 603	78 603	78 603	78 603	D	12
Tidligere vedtatt:						
Styrke grunnbemanning sykehjem	950 000	950 000	950 000	950 000	D	30

Tabell 12: Tiltaksdel voksen og gammel

3. Kultur, idrett og frivillig arbeid

Mål, strategier og tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/ Drift	Ramme område
3.a	MÅL: Kommunen skal ha en sentral rolle som veileder og pådriver for kultur og frivilligheten.					
Nye tiltak:						
Fond for lag og foreninger	100 000	100 000	100 000	100 000	D	10
Tidligere vedtatt:						
Fritids erklæring-støtte til akt.	50 000	50 000	50 000	50 000	D	10
Bestillingssystem timer haller	40 000	40 000	40 000	40 000	D	10
3.b	MÅL: Frivilligheten skal bidra til gode møtesteder og gode opplevelser både sosial og kulturelt					
Nye tiltak:						
17.mai honorar til frivillige lag og foreninger	25 000	25 000	25 000	25 000	D	10
Tidligere vedtatt:						
Driftskostnader lys og lyd kulturarrangementer	53 208	53 208	53 208	53 208	D	10
Tilskudd 17. mai komite	15 000	15 000	15 000	15 000	D	10
Tilskudd Samefolkets dag	5 000	5 000	5 000	5 000	D	10
Amfi kulturhus	0	1 500 000	0	0	I	60
3.c	MÅL: Kommunen skal ivareta og utvikle kulturminner					



Tabell 13: Tiltaksdel kultur, idrett og frivillig arbeid

4. Næring

Mål, strategier og tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/ Drift	Ramme område
4.a	Mål: Kommunen skal være en aktiv tilrettelegger for næringslivet, både lokalt og regionalt.					
Nye tiltak:						
Medlemskontingent Næringshagen	90 000	90 000	90 000	90 000	D	12
Tidligere vedtatt:						
Havnekonsulent/utvikler	443 392	443 392	443 392	443 392	D	70
Havneforvaltning	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	D	70
4.b	Mål: Kommunen skal ha kompetente arbeidstakere både innenfor næringsliv og privat og offentlig tjeneste					

Tabell 14: Tiltaksdel næring

5. Bolig og stedsutvikling

Mål, strategier og tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/ Drift	Ramme område
5.a	Mål: Kommunen skal satse på sentrumsutvikling og sentrumsnær boligutvikling					
Nye tiltak:						
Vedlikeholdsmidler utleieboliger	400 000	400 000	0	0	D	60
Nye legekontor/ omsorgsboliger i sentrum		15 000 000	15 000 000	0	I	30
5.b	Mål: Sørreisa skal ha ett godt og bredt tilbud for møte- og aktivitetsplasser for de ulike bolig- og oppvekstområdene					

Tabell 15: Tiltaksdel bolig og stedsutvikling

6. Samfunnssikkerhet, beredskap, miljø, klima, transport og arealforvaltning:

Mål, strategier og tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/ Drift	Ramme område
6.a	Mål: Sørreisa er en ren, ryddig og trygg kommune					
Nye tiltak:						
Kommunalsjef samfunnsutvikling og teknisk	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	D	12
Styrking uteseksjonen - økt bosetting	574 046	574 046	574 046	574 046	D	60
Renhold - robotvasker idrettshall	550 000	0	0	0	I	60
Heis kommunehuset	4 000 000	0	0	0	I	60



Sørreisa sykehjem-innvendig belysning	4 155 000				I	30
Sørreisa sykehjem-drenering	0	800 000	0	0	I	30
Uteseksjonen - kontorlokaler	2 100 000	0	0	0	I	60
Tidligere vedtatt:						
Stilling uteseksjonen	535 712	535 712	535 712	535 712	D	60
Stilling renhold	512 735	512 735	512 735	512 735	D	60
Tankbil brann	0		4 950 000	0	I	15
Snøscooter feiing/tilsyn	230 000	0	0	0	I	15
Klippeutstyr frigjøringsverktøy	0	0	375 000	0	I	15
Ombygging brannstasjon	12 550 000	0	0	0	I	15
6.b	Mål: Sørreisa kommune skal ha fokus på utfordringer knyttet til klimaendringer og miljø, hvor alle tar ansvar for å nå de nasjonale klimamålene i Parisforpliktelsene.					
Nye tiltak:						
Klimatiltak Brekka barnehage	1 562 500	0	0	0	I	20
El-bil lader Fredlund/boligtjenesten	75 000	0	0	0	D	30
Tidligere vedtatt:						
Stilling IKT i forbindelse med digitalisering.	604 640	604 640	604 640	604 640	D	12
Tiltak digitaliseringsstrategi	600 000	600 000	0	0	I	12
Vinduer, drenering og ventilasjon kommunehuset	0	2 800 000	0	30 000 000	I	12
Tidligere vedtatt Selvkost:						
Renovering Skøelv vannverk	0	600 000	0	0	I	70
Generell oppgradering vann	2 500 000	2 500 000	2 500 000	0		70
Generell oppgradering avløp	2 500 000	2 500 000	2 500 000	0		70
Renovering vannkummer	500 000	0	0	0		70
Renovering avløpskummer	500 000	0	0			70

Tabell 16: Tiltaksdel samfunnsikkerhet

Andre tiltak						
Tiltak	2024	2025	2026	2027	Inv/Drift	Ramme område
Opplæring elderråd	20 000	0	0	0	D	10
Opplæring ungdomsråd	20 000	0	0	0	D	10
Opplæring råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	20 000	0	0	0	D	10
IKT – bytte ut nettverkswitcher	391 000	170 000	115 000	281 000	I	12
Straumen kapell – diverse arbeider	0	1 150 000	0	0	I	12
Tømmervik kirke – diverse arbeider	0	1 250 000	0	0	I	12
Kostnader interkommunalt barnevern	950 000	950 000	950 000	950 000	D	20
Framsikt budsjett og planlegging	200 000		0	0	I	12
Skifte ut gamle datamaskiner	895 000	895 000	895 000	895 000	I	12

Tabell 17: Andre tiltak



Økonomiske perspektiver

Demografi

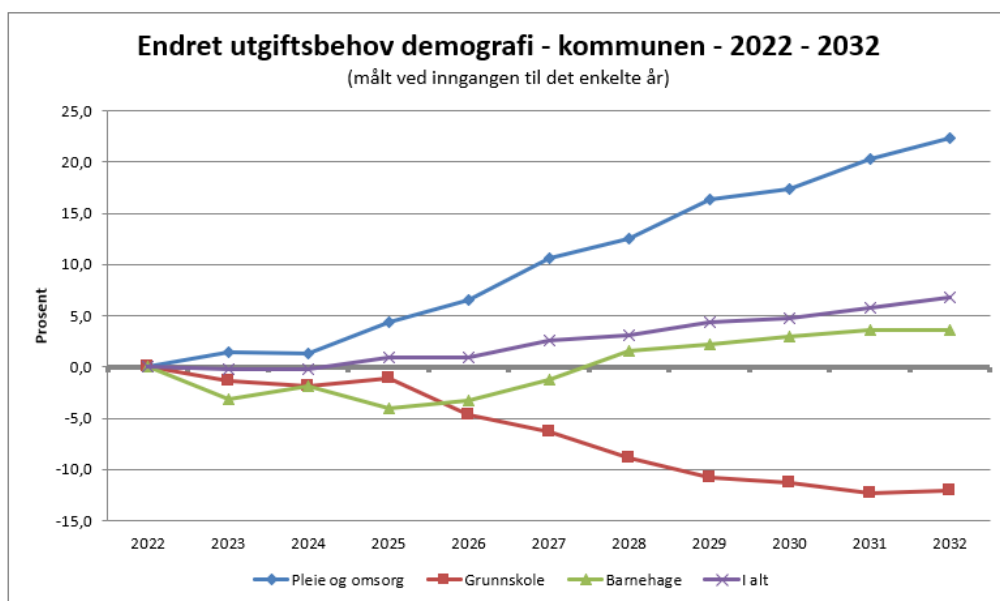
Befolkningsutviklingen i kommunen har stor betydning for:

- Frie inntekter til kommunen (sum skatt og rammetilskudd)
- Befolkningens fremtidige tjenestebehov

Store deler av den kommunale tjensteproduksjonen er rettet mot visse aldersgrupper. Derfor vil utviklingen i folketallet og fordelingen mellom aldersgrupper ha betydning for prioriteringer og kostnadsutvikling. I dette bildet er det viktig med langsiktig perspektiv ved planlegging av kommunale tjenester.

Hvordan påvirkes kommunens utgifter av den demografiske utviklingen

Befolkningsutviklingen og alderssammensetning har stor betydning for nivået på de statlige overføringene. Meningen er at rammetilskuddet skal reflektere at de ulike aldersgruppene ikke koster kommunekassen det samme. Yrkesaktive mennesker klarer seg i hovedsak selv, mens de yngste skal ha barnehage og skoleplass, og de eldre kan gi kostnader på helse og omsorgstjenestene. Samtidig er det ikke gitt at kommunen kan reduserte kostnader i tjenestetilbudet i takt med den demografiske utviklingen. Kommunen vil da oppleve at det blir mindre penger til rådighet.



Figur 4: Endring i utgiftsbehov i Sørreisa kommune i perioden 2022-2032. Kilde: SSB, MMMM-prognose

Befolkningsutvikling Sørreisa kommune

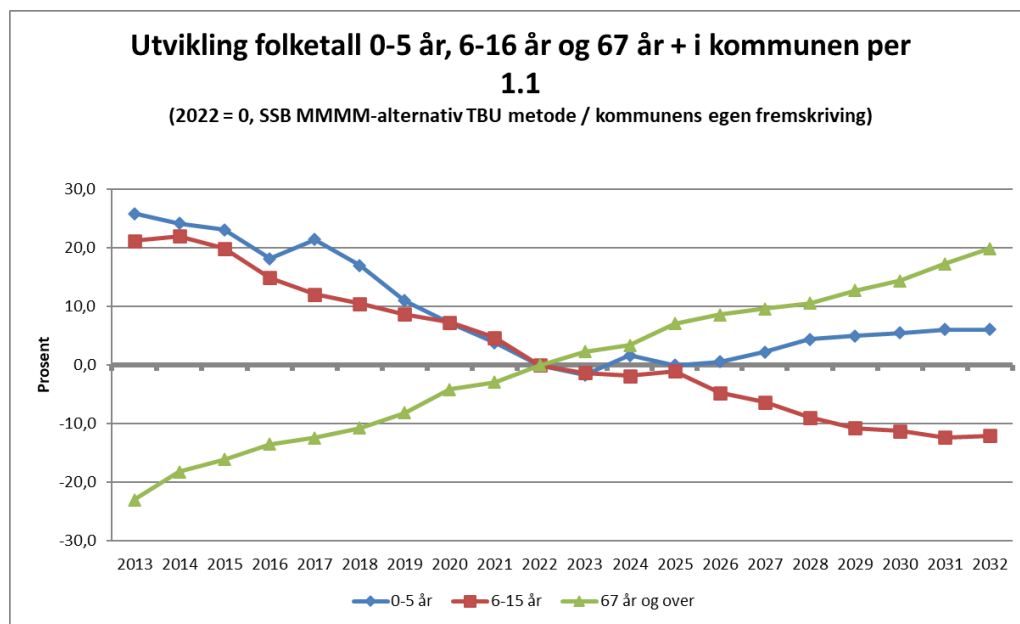
Folketallet i Sørreisa kommune utgjorde 3 479 personer pr 1. juli 2023. Dette er en økning på 51 personer siden nyttår (3 428). Hovedtrekket i befolkningsutviklingen siste ti år viser en nedgang i barn i barnehage alder (0-5 år) med en reduksjon fra 222 til 179. I økonomiplanperioden vil barnetallet øke til 186 barn i 2027 og videre opp mot 193 i 2039 før det synker til 183 i 2043. Antall barn i skolepliktig alder (6-19 år) er pr januar 2023 er betydelig lavere enn i 2013, med henholdsvis 541 mot 679 i 2013. I økonomiplanperioden forventes antall barn i skolepliktig alder fortsatt å være synkende og forventes i slutten av perioden å være 515 per 1. januar 2027.



I perioden 2013 til 2023 har det vært en liten økning av antall i yrkesaktiv alder (23-66 år), fra 2 003 i 2013 til 2 036 i 2022. Økningen må blant annet ses i sammenheng med økt bosetting av flyktninger. Antall yrkesaktive forventes å ha en fallende trend i økonomiplanperioden.

Totalt sett er det likevel i aldersgruppen 67 + kommunen har hatt den kraftigste befolkningsveksten de siste ti år, med en økning på 174 personer de siste ti årene. Basert på Statistisk sentralbyrås (SSB) befolkningsframskrivninger forventes denne å øke kraftig de nærmeste årene. 1. januar 2027 forventes kommunen å ha flere personer over 67 år enn barn i skolepliktig alder (6-19 år), med henholdsvis 716 mot 515.

Befolkningsutviklingen i Sørreisa kommune fordelt etter aldersgrupper i perioden 2002-2040 er gjengitt i figur og tabellen nedenfor.



Figur 5: Befolkningsutvikling i Sørreisa kommune i perioden 2013-2032. Kilde: SSB, MMMM-prognose

	2002	2012	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2033	2036	2040
0-5 år	274	222	189	182	179	185	182	183	186	190	191	192	193	193	190
6-15 år	451	486	400	382	377	375	378	364	358	348	341	339	333	336	344
16-19 år	285	337	339	170	164	161	153	159	157	161	164	157	144	139	135
20-66 år	1851	1843	1903	2027	2036	2030	2009	2002	1995	1987	1973	1968	1926	1877	1810
67 år eller eldre	437	493	634	653	668	675	699	709	716	722	736	747	799	845	904
Totalt Sørreisa	3298	3381	3465	3414	3424	3426	3421	3417	3412	3408	3405	3403	3395	3390	3383
Landet	4 524 066	4 985 870	5 391 937	5 425 270	5 474 990	5 511 434	5 535 390	5 559 813	5 584 778	5 610 035	5 635 498	5 660 704	5 733 853	5 803 479	5 887 567

Tabell 18: Tabellen viser innbyggertall i Sørreisa kommune pr 1. januar fordelt på aldersgruppe i perioden 2002-2040. Kilde: SSB, MMMM-prognose.

Prognosen fram til 2040 er hentet fra SSBs mellomalternativ i befolkningsprognosene (MMMM). Statistisk sentralbyrå (SSB) gir nå ut årlige befolkningsprognoser. Hovedmønsteret fra disse prognosene gir kommunene hjelp i det lokale planarbeidet. SSB gjør alternative forutsetninger om de fire komponentene som inngår i befolknings - framskrivningene: fruktbarhet, dødelighet, innenlandsk flytting og innvandring, med betegnelsene L (lav), M (mellom), H (høy), K (konstant, bare om dødelighet) og O (om innenlandsk flytting og innvandringsoverskudd). Et beregningsalternativ beskrives ved fire bokstaver i denne rekkefølgen: fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring. Hovedalternativet i SSBs analyser er MMMM, som angir at mellomnivået er brukt for alle komponenter.



Dette alternativet forutsetter en middels utvikling både i fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring. Alternativet forutsetter en årlig befolkningsvekst for landet i gjennomsnitt på 87 000 årlig til og med 2032.

Basert på SSBs befolkningsprognose forventes Sørreisa å ha en reduksjon i folketallet også i årene som kommer. For at kommunen skal opprettholde sin relative andel av rammeoverføringene fra staten er det imidlertid avgjørende at befolkningsveksten i kommunen målt i prosent er minst like stor som den samlede veksten for landet. Hvis ikke vil kommunens relative andel av rammeoverføringene reduseres over tid, noe som igjen vil føre til behov for effektivisering og nedskjæring i drift. Tallene nedenfor viser endring i antall og prosent mot landet som helhet.

Endring i antall og prosent

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Sørreisa	10	2	-5	-4	-5	-4	-3	-2	-3	-2
Sørreisa	0,29 %	0,06 %	-0,15 %	-0,12 %	-0,15 %	-0,12 %	-0,09 %	-0,06 %	-0,09 %	-0,06 %
Landet	49 616	36 283	23 588	133 513	24 643	24 950	208 338	25 093	24 732	282 421
Landet	0,91 %	0,66 %	0,43 %	2,46 %	0,44 %	0,45 %	3,84 %	0,45 %	0,44 %	5,21 %

Tabell 19: Tabellen viser endring i antall innbyggertall i Sørreisa kommune mot landet som helhet for perioden 2023-2032. Kilde: SSB, MMMM-prognose.

Som tabellen ovenfor viser, vil befolkningsutviklingen på landsbasis fortsatt ha en positiv vekst, mens folketallet i Sørreisa forventes å bli redusert.

Frie inntekter

Frie inntekter er en benevnelse på rammetilskudd, skatteinntekter (fra personer og foretak), eiendomsskatt og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er kommunens hovedfinansieringskilder for driftsrammene.

Skatt og rammetilskudd

Forslaget til statsbudsjett for 2024 legger opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 5,1 mrd. Skatteandelen utgjør om lag 40% av sektoren sine inntekter. Pris- og lønnsvekst i kommunesektoren (den kommunale deflatoren) er anslått til 4,3 prosent i 2024.

Handlingsrom

Kommunesektoren får i 2024 en vekst i frie inntekter på 6,4 mrd.kr. De samlede frie inntektene til kommunesektoren er anslått til ca. 504,5 mrd. Kr. I 2024.

Av veksten på 6,4 mrd. kr. får kommunene en vekst i frie inntekter på 5,1 mrd.kr. mens fylkeskommunene får en vekst på 1,3 mrd.kr.

Sørreisa kommune vil motta 265,9 millioner i frie inntekter (sum skatt og rammetilskudd) i 2024. Dette er en samlet økning på ca. Kr. 22,8 mill og utgjør en prosentvis økning på ca. 9%.



	Opp. Budsjett 2023	Prognose pr september	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-95 208 788	-95 209 000	-103 814 788
Rammetilskudd inntektsutjevning (skatt)	-12 291 875	-14 292 000	-19 020 042
Skjønn	-440 000	-440 000	-500 000
Nord-Norge tilskudd	-12 639 000	-12 639 000	-13 236 000
Sum rammetilskudd	-120 579 663	-122 580 000	-136 570 830
Skatt på inntekt og formue (lokal skatteinngang)	-119 170 180	-120 521 000	-129 343 211
Sum rammetilskudd/skatt på inntekt og formue	-239 749 843	-243 101 000	-265 914 041
Nasjonalt skatteanslag	200,7 mrd	204,65 mrd	220,25 mrd
Folketall 1.1.23	3 428		
Folketall 1.4.23	3 464		
Folketall 1.7.23	3 479		
Integreringstilskudd	-29 649 600	-37 098 100	-44 959 900
Havbruksfond	-654 000	-654 000	-654 000
SUM INNTEKT	-270 053 443	-280 853 100	-311 527 941

Tabell 20: Budsjettert skatt på inntekt og formue og rammetilskudd for 2024 sammenlignet med opprinnelig budsjett 2023 og prognose årsresultat pr september 2023.

Nærmere om anslag på skatteinngang nasjonalt (inntektsutjevning)

Skatteutjevning jevner delvis ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Skatteutjevning for kommunene omfatter innteks- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Utjevningen er et nullsumspill mellom kommunene.

Skatteutjevningen for hver kommune blir beregnet fortløpende ti ganger i året, etter hvert som skatteinngangen foreligger. I skatteutjevningen benyttes det innbyggertall pr. 1. januar i budsjettåret.

Nærmere om anslag på lokal skatteinngang (inntekt og formue)

Sørreisa kommunes inntekter fra skatt på inntekt og formue anslås å utgjøre om lag 129,35 mill. kr i 2024, en økning på 7,32 % sammenlignet med prognose for 2023.

Systemet med inntektsutjevning innebærer imidlertid at utviklingen i egne skatteinntekter vil ha marginal betydning i skattesvake kommuner, dvs. kommuner med skatteinngang på under 90 % av landsgjennomsnittet. For disse kommunene er det utviklingen i samlet skatteinngang for kommunene som har mest betydning. På grunn av den store omfordelingsmekanismen i inntektsutjevningen vil en kommune med skatteinngang på under 90 % av landsgjennomsnittet kun få beholde ca. 5 % av en økning i egne skatteinntekter, alt annet likt. Tilsvarende gjelder ved en reduksjon i egne skatteinntekter.

Nærmere om føringene i statsbudsjett 2024

Barnehage:

Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024

Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagen foreslås redusert fra 1.august 2024.

For å kompensere kommunene for inntektsbortfallet økes rammetilskuddet med 1560 mill. kroner. Økningen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage og inngår dermed som en del av innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen.

Maksimal foreldrebetaling for barn som bor i kommuner med sentraliseringsindeks 5 og 6 foreslås redusert ytterligere, slik at disse fra 1.august får en maksimalpris på kroner 1500. Kommunene med sentralindeks 5 og 6 er kompensert med 120 mill. kr for den ekstra nedsettelsen av maksimal foreldrebetaling.



Tiltaket er hensyntatt i budsjettforslaget.

Endringer i kontantstøtten – konsekvenser for barnehage

Endringer i kontantstøtten i 2024 er ventet å føre til økt etterspørsel etter barnehageplass. Som kompensasjon for dette øker rammetilskuddet i 2024 med 119,7 mill. kr. som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Det er uklart hvilken konsekvens dette tiltaket vil ha for etterspørsel etter barnehageplass i Sørreisa. Tiltaket er ikke hensyntatt i budsjettforslaget.

Skole

Ny opplæringslov skal etter planen tre i kraft høsten 2024. Som kompensasjon for flere ulike lovendringer er rammetilskuddet til kommunene økt med 47,2 mill. kroner i 2024 fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole.

Det er uklart hvilke konsekvenser ny opplæringslov vil få for Sørreisa kommune. Eventuelle økte kostnader knyttet til varslet lovendring, er ikke hensyntatt i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplanen.

Gratis deltids plass i SFO på 2. trinn – helårseffekt av endring i 2023

Gratis 12 timer SFO for 2.trinn ble innført høsten 2023, og for å kompensere kommunene for helårseffekten er rammetilskuddet i 2024 økt med 864 mill. fordelt på delkostnadsnøkkel for grunnskole.

Tiltaket er hensyntatt i budsjettforslaget.

Sosialhjelp

Økt barnetillegg i kvalifiseringsprogrammet – helårseffekt av endring i 2023

Som kompensasjon økning i barnetillegget i kvalifiseringsprogrammet fra 1. februar 2023, ble rammetilskuddet til kommunene økt med 10 mill. kr. i 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 1 mill. kr. som blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

For Sørreisa kommune forventes ikke dette tiltaket å ha store økonomiske konsekvenser. Det er derfor ikke hensyntatt noen forventet utgiftsøkning i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan.

Økte rettlede sats for økonomisk sosialhjelp – helårseffekt av endring i 2023

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble de rettlede satsene for sosialhjelp satt opp med 10 prosent fra 1. juli 2023. Kommunesektoren ble kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 284 mill. kr. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 295,8 mill. kr. som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Det er uklart hvilke økonomiske konsekvenser dette vil ha for Sørreisa kommune. Eventuelle økte kostnader knyttet til varslet lovendring, er ikke hensyntatt i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan.

Fastlegeordning

Pasienttilpasset basistilskudd – helårseffekt av endring i 2023



Basistilskuddet til fastleger ble økt og lagt om fra 1. mai 2023. Som kompensasjon er rammetilskuddet til kommunene økt med 480 mill. kr. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 250 mill. kr. som blir fordelt over delkostandsnøkkelen for kommunehelse.

Sørreisa kommune har kun fast ansatte leger. Ordningen som er skissert vil derfor ikke få direkte betydning for drift av kommunens legekontor.

Integreringstilskudd

Formålet med integreringstilskuddet er at kommunene skal gjennomføre et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, slik at flyktningene kan forsørge seg selv og ta del i samfunnet. Tilskuddet skal i hovedsak dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til dette arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene. Kommunene får tilskudd for hver person de bosetter.

I økonomiplanperioden er det lagt inn forutsetning om bosetting av 80 flyktninger i 2024 og 50 flyktninger per år fra 2025 og ut økonomiplan perioden. Forutsetningen om bosetting av 80 stk. i 2024 er basert på en vurdering av kommunens kapasitet med tanke på tilgang til boliger. Nasjonale signaler tyder på at anmodningen for 2024 kan bli på samme nivå som årene 2022 og 2023, derfor er det lagt til grunn bosetting av 80 flyktninger i budsjettforslaget.

I tabellen er det tatt høyde for noe fraflytting underveis i perioden. Tabellen under viser anslått bosetting i økonomiplanperioden:

År	2024	2025	2026	2027
1	80	50	50	50
2	65	65	45	50
3	60	55	60	42
4	12	50	50	55
5	10	12	45	45
Sum	227	232	250	242

Tabell 21: Bosetting av nye flyktninger i økonomiplanperioden og samlet antall flyktninger i ordningen

Samlet integreringstilskudd inkludert nye flyktninger i 2024 er beregnet til 44,96 mill. Deler av integreringstilskuddet er budsjettet ute på tjenesteområdene da tilskuddet er direkte koblet opp mot den tjenesten som gis. I budsjettet er integreringstilskuddet inntektsført slik:

	2024	2025	2026	2027
Integreringstilskudd	44 959 900	41 552 100	39 644 500	38 527 800

Tabell 22: Budsjettering av integreringstilskudd

Endret flyktningssituasjon i Norge kan gi redusert behovet for bosetting. Anslaget på antall bosatte må derfor anses som usikkert.

Havbruksfond

Gjennom havbruksfondet fordeles kommunenes og fylkeskommunenes andel av vederlag for tildelte oppdrettstillatelser, samt provenyet fra produksjonsavgiften. Formålet med tilskuddet er at kommuner som stiller arealer til disposisjon for havbruksnæringen, skal oppleve positive



ringvirkninger fra aktiviteten. I 2021 ble det innført en produksjonsavgift på laks, ørret og regnbueørret.

Ved behandlingen av Prop. 78 LS (2022–2023) Grunnrenteskatt på havbruk ba Stortinget regjeringen sikre at Havbruksfondet tilføres midler som om produksjonsavgiften ble økt fra 56 øre til 90 øre fra 1. januar 2023. En produksjonsavgift på 90 øre per kilo sløyd fisk i 2023 anslås å ville gi et proveny på om lag 1 200 mill. kroner påløpt i 2023. I Innst. 372 L (2022–2023) viste flertallet til at 55 pst. av inntektene fra salg av nye konsesjoner skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet. Produksjonsavgiften og kommunal sektors del av vederlaget ved kapasitetsjusteringer fordeles gjennom Havbruksfondet.

Det er vanskelig å beregne forventet inntekt fra havbruksfondet. I kommunedirektørens budsjettforslag er det ikke lagt inn økning i forventet utbetaling fra havbruksfondet på kr 654.000, noe som vurderes å være nøkternt. Det er ikke usannsynlig at utbetalingen kan bli en del høyere i 2024.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er den eneste skatten som i sin helhet går til kommunen, og som kommunen selv har full styring med. Eiendomsskatt er frivillig å innføre. I den årlige budsjettbehandlingen bestemmer kommunestyret hvilke satser som skal gjelde for eiendomsskatten året etter. Maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig er 4 promille, mens den er 7 promille for verker og bruk.

Sørreisa kommune utredet i forbindelse med KST-sak nr. 27/2021 hvilket inntektspotensial kommunen hadde. Det kom frem til at det ligger et potensial på boliger, fritidstomter, næringsseiendommer og kraftanlegg fra kr. 2,6 mill. første år og kr. 11 mill. i år syv uten bunnfradrag - og fra kr. 2,3 mill. første år og kr. 9,9 mill. i år syv med bunnfradrag.

Kommunestyret vedtok i denne saken og ikke innføre eiendomsskatt i Sørreisa kommune.

Andre generelle statstilskudd

Rentekompensasjon for investeringer

Sørreisa kommune får kompensert renter og avdrag for investeringer i skolebygg, kirkebygg, omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

	2024	2025	2026	2027
Sykehjemsp/omsorgsb.	1 156 332	1 127 736	1 099 137	1 070 539
Skoleanlegg	3 176	10 567	-	-
Kirkebygg	125 826	115 616	105 405	95 195
Sum rentekomp.	1 285 334	1 253 919	1 204 542	1 165 734
Overføres til Sørbo	- 61 517	- 59 996	- 58 474	- 56 953
Netto rentekomp.	1 223 817	1 193 923	1 146 068	1 108 781

Tabell 23: Rentekompensasjon

Samlet rentekompensasjon utgjør kr 1,22 mill. for 2024.



Lønns- og prisvekst, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift og premieavvik

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås lønns- og prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) i 2024 til 4,3 %. Det er anslått en lønnsvekst i kommunene på 4,9 %.

Følgende kostnadselementer er ikke dekket av deflatoren:

- Rentekostnader
- Pensjonskostnader er dekket i deflatoren i den grad de øker i takt med lønnsveksten. Dersom pensjonskostnadene øker mer enn lønnsveksten fanges ikke dette opp av deflatoren
- Demografikostnader

Kommunesektoren er dermed kompensert for anslått pris - og lønnsvekst på 3,4 % innenfor de foreslåtte inntektsrammer for 2024. Rammen til den enkelte ansvarsområdene er i stort ikke justert for prisvekst. Økte kostnader som følge av prisvekst må dekkes innenfor gitte budsjetterrammer.

På rammeområdet «Finans» er det avsatt 7,410 mill. til dekning av lønnsoppgjør 2024. Lønnsmidlene vil bli regulert ut på rammene når lønnsoppjøret er kjent.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er pensjonskostnaden satt på grunnlag av erfaringstall, prognoser og aktuarberegninger fra kommunens pensjonsleverandører KLP og Statens pensjonskasse. Følgende beregningssatser er brukt for 2024:

- | | |
|---------------------------|-------------------------------|
| - KLP-fellesordningen | 15,06 % av brutto lønnsutgift |
| - KLP-sykepleierordningen | 12,03% av brutto lønnsutgift |
| - SPK | 8,54 % av brutto lønnsutgift |

I sum budsjettet med kr 26,96 mill. i nettoppensjonskostnad i 2024.

Premieavvik

Premieavvik er differansen mellom kostnadsførte pensjonskostnader i regnskapet og betalte pensjonspremier. Premieavviket skal kostnadsføres i kommuneregnskapet seinere år¹. Når en del av gammelt premieavvik kostnadsføres i driftsregnskapet et senere år, benevnes dette «amortisert premieavvik». Bakgrunn for reglene om premieavvik var et ønske om utjevning av regnskapsførte pensjonskostnader fra år til år.

Et positivt premieavvik skal inntektsføres i kommuneregnskapet. Det er viktig å legge merke til at dette er en inntekt som ikke medfører noen innbetaling, og derfor ikke burde gå til å dekke annen aktivitet i kommunen. Tvert om, dette er en inntekt som har medført utbetaling. Positivt premieavvik er dermed en stor belastning for kommunens likviditet, da pensjonspremien er betalt, men kostnaden ikke er synlig i kommunens regnskap. Estimert amortisert premieavvik for 2024 er på ca. 13,5 mill.

Årets premieavvik som er premieavviket som belastes likviditeten og det er på ca. 16,28 mill. I år. Dette beløpet er etter det er det lagt inn bruk av premiefond på ca. 6,4 mill.

Sørreisa har pr 23.10.2023 et pensjonsfondfond på ca. 69,1 mill. Og det er i saksnr. 74/23 til Formannskapet vedtatt å øke bruken i 2023 med 10 mill. For å betale en reguleringspremie på ca.

¹ Premieavvik oppstått tom. 2011 skal kostnadsføres med 1/15-del pr år i påfølgende år. Premieavvik som oppstår fom. 2012 skal kostnadsføres med 1/10-del pr år i påfølgende år. Premieavvik oppstått i 2014 og senere skal kostnadsføres med 1/7-del pr år i påfølgende år.



10,3 mill. Dersom kommunestyret vedtar å bruke av fondet vil det ligge an til et premiefond på kr. 59,1 mill. Per 31.12.23.

Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgiften i vårt geografiske område er 5,1 %. Ingen endringer fra 2023 til 2024.

Lånegjeld, renter og avdrag

Ved inngangen til 2024 forventes kommunen å ha en lånegjeld på kr 625,25 mill. (inkl. startlån og ubrukte lånemidler), jfr. tabell 8 nedenfor. Med de forutsetninger som ligger i budsjettforslaget vil utviklingen i lånegjeld være slik i økonomiplanperioden:

(tall i hele kr)	2024	2025	2026	2027
IB	652 246 458	686 906 490	716 186 443	723 745 628
Lån nye investeringer	41 962 500	37 992 000	18 008 000	25 141 000
Nye lån til videre utlån	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
Avdrag på lån	-16 243 000	-17 640 000	-18 880 000	-19 490 000
Avdrag på lån til videreutlån	-6 059 468	-6 072 047	-6 568 815	-7 117 981
Sum lånegjeld 31.12	686 906 490	716 186 443	723 745 628	737 278 647

Tabell 24: Utvikling lånegjeld ihht budsjettforslag

Renteanslaget

Renter på lån med fast rente er lagt inn etter gjeldende satser i bindingsperiodene. For lån med flytende rente er det lagt til grunn 3 måneders NIBOR pluss bankens margin. For nye lån er det lagt til grunn følgende rentesats:

	2024	2025	2026	2027
Budsjettert rente nye lån	5,09 %	4,54 %	4,32 %	4,27 %

Tabell 25: Rentesats som legges til grunn i planperioden for nye lån

Gjennomsnittlig flytende rente tar i liten grad høyde for renteøkninger, men vurderes realistisk ut fra de prognoser og markedsforhold som er pr i dag.

Renteinntekter

For renteinntekter på bankinnskudd legges betingelser i henhold til hovedbankavtale til grunn. I gjeldende avtale har Sørreisa kommune innskuddsrente på 3 måneders NIBOR pluss margin. På bank innskudd forventes en renteinntekt på kr 450.000 i 2024.

For renteinntekter på utlånte startlånsmidler forventes det en inntekt på kr 3,4 mill. i 2023.

Samlet renteinntekt på bankinnskudd og videreformidlingslån er beregnet til om lag 3,850 mill.



Oversikt renter og avdrag

Tabellen under viser kommunens netto rente og avdragsbelastning i økonomiplanperioden.

(tall i hele kr)	Opprinnelig budsjett 2023	2024	2025	2026	2027
Ordinære lån:					
Renteutgift eksisterende lån	17 400 800	27 690 000	21 990 000	20 230 000	19 480 000
Nye investeringer 2023-2026	941 000	0	4 980 000	5 760 000	6 270 000
Sum renteutgifter ordinære lån	18 341 800	27 690 000	26 970 000	25 990 000	25 750 000
Utlån:					
Renteutgifter viderefremidlingslån	1 345 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Renteinntekter viderefremidlingslån	-1 345 000	-3 400 000	-3 400 000	-3 400 000	-3 400 000
Netto renteutgift viderefremidlingslån	0	0	0	0	0
Renteinntekter og rentekomp:					
Renteinntekter bankinnskudd	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
Rentekompensasjon	-922 000	-1 285 334	-1 193 923	-1 149 068	-1 108 781
Netto renteinntekter	-1 372 000	-1 735 334	-1 146 068	-1 599 068	-1 558 781
Avdrag	15 607 000	16 243 000	17 640 000	18 880 000	19 490 000
Sum renter/avdrag inkl rentekomp.	32 576 800	42 197 666	43 463 932	43 270 932	43 681 219

Tabell 26: Netto renteutgift og sum renter og avdrag 2023 og 2024-2027

Rente og avdragsbelastningen er i henhold til eksisterende lån og nye innmeldte investeringsprosjekter for perioden 2024-2027, jfr. investerings kapittelet.

Låneavdrag i 2024 er budsjettet til 16,24 mill. Potensialet for minsteavdrag er da fullt utnyttet, jfr. kommunelovens regler for bruk av minimumsavdrag.

Beregning av minimumsavdrag er basert på anleggsmassens verdi og levetid opp mot de budsjetterte avdrag.

Startlån

Det er budsjettet med bruk av kr 15,0 mill. i startlånsmidler for tildeling i 2024.

Den generelle økningen i opptak av startlånsmidler skyldes innstramning i boliglånforskriften som gjelder for finansforetakene, men ikke for kommunene. Innstramningen gjør at tidligere års praksis hvor startlån ble gitt for å dekke egenkapitalkravet ikke lengre utøves. Søknadene er derfor endret fra delfinansiering til fullfinansiering.




Rentesats for startlån følger den til enhver tid gjeldende sats hos husbanken, med et påslag for 0,25%-poeng (kommunens administrasjonstillegg). Rente kostnadene for startlånene budsjetteres i kommunens driftsregnskap, mens avdrag skal budsjetteres i investeringsregnskapet.



Økonomiske måltall

Kommuneloven av 2020 §14-2 fastsetter at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Bakgrunnen for dette er å bidra til større fokus på langsiktighet, noe som igjen vil gjøre at ressursene blir disponert som ønsket i et lengre tidsperspektiv, og redusere risiko for å komme i et uføre med liten grad av økonomisk handlingsrom.

Økonomisk handlingsrom – nøkkeltall brukt av KS for vurdering av økonomisk handlefrihet

	Netto lånegjeld korrigert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Disposisjonsfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekte
	Over 75 pst av driftsinntekter	Under 1 pst av driftsinntekter	Under 5 pst av driftsinntekter
	65 - 75 pst av driftsinntekter	1 - 2 pst av driftsinntekter	5 - 8 pst av driftsinntekter
	Under 65 pst av driftsinntekter	Over 2 pst av driftsinntekter	8 pst av driftsinntekter
		Strengere krav for kommuner med lånegjeld over 130 pst	

Figur 6: Viser KS sin vurdering av økonomisk handlingsrom og anbefalte verdier for bærekraftig økonomi.






De mest vanlige måltall er knyttet til netto driftsresultat, driftsreserver(fond) og gjeldsgrad. Disse vurderes som mest nærliggende å bruke også for Sørreisa.

Måltall netto driftsresultat

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt og er et uttrykk for hva kommunen har til disposisjon til avsetninger og egenfinansiering av investeringene. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anser et driftsresultat over tid på om lag 1,75 pst. for kommunene som nødvendig for å sitte igjen med tilstrekkelige midler til investeringer, og for å ha en sunn økonomi på sikt.







I utgangspunktet vurderes den statlige anbefalingen om 2 % som et nivå som også Sørreisa bør strekke seg etter. Tatt i betraktning de svake resultatet de siste årene og den skjøre balansen i økonomiplanen vurderes det som mest realistisk med en målsetning om gradvis opptrapping i den kommende økonomiplanperioden. I vurderingen er det også lagt til grunn at kommunen fremdeles har midler/buffer på disposisjonsfond, og dermed har mulighet til å bruke tid på resultatforbedring.

Ut fra dette foreslås måltall slik:

Netto driftsresultat	2023	2024	2025	2026	2027
I prosent	0,45 %	0,90 %	1,35 %	1,75 %	1,75 %
					

Tabell 27: Måltall netto driftsresultat

I økonomiplan 2024-2027 er det budsjettert med følgende netto driftsresultat:

Netto driftsresultat	2022	2023	2024	2025	2026	2027
I prosent	3,16 %	-0,67 %	-0,25 %	-1,19 %	-1,66 %	-2,06 %
						

Tabell 28: Netto driftsresultat i økonomiplan, år 2022 inneholder regnskapstall og årene 2023-2027 er budsjett

Utviklingen i netto driftsresultatet i budsjettet er en klar indikasjon på at det er lite handlingsrom i slutten av planperioden når blant annet renten og avdragseffekten av Sørreisa barne- og ungdomsskole kommer inn med helårseffekt.



Kommunen har pr 1.1.2023 omtrent 20,9 mill. midler tilgjengelig på disposisjonsfond, og dermed middels evne til å håndtere uforutsette utgifter på kort sikt. Det er mange forhold som tilsier at en kommune alltid bør ha en buffer, f.eks. uforutsett rentestigning, prisstigning på strøm etc. Dette har allerede slått inn for full kraft og det vises med vanskeligheter for å nå målene. I kombinasjon med kommende demografiske endringer og vedlikeholdsetterslep tilsier dette at balansen i økonomiplanen reelt sett er skjør.

Måltall økonomisk buffer/disposisjonsfond

Det anbefales å inkludere nøkkeltall som sikrer en buffer ved uforutsette hendelser samt ha et handlingsrom på kort sikt. Med et fornuftig nivå på disposisjonsfond vil man normalt kunne håndtere inntektssvikt- eller uforutsette utgifter et enkelt år, og foreta tilpasninger i et lengre tidsperspektiv.

Det foreligger ikke noe krav til måltall her, men 8 % anses for å være en god størrelse for å kunne håndtere uforutsette hendelser og svingninger i kommuneøkonomien.

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts – eller investeringsutgifter. Et disposisjonsfond tilsvarende 8 % av brutto driftsinntekter utgjør kr 31,5 mill. kr for Sørreisa. Det er vanlig med måltall for disposisjonsfond på 5-10% av driftsinntektene.

Av beholdningen på disposisjonsfond kan kommunestyret vedta at hele eller deler av beholdningen skal disponeres til særskilte formål. Disse er ikke skjermet ved eventuelt underskudd i kommunen, men de vil egentlig ikke tjene som en buffer mot uforutsette utgifter eller inntektssvikt fordi eventuell bruk da vil gå på bekostning av tidligere intensjoner. Det vurderes derfor hensiktsmessig å ha måltall som både ivaretar hensyn til «rein buffer», og samtidig speiler til kommunens samlede disposisjonsfond.

I slik sammenheng vurderes en buffer på kr 10,0 mill. som et minimum. Samtidig foreslåes et måltall at de samlede disposisjonsfond på 6% av driftsinntektene. Dette tar hensyn til kommune konsernets samlede frie fond, og man kobler det til det mest brukte nøkkeltallet for fond.

Ut fra dette foreslås måltall slik:

- Udisponert disposisjonsfond skal utgjøre minimum kr 10,0 mill.
- Kommunekonsernets samlede disposisjonsfond skal utgjøre minst 6% av driftsinntektene.

Basert på vedtatt bruk av disposisjonsfond i 2023 forventes Sørreisa å ha om lag 16,04 mill. kr på alle frie fond pr 1. januar 2024. I økonomiplan 2024-2027 er det budsjettetert med følgende netto avsetning til disposisjonsfond:

Netto avs. disposisjonsfond	2022	2023	2024	2025	2026	2027
I mill. kr.	20,93	16,04	21,75	23,77	23,97	22,65
I % av driftsinntekt	5,62 %	4,57 %	5,52 %	6,08 %	6,16 %	5,84 %

Tabell 29: Netto avsetning til disposisjonsfond (alle frie fond). Merk at tall for 2022 er regnskapstall. Årene 2023-2027 er budsjett tall.



Saldo på alle frie fond per 23.10.23:	
Art: 25699001 Disposisjonsfond	- 12 519 104,13
Art: 25699002 Havbruksfondet	- 2 267 512,31
Art: 25699003 Forebygging/folkehelse	- 73 000,00
Art: 25699005 Markedsføring Hemmingsjordlia	- 300 000,00
Art: 25699015 Rusforebyggende tiltak	- 26 466,00
Art: 25699090 Premieavvik	- 858 556,00
SUM	- 16 044 638,44

Tabell 30: Saldo på alle frie fond per 23.10.23

I sum forventes kommunens disposisjonsfond å være på om lag 22,65 mill. kr i slutten av perioden, Målt i prosent av driftsinntektene utgjør dette 5,84 % av driftsinntektene.

Foreløpige tall for vedtatt bruk av kommunens rene disposisjonsfond i 2023 er omtrent 4,5 mill, jf. oppstilt tabell nedenfor. Dersom kommunen fortsetter å bruke av fondet til diverse formål forventes det at netto avsetning i prosent av driftsinntektene vil gå nedover i planperioden.

Saldo på kommunens disposisjonsfond pr 31.12.2022:	
Art: 25699001 Disposisjonsfond	-17 016 804
Saldo 31.12.2022	-17 016 804
Vedtatt bruk i 2023:	
Sak 27/22 - Støtte til Samefolkets dag 2022 (avglemt 2022)	5 000
Sak 29/22 - Støtte til Reistadløpet 2023	100 000
Sak 137/22 - Videreføring av hverdagslede (avglemt 2022)	270 000
Sak 143/22 - Støtte til elgmerkeprosjekt i Troms 2023 (avglemt 2022)	25 000
Sak 144/22 - Oppgradering og vedlikehold av veier 2023 (avglemt 2022)	1 000 000
Sak 3/23 - Digitalt informasjonsskilt	9 700
Sak 10/23 - Funksjonstillegg for verneombud 2023	38 000
Sak 24/23 - Midler til ekstern rekruttering	200 000
Sak 47/23 - Beholde- og rekrutteringsplan	250 000
Sak 54/23 - Bemanning Sørreisa omsorgssenter	1 400 000
Sak 57/23 - Utvidet tilskudd Sørreisa kirkelige fellesråd	300 000
Sak 59/23 - Kompetansehevingstiltak til ansatte	400 000
Sak 59/23 - Disposisjonsfond til Formannskapet	100 000
Sak 59/23 - Disposisjonsfond til Næringsfondstyret	400 000
SUM	4 497 700
Sum disponible midler 23/10-23	-12 519 104

Tabell 31: Oversikt over vedtatt bruk av kommunens disposisjonsfond per 23.10.23.

Måltall gjeldsgrad – netto lånegjeld

Måltall knyttet til gjeldsgrad eller gjeldstak har vist seg å være effektive. Endringene i gjeldsgrad påvirker rentekostnader, som i neste omgang påvirker det økonomiske handlingsrommet. Gjeldsgraden kan benyttes som et virkemiddel for å nå måltallet om netto driftsresultat over tid.

Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anser et måltall på gjeldsgraden for å kunne ha en bærekraftig økonomi til å være <75%. Vi ser her at Sørreisa kommune ligger langt over, og stiger frem mot 2026 og at modellen viser rødt for hele plan perioden.

Netto lånegjeld	2022	2023	2024	2025	2026	2027
I kr	409 983 667	513 227 279	589 067 794	609 419 794	608 547 794	614 198 794
I % av driftsinntekt	127,08 %	146,26 %	149,44 %	155,82 %	156,42 %	158,34 %

Tabell 32: Netto lånegjeld 2024 – 2027

*Korrigert netto lånegjeld er langsiktig gjeld fratrukket husbanklån



Investeringer - Kommunedirektørens forslag til investeringstiltak

Investeringer 2024 - 2027

Tall i hele kroner (inkl. mva)*

Rentesats

5,09 %

4,54 %

4,32 %

4,27 %

Prosjektnavn/tiltak	Investert tidligere år	2024	2025	2026	2027	Sum 2024-2027
Nye investeringer:						
Idrettshall - renovering av garderober og universell utforming	0	15 000 000	5 500 000	0	0	20 500 000
Ny komfyr kjøkken sykehjem	0	350 000	0	0	0	350 000
Møbler og utstyr til pasientrom sykehjemmet	0	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Garderobefasiliteter Fredlund	0	550 000	0	0	0	550 000
Nytt legekortor inkl. omsorgsboliger	4 000 000	0	15 000 000	15 000 000	0	30 000 000
Renhold: anskaffelse av robotvasker idrettshall	0	550 000	0	0	0	550 000
Straumen kapell - diverse arbeider	0	0	1 150 000	0	0	1 150 000
Tømmervik kirke - diverse arbeider	0	0	1 250 000	0	0	1 250 000
Heis på kommunehuset	0	4 000 000	0	0	0	4 000 000
Sørreisa sykehjem - ny innvendig belysning	0	4 155 000	0	0	0	4 155 000
Bytte ut nettverkswitcher	0	391 000	170 000	115 000	281 000	957 000
Sørreisa sykehjem - drenering	0	0	800 000	0	0	800 000
Uteseksjon - kontorlokaler	0	2 100 000	0	0	0	2 100 000
Egenkapitalinnskudd KLP	0	1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463	4 177 852
Tidligere vedtatte investeringer og endringer i tidligere vedtatte investeringer som følge av justert fremdrift**:						
Klimatiltak Brekka	437 500	1 562 500	0	0	0	1 562 500
Ny tankbil	0	0	4 950 000	0	0	4 950 000
Klippeutstyr/batteridrift- frigjøringsverktøy	0	0	375 000	0	0	375 000
Framsikt	200 000	300 000	0	0	0	300 000
Ombygging innvendig brannstasjon	4 950 000	12 550 000	0	0	0	12 550 000
Skifte ut gamle datamaskiner	0	895 000	895 000	895 000	895 000	3 580 000
Vinduer, drenering, ventilasjon kommunehus	0	0	2 800 000	0	30 000 000	32 800 000
Investering i oppfølging av digitaliseringsstrategi	0	600 000	600 000	0	0	1 200 000
Amfi Kulturhus	0	1 500 000	0	0	0	1 500 000
Velferdsteknologiske løsninger	0	200 000	0	0	0	200 000
Selvkost:						
Selvkost - generell oppgradering vann	1 000 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	0	7 500 000
Selvkost - generell oppgradering avløp	0	2 500 000	2 500 000	2 500 000	0	7 500 000
Renovering av vann- og avløpskummer (vann)	0	500 000	0	0	0	500 000
renovering av vann- og avløpskummer (avløp)	0	500 000	0	0	0	500 000
Renovering Skøelven vannverk	0	0	6 000 000	0	0	6 000 000
Brutto nye investeringer		28 390 463	25 164 463	16 409 463	1 575 463	71 539 852
Brutto tidligere vedtatte investeringer		23 607 500	20 620 000	5 895 000	30 895 000	81 017 500
Sum	5 637 500	51 997 963	45 784 463	22 304 463	32 470 463	152 557 352
		2024	2025	2026	2027	Sum 2024-2027
SUM INVESTERINGER						
Finansiering:						
Overføring driftsmidler egenkapitalinnskudd KLP		-1 044 463	-1 044 463	-1 044 463	-1 044 463	-4 177 852
Ekstern finansiering		0	0	0	0	0
Bruk av fond		0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års lån						
Refusjon merverdiavgift		-8 991 000	-6 748 000	-3 252 000	-6 285 000	-25 276 000
Bruk av nye lånemidler		-41 962 500	-37 992 000	-18 008 000	-25 141 000	-123 103 500
Sum finansiering		-51 997 963	-45 784 463	-22 304 463	-32 470 463	-152 557 352
Driftsmessige konsekvenser nye lånemidler:						
Avdrag		876 388	2 227 075	3 150 075	4 141 625	10 395 163
Renter		1 056 312	2 213 226	3 414 469	4 178 978	10 862 985
Sum renter og avdrag		1 932 699	4 440 301	6 564 544	8 320 603	21 258 148

Prosjekter over VAR-områder er eks. mva. da disse følger ordinær mva.behandling og ikke mva.komp.

Tabell 33: Forslag til investeringsprogram 2024-2027



Kommunedirektørens kommentarer til investeringsprogrammet

Hensyntatte investeringsprosjekter i 2024-2027

Generell kommentar/leseveiledning

Kommunestyret i Sørreisa kommune har i tidligere økonomiplaner vedtatt en rekke investeringer, som har rekke inn i og betydning for økonomiplanperioden 2024-2027. Disse er ikke medtatt i denne oversikten, og det vises til tidligere økonomiplaner.

Rekkefølgen tilsvarer tabell "Investeringer - kommunedirektørens forslag til investeringstiltak"

Før titlene på investeringstiltak er innsatt årstall/periode for forslått gjennomføring.

2024-2025 Idrettshall – renovering av garderober og universell utforming

En av fire garderober er per juli 2023 stengt. En tilstandsrapport utført i 2021 avdekket omfattende mangler i idrettshallen: Løse fliser, rustne sluker, defekte dusjbatterier, mangelfull ventilasjon, manglende bygningsdeler (himlinger), skader på dørbled, karmen, vegger etc., generelt slitte overflater samt avvik på rømningsveier, rekkverk tribune og avvik universell utforming. Manglende universell utforming, gjelder manglende utforming for personer med funksjonsnedsettelse og personer med synsnedsettelse og hørselshemmede: Ingen dørautomatikk, for smale dører og manglende HCWC. Det er risiko for stenging av bygget pga. ikke-forsvarlig drift. Det er brudd på diskrimineringsloven og plan og bygningsloven, og renhold har varslet at forsvarlig rengjøring ikke er praktisk mulig grunnet tilstanden på overflater. Det varslet slutt på produksjon av lysrør, noe som hele idrettshallen er forsynt med. Alle armaturene må derfor skiftes.

2024 Ny komfyr kjøkken sykehjem

Institusjonskjøkkenet skal daglig levere spesial- og normalkost til beboere ved sykehjem og omsorgshybler. I tillegg leveres det middag til hjemmeboende, som har behov for dette. En av komfyrene på kjøkkenet er gått i stykker og det er behov for å erstatte denne, slik at arbeidsbelastningen på de ansatte kan reduseres og matproduksjonen kan komme tilbake til planlagt nivå.

2024-2027 Møbler og utstyr til pasientrom sykehjemmet

Mye av grunnmøblelementet og utstyret på pasientrommene ved sykehjemmet er gammelt og slitt. Noe av utstyret som er bruk er også defekt, slik at utstyret ikke virker slik det skal. Dette gjelder hovedsakelig senger og nattbord, men også stoler og bord på rommene er preget av stor slitasje over mange år. Siden renoveringen av omsorgssenteret har det ikke vært noe systematisk plan for fornying og supplering av møblelement og utstyr til pasientrom. Dette har vært supplert ved akutte behov. Fungerende utstyr og møbler på pasientrommene er viktig både for å sikre ivaretagelse av arbeidstakernes ergonomiske arbeidsforhold og for pasienters trivsel. Det er meldt behov fra tjenesten om et samla investeringsbehov i økonomiplanperioden på 1 million, for oppgradering av møblelement og utstyr til pasientrom.

2024 Garderober Fredlund bygg

Boligtjenesten og dagsenteret har ikke tilgang til garderobe-fasiliteter. For å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø i tjenesten er det nødvendig å sikre tilfredsstillende garderobefasiliteter. Dette tiltaket kan ses i sammenheng med en større utvikling av funksjonaliteten i Fredlund, men behovet for å sikre garderobefasiliteter vurderes og være helt nødvendig uavhengig av øvrige valg for bygningsmassen.

**2025-2026 Nytt Legekontor inklusive omsorgsboliger**

Prosjektet er i økonomiplan 2023-2026 avsatt med 4 mill. i 2023 og 30 mill. fordelt over 2025 og 2026. Arbeidet med utredning av konsept samt forprosjekt er ikke kommet i gang som opprinnelig planlagt, men tenkes gjennomført i 2024. Dette forskyver plan for realisering med ett år. Det forventes et oppdatert anslag på prosjektets kostnadsomfang som resultat av utredningsarbeidet i 2024. Kostnadsbildet er usikkert før prosjektet er ferdig utredet.

2024 Renhold - Anskaffelse av robotvasker idrettshall

Rengjøringsmaskinen er gammel og utgått på levetid. Innkjøp av robotvaskemaskin vil kunne frigjøre ressurser tilsvarende en 20 %-stilling. Frigitt kapasitet vil benyttes til andre oppgaver og annet forebyggende arbeid innenfor renhold. Per nå er det ikke tilstrekkelig bemanning til at tjenesten klarer å holde et tilfredsstillende nivå iht. renholdsplanen på rengjøringen i kommunen. Investeringen vil bidra til å oppfylle denne.

2025 Straumen Kapell – diverse arbeider

For å unngå følgeskader på bygget og økte kostnader må det utføres diverse arbeider på Straumen Kapell. Det gjelder retekking av tak, utskifting av vinduer og kledning kirketårn. Beskrivelse av de konkrete tiltak blir fremlagt for kommunestyret første halvår 2024.

2025 Tømmervik Kapell – diverse arbeider

For å unngå følgeskader på bygget og økte kostnader må det utføres diverse arbeider på Tømmervik Kirke. Det gjelder ny kledning og maling, varmepumper og div. elektrooppgraderinger. Beskrivelse av de konkrete tiltak blir fremlagt for kommunestyret første halvår 2024. Det vises til KTSY-sak 89/21.

2024 Heis på kommunehuset

Levetiden til heisen på kommunehuset er utløpt. Heisen ble installert i kommunehusets byggeår (1983), og det registreres en økning i antall driftsstanser, inntil hver 14.dag. Rapporter fra heiskontroll bemerker at det ikke finnes reservedeler lengre og at heisen i sin helhet er moden for utskiftning. Økt bruk av vaktmester og rekvirering av heisreparatør er kostnadsdrivende. Varig stans vil bryte med lovpålagt plikt om tilgjengelighet og universell utforming i offentlige bygg. Transport av varer, materiell og søppelhåndtering mellom etasjene vil ikke kunne gjennomføres.

2025 Sørreisa Sykehjem- ny innvendig belysning

Det meste av lysarmaturer på sykehjemmet fra byggets opprinnelse og er utslitt/defekt. Det er derfor behov for å skifte ut alt av lysarmatur på bygget til LED-lys. Defekte lysrør og armaturer kan ikke skiftes ut eller repareres grunnet at produksjon og salg av lysrør og armaturer ble forbudt fra 1.februar 2023. Mørklagte rom og korridorer vil kunne medføre stenging av bygg. Problematikken vil oppstå innen kort tid da lysrør har en begrenset levetid – noen bare ett år. Kostnadene forbundet med å skifte ut lysarmaturer fortløpende etter som de faller ut av drift vil være betydelig større enn å foreta en samlet utskiftning.

2024-2027 Bytte ut nettverksswitcher

Det er nødvendig å bytte ut driftskritiske nettverksswitcher for kablet internett i kommunen. 33 av 42 switcher er over 5 år gamle. Ved driftsstans er det potensielle sårbarheter inn til vårt nettverk ettersom det ikke lages sikkerhetsoppdateringer til eldre switcher (16 stk. i Sørreisa kommune). Videre er det stor sannsynlighet for å miste tilgang til felles filområde, tilgang til internett og andre ressurser som fagsystemer i sikker og åpen sone. Backup-systemer vil ikke fungere som normalt (tas ikke backup), som medføre nedetid på tilganger (5-10 virkedager før tjenester er oppe som normal). Årsaken til variabel kostnaden er forskjellige priser på utskiftning av fiberswitcher kontra kobberswitcher.



2025 Sørreisa Sykehjem – drenering

Dreneringen på sykehjemmet må utbedres, og noen utbedringer innvendig må foretas. Det er allerede opstått skader etter vanninntrenging, og dette vil forverres i kjeller/bomberom grunnet dårlig drenering. Vedvarende vanninntrenging medfører betydelig skade på bygning. Byggematerialer løsner, råteskade, muggdannelser kan oppstå og deler av bygget må vurderes stengt. Prosjektet koordineres med drenering rundt kommunehuset.

2024 Uteseksjon – kontorlokaler

Det er behov for nytt tak samt renovering av oppholdsrom, kontorer, garderober og toaletter. Det ble gjennomført vernerunde i mai 2023 som avdekket flere avvik. Det er brudd på arbeidsplassforskriften og HMS forskrift, og lokalene kan bli stengt hvis ikke tiltak iverksettes. Over tid har lekkasjer fra tak medført skader på innvendige himlinger. Plater er løse, og det er skade på lysarmaturer. Overflatene er generelt slitte. Ventilasjon er ikke tilfredsstillende, og det er for dårlig belysning. Løse bygningsdeler kan falle ned, og det er fare for brann i defekte lysarmaturer. Flere armaturer er fjernet, noe som også gir for dårlig belysning.

2024- 2027 EK-tilskudd KLP

Kommunen yter årlig inn egenkapital i KLP ut fra et gitt forhold til fremtidige forpliktelser. Egenkapitalinnskuddet er ikke en pensjonskostnad, men en oppsparing på kundens egenkapitalkonto som får sin egen avkastning. Innskuddet skal i henhold til regnskapsreglene regnskapsføres over investeringsbudsjettet, men det er ikke anledning til å lånefinansiere egenkapitalinnskuddet.

Egenkapital tilskuddet for sykepleierordningen og for fellesordningen er 1 044 463 for 2024. Midlene foreslås finansiert med overføring via driftsregnskapet.

Tidligere vedtatte og endringer i tidligere vedtatte investeringer som følge av justert framdrift

2024 Ventilasjon (klimatiltak) - Brekka barnehage

Undersøkelser viser at registrerte luft- og temperaturproblemer i den eldre delen av Brekka barnehage kan skyldes flere årsaker. Ventilasjonsanlegget er fra 1993. Det er både et spørsmål om levetid og at kapasiteten på anlegget er i henhold til datidens standarder for luftutskiftninger. Det er utført kanalrensing og generelt vedlikehold på anlegget og pr. dato er anlegget i ordinær drift. Et annet problem er varmekablene i gulvet og styringen av disse. Følerne er veggmonterte og registrerer lufttemperaturen i rommet. Det kan medføre at overflaten på gulvet kan få for høy temperatur til at små barn kan oppholde seg trygt på gulvet. Det foreslås derfor en trinnvis utbedring av inneklimateforholdene:

1. Legge nytt gulv med nye tilpassede varmekabler i de rommene dette gjelder. Nye temperaturfølere monteres i gulv for nøyaktig regulering av gulvvarmen.
2. Utbedre kapasiteten til ventilasjonsanlegget med nytt aggregat og nødvendige kanaler mm. Noen bygningsmessige tilpasninger vil bli nødvendig.

2025 Ny tankbil – brann og redning

Brannvesenets tankbil er gammel, og kommunestyret har vedtatt å gå til anskaffelse av ny. Kommunestyret har vedtatt finansieringen av denne, blant annet ved tilleggsbevilgning i 2025. I tråd med kommunestyrets tidligere vedtak er ny tankbil satt i bestilling og produksjon.



2025 Klippeutstyr/batteriskift - frigjøringsverktøy

Batteridrevet klippeutstyr, er frigjøringsverktøy som brukes ved bilulykker, for å klippe løs fastklemte personer. Batteridrevet klippeutstyr vil gjøre frigjøringsjobben raskere og mer effektiv da innsatspersonellet slipper å rigge opp slanger og aggregat slik som i dag. Batteridrevet klippeutstyr vil gjøre det enklere, spesielt i de tilfellene ulykkesbilen er langt utfor vei eller er i kupert terreng.

Kostnader til anskaffelse av batteridrevet frigjøringsverktøy er hensyntatt gjennom kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i 2025.

2024 Framsikt (år 2/2)

Det er tale om en investeringskostnad fordelt på to år 2023 og 2024 for å for å effektivisere plan, budsjett og analysearbeidet. Sørreisa kommune tatt i bruk verktøy fra leverandøren Framsikt. Implementering skjer over flere år. I 2024 vil budsjettering i Arena erstattes av Framsikt, som "syrr sammen" handlingsdel og økonomiplan.

2024 Ombygging innvendig brannstasjon

Det er i betydelige utfordringer knyttet til brann og redningstjenestens lokaler. Arbeidstilsynet gjennomførte i 2017 tilsyn ved Sørreisa brannstasjon og det ble avdekket flere avvik i forhold til gjeldene HMS krav. Det er på bakgrunn av dette vedtatt utbygging og renovering av brannstasjonen, slik at lokalene tilfredsstiller minimumskrav til HMS og brannvarsling. Anskaffelsen har vært ute på anbud og tilbyder er pekt ut, men prosessen er blitt noen måneder forsinket på grunn av behov for ny reguleringsplan. Oppstart av utbyggingen vil skje så snart det lar seg gjøre.

Kostnader til nødvendig utbedring av brannstasjonen er hensyntatt gjennom kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i økonomiplan 2024-2027.

2024 Skifte ut gamle datamaskiner

Sørreisa kommune har ca. 700 datamaskiner i produksjon. Av disse er ca. 150 elevmaskiner. Gitt utviklingen av programvare, og økte krav til datamaskiner, anbefales det at datamaskiner rulleres ca. hvert 5-6 år for å hindre at trege datamaskiner går ut over produktiviteten. Det bør foreligge en rulleringsplan for kommunen, slik at man alltid har god oversikt over hvilke maskiner som bør rulleres. Per dags dato har ikke kommunen en rulleringsplan. Det er avsatt midler svarende til utskifting av 130-135 datamaskiner hvert år. Dette dekker ikke fullt ut behovet for rullert utskifting.

2025 og 2027 Vinduer, drenering, ventilasjon kommunehus

Drenering: Det er dårlig og delvis tett drenering rundt kommunehuset. Det er vanninntrenging i bomberom og heissjakt. Løftesyndler til heisen ble rustangrepet som følge av dette og måtte repareres i 2022. Inventar og løsøre som er lagret i bomberom blir fuktskadet, det samme gjelder store mengder arkiverte dokumenter. Drenering har vært forsøkt spylt gjentatte ganger, men resultatet er kortvarig. Over tid vil dette medføre forringet levetid på heis og byggets konstruksjon. Det påløper årlig kostnader for åpning/spyling av drenering. Koordineres med drenering, sykehjem.
Vinduer: Mange vinduer på kommunehuset er i så dårlig stand at de ikke kan vedlikeholdes lengre og må skiftes. Ti vinduer har blitt skiftet i 2023, men de fleste vinduer i nordvestfasaden står for tur til utskifting. Gode vinduer er viktig for energiforbruket i bygget samt inneklime. Dette sammen med drenering foreslås utført i 2025.

Ventilasjon: Ventilasjonsanlegget i den gamle delen av kommunehuset er fra da bygget ble reist i 1983 og forventet levetid er for lengst passert. Kapasiteten på anlegget er også langt dårligere enn hva dagens krav tilsier. Det må påregnes behov for en omfattende utskifting av anlegget.

Vannskader i bygg kombinert med dårlig ventilasjon kan gi helseplager og dårlig inneklime for de



ansatte. Dette kan føre til økt sykefravær blant ansatte. Ødelagt inventar som står lagret i bomberom. Økt ressursbruk av vaktmestere som må fjerne vann flere ganger per år. Skader på heis. En utskifting av ventilasjonsanlegget etter dagens krav vil medføre større kostnader til kanalføringer, ventiler etc. i tillegg til nytt aggregat. Det må påregnes forholdsvis store kostnader til bygningsmessige tilpasninger. Et nytt ventilasjonsanlegg vil kunne medføre innsparinger på energikostnadene i bygget samt mindre forbruk på vaktmestre.

2024-2025 Investeringer i oppfølging av digitaliseringsstrategien

Ved implementering av digitaliseringsstrategien og realisering av diverse tiltak, vil det fortsatt være behov for å kjøpe programmer, komponenter og utstyr. Dette tiltaket gjelder innkjøp i tilknytning til oppfølging av digitaliseringsstrategien som kan defineres som en investering.

Gjennomføring av innkjøp knyttet til digitaliseringsstrategien vil kunne føre til en heving av kvaliteten på tjenester og en effektivisering av interne arbeidsprosesser og tjenester til innbyggerne, i tråd med målet for strategien.

2024 Amfi kulturhuset

Amfiet har de siste årene vært så slitt at vi forsøker å styre drifta slik at vi minimerer inn- og uttrekk av stolene. Amfiet har gjentatte ganger vært fastkjørt, og det er tidkrevende å få det i gang. I tillegg er mange av stolene (trekk o.a.) modne for utskifting.

Tiltaket ble meldt inn i økonomiplan 2016-2019. I 2018 fikk prosjektet en bevilgning på 0,15 mill. til planlegging. I budsjett 2020 ble prosjektet foreslått flyttet til 2021 slik at det kan hensyn ta eventuelle endringer i nytt inngangsparti til kulturhus foajeen. I 2024 er det vedtatt en tilleggsbevilling til utbedring av amfi på 1, 5 mill.

Det er nedsatt ei arbeidsgruppe som skal utrede saken videre. Rapport fra arbeidsgruppa skal legges fram som egen sak for kommunestyret i desember 2023. Kostnadsbilde kan endres på bakgrunn av denne saken.

2024 Velferdsteknologiske løsninger

Prosjektet ble opprinnelig vedtatt med oppstart i 2019, men oppstart ble forskjøvet til 2020. Prosjektet ligger inne med samme bevilgning som i gjeldende økonomiplan: 2021: kr 500.000, 2022 kr 500.000, 2023 kr 300.000 og 2024 kr 200.000. Foreslåtte investering skal benyttes til anskaffelse av teknologi.

2024-2026 Generell oppgradering vann og avløp

Innenfor kommunens infrastruktur på vann og avløp er store deler av ledningsnettets gammelt og utgått på levetid. For å opprettholde kvaliteten på anleggene og unngå dyre ledningsbrudd bør det foregå en kontinuerlig prosess med utskifting av ledninger med dårlig kvalitet. Det er også behov for å rydde opp i områder med spredt avløp og få samlet dette i kommunale avløpsanlegg for å unngå forurensning. Det foreslås avsatt 2,5 mill til oppgradering av vannledninger og tilsvarende beløp til avløpsledninger årlig i perioden 2024 til 2026

2024-2026 Renovering av vann- og avløpskummer

Mange vann- og avløpskummer er av eldre dato og noen er i ferd med å bryte sammen eller har mistet sin opprinnelige funksjon. Dette er viktige komponenter i vann- og avløpssystemet til kommunen og inneholder utstyr som ventiler, pumper og annet utstyr som er nødvendig for å kunne drifte anleggene. Det er nødvendig med utskiftninger i 2024 da utstyr er utgått på levetid eller trenger oppgradering. Det foreslås avsatt 0,5 mill til vannkummer og tilsvarende til avløpskummer i 2024



2025 Renovering Skøelv vannverk

Renovering Skøelv vannverk (Skaret). Vannverket leverer vann til Skøelv og er en reserve til en stor del av Sørreisa sentrum. Drift av anlegget er grunnet tilstand og alder kostbart. Tilgangen til ventilkammer under bygget er ikke forsvarlig. Prosjektet hadde en bevilgning på kr 1,0 mill. i 2019 til prosjektering. Oppstart var opprinnelig planlagt 2021, men foreslås utsatt til 2025.

Pågående investeringsprosjekter

Aggregat sykehjem

Det er i ROS-analyse fra 2016 avdekket et behov for å redusere sårbarheten på omsorgssentret. Den nåværende løsning med å leie aggregat ved strømbrydd imøtekommer ikke behovet om å redusere sårbarheten. Det ble avsatt 1.000.000 kr. i 2019, og i forbindelse med økonomiplan 2023-2026 blev det gjort oppmerksom på at dette beløp ikke er tilstrekkelig. Status per nå er at teknisk tilstand til aggregat er sjekket og gjennomgang av prioriterte strømkurser gjenstår. Ut fra dette må tas avgjørelse ift. funksjonelt aggregat.

Trafikkkløsing og uteområdet ny skole 1-10 i sentrum

Planleggingen i form av skissering av løsningskonsept for trafikkarealer og uteområder pågår. Prosjektet gjennomføres sommeren 2024.

Vinduer Bølgen

Det ble avsatt 100.000 kr. til utskifting vinduer på "Bølgen", huser bibliotek og kulturskole mv., og det er identifisert ytterligere behov for skiftning av vinduer og deler av kledning, men tiltaket er begrenset til av noen defekte vinduer. Dette gjennomføres i vinteren 2023/2024.

Ventilasjon omsorgshybler

De 16 omsorgshyblene på loftet har ikke ventilasjonssystem. Leietakerne har bodd uten ventilasjon hittil, men det bør trolig gjøre noe med dette over tid. Det ble avsatt 1.250.000 kr. (2023). En utredning av omfang og behov er nødvendig og er ikke igangsatt pga. kapasitetsmessige utfordringer på teknisk enhet. Det planlegges å gjennomføre prosjektet i 2024.

Ikke innarbeidede investeringsprosjekter

Oppgradering av veger

Tilstanden til flere av de kommunale vegene er langt under akseptabel standard. Dette skyldes i hovedsak at oppbyggingen av vegene ikke er utført etter anbefalt metode og materialbruk. Konsekvensen er at vegkroppen brytes suksessivt ned og ordinært vedlikehold som skraping og grusing, eventuelt asfaltering har liten og i beste fall kortvarig effekt. For å oppnå en akseptabel vegstandard anbefales det at det utarbeides en plan for oppgradering av de aktuelle vegene der investeringene fordeles over flere år. Kommunedirektøren viser til at det er engasjert et eksternt rådgiverfirma for utarbeidelse av tilstandsrapport med anbefalinger om prioriteringer, omfang samt kostnadsestimater. Denne rapporten er foreløpig ikke ferdig så foreslått årlig beløp på 10 mill. er basert på et skjønn.

Fredlund: Innredning av kjeller til to leiligheter samt personalbase

Det står tilgjengelig arealer i kjelleren på Fredlund dagsenter som kan ombygges til to leiligheter for personer med behov for kontinuerlig tilsyn. I tillegg vil det være areal tilgjengelig for en personalbase



i tilknytning til disse leilighetene. Dette boligbehovet dekkes i dag på det private leiemarkedet og antas å være permanent. I tillegg er det behov for justering av planløsning i hovedetasje i henhold til endret drift av senteret, samt utskifting av en del lysarmaturer og andre bygningsmessige utbedringer. Kommunedirektøren viser til forprosjekt for Fredlund.

Lokaler boligtjenesten

Boligtjenesten har meldt inn følgende behov for lokaler:

- behov for personalbase i nærhet til brukergruppens boliger med tilgang på toalett
- lokaler for å kunne ivareta vedtak om avlastning for barn og unge
- lokaler for å kunne gi tilstrekkelig dagtilbud til brukerne av tjenesten
- omsorgsboliger til alvorlig psykisk syke innbyggere som trenger kontinuerlig tilgjengelighet til personal
- omsorgsleiligheter til innbyggere med psykisk utviklingshemning som trenger kontinuerlig tilgjengelighet til personal

Her vises det til foreslåtte nye tiltak "Utvikling av funksjonalitet Fredlund bygg (forprosjekt)" og beskrivelsen her. I tillegg til egen oppfølging av personalbase med nærhet til brukergruppens boligtun.

Gjennom dette tiltaket ønsker man å utrede mulighetsrommet for å legge til rette for de behov og funksjoner som beskrives ovenfor. I forbindelse med forprosjektet vil det bli lagt fram egen politisk sak om veien videre i forhold til denne saken.

Oppfølging helhetlig ROS

Må utredes nærmere.

Utbygging av omsorgsboliger i tråd med framskrevet behov

I tråd med *Framskrivning av boligbehov –vanskeligstilte på boligmarkedet* (Kommunestyrets sak 44/2020) er det behov for en betydelig økning av antall omsorgsboliger fram mot 2030. Totalt er det behov for 24 nye omsorgsboliger i perioden.

Når prosjektet for omsorgsboliger i samlokalisering med legekantoret realiseres, vil dette tilføre 5 nye boenheter.

Nye søppelbokser i sentrum

De eksisterende søppelbokser i sentrum har til tider vært overfylt på sommerstid og fugler har kommet til de åpne boksene og spredt søppel utenfor. Det kan investeres i nye bokser har lokk og større kapasitet slik at problemet antas eliminert. Pris for dette er 150.000 kr. Problemet kan delvis avbøtes med endrede rutiner for hyppigere tømming av eksisterende søppelbokser.

2024 Snøscooter feiing/tilsyn

Feiertjenesten skal feie og føre tilsyn med både primærboliger og hytter/fritidsboliger i kommunen. For å sikre tilkomst for feiing og tilsyn på hytter og fritidsboliger som ligger utenfor kjørevei, er det formålstjenlig å gå til anskaffelse av snøscooter.

I sak 140/2022 vedtok Kommunestyret å gå til anskaffelse av snøscooter til kommunens feiertjeneste. Det var da forutsatt at kjøp av snøscooter skulle finansieres gjennom låneopptak. Kostnaden på kr 230000 ble innarbeides i økonomiplan og låneopptaket var tenkt belastet på kommunes VAR-område. Etter veiledning fra kommunens selvkostrådgiver er kommunedirektøren gjort kjent med at det ikke vil være mulig å gjennomføre dette slik som først tenkt. Det vil være en mer hensiktsmessig løsning å lease eller leie snøscooter. Utgifter til leasing eller leie kan belastes VAR-området. Kommunedirektøren har derfor tatt dette investeringstiltaket ut av



sitt framlagte budsjett og økonomiplan forslag og foreslår at scooterbehovet løses ved leasing eller leie.

Drift

Organisering av budsjettet

Sørreisa kommune har organisert driftsbudsjettet i følgende rammeområder:

- 10. Politisk
- 12. Kommunedirektør og fellesområder
- 15. Brann og beredskap
- 18. Interkommunale samarbeid
- 20. Oppvekst og kultur
- 30. Helse
- 35. Sosialtjenester
- 40. Politiske tilskudd til andre
- 60. Teknisk
- 70. Selvkost
- 80. Frie inntekter
- 90. Finans

Hvert rammeområde kan bestå av en eller flere driftsenheter, hvor kommunens tjenesteproduksjon skjer.

Rammeområdene

Nedenfor forklares de viktigste hovedmomentene i konsekvensjustert budsjettet fra år 2023 til år 2024. Det vil si at det alene er endringer av større budsjettmessig betydning som behandles.

Konsekvensjustert budsjett vil si at man tar utgangspunkt i budsjett år 2023 justerer driften for faktisk lønnsvekst, betalingsregulativ år 2024, tiltak i statsbudsjettet, vedtak i kommunestyret og andre endringer i kostnader og inntekter som ikke er mulig å unngå.

Den antatte lønnsveksten for 2024 er avsatt på lønnsnett som fordeles ut på rammeområdene etter lønnsoppjøret for 2024.

Driften er stort sett ikke kompensert for prisvekst. Kun beløp knyttet til faste avtaler (der man har mottatt varsel om prisvekst) er prisregulert.

Inntektssiden vil bli budsjettet i henhold til foreslått betalingsregulativ.

Bosetting av flyktninger

Hvert år anmoder Immigrasjons- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) norske kommuner om å bosette flyktninger som får oppholdstillatelse i Norge. Kommunene ble først anmodet å bosette 5500 flyktninger i 2022. Sørreisa kommune ble anmodet om å bosette 20 flyktninger i 2022. Dette lå til grunn i budsjett for 2022.

Som en konsekvens av krigen i Ukraina ble kommunene bedt om å øke kapasiteten til bosetting for å bistå i flyktningssituasjonen som oppsto. Anmodningen til kommunene ble økt til 35000.

Anmodningen til Sørreisa kommune ble økt til å bosette 80 flyktninger i 2022. Denne anmodningen imøtekom Sørreisa kommune.



For 2023 ble det først vedtatt å bosette 40 flyktninger. Sørreisa kommune ble anmodet å bosette 70 flyktninger, og fikk i etterkant en tilleggsanmodning på 10 stk. Totalt skal kommunen bosette 80 flyktninger i 2023.

Kommunen ser at flyktningkrisen er langt fra over og vurderer at anmodningstallet vil bli likt i 2024, og har på bakgrunn av det budsjettet med bosetting av 80 flyktninger i budsjettet for 2024 og 50 flyktninger i resterende år i økonomiplan perioden.

For at tjenestene skal kunne gjøre en god jobb i bosettings- og integreringsarbeidet har flere av rammeområdene som gir tjenester til flyktninger, i kommunedirektørens forslag til budsjett, fått styrket sine rammer.

I følge Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil Norge i løpet av året bosette godt over 30.000 flyktninger. Departementet skriver i sin informasjon til kommunene at siste rapport om scenarier for ankomster av flyktninger fra Ukraina tilsier at vi må planlegge for om lag 30 000 nye flyktninger også i 2023.

Immigrasjons- og mangfoldsdirektoratet har besluttet å avvente med å fastsette endelig måltall for det nasjonale bosettingsbehovet i 2024 til starten av november 2024. Kommunen må derfor være forberedt på et høyt bosettingsbehov også i 2024.

Situasjonen er uoversiktlig, og kan endre seg raskt. En eventuell atomhendelse i Ukraina vil få konsekvenser for Norge både direkte og ved at enda flere blir sendt på flukt. Dette vil kunne stille enda større krav til både kommunene, fylkeskommunene og staten enn dem vi har møtt i år. Samtidig er den sikkerhetspolitiske situasjonen utfordrende, og det er særlig viktig at kommunene og fylkeskommunene er kjent med og ivaretar sitt ansvar både i det forebyggende arbeidet og med å håndtere en eventuell hendelse.

Integreringstilskudd

Bosetting av flyktninger medfører at kommunene må øke kapasiteten til å gi tjenester innenfor ulike tjenesteområder. Samtidig får kommunene ulike tilskudd av IMDi som skal bidra til å dekke utgiftene ved bosetting og integrering. De aller fleste tilskuddene utbetales per person og er ikke øremerket.

I forrige økonomiplan for perioden 2023-2026 var det budsjettet med integreringstilskudd på 29,6 mill. kr i 2023. I dette budsjettet var det tatt høyde for bosetning på 40 flyktninger i 2023.

I Kommunedirektørens forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 er det budsjettet med bosetting jf. tabellen nedenfor:

	2024	2025	2026	2027
År 1	80	50	50	50
År 2	65	65	45	50
År 2	60	55	60	42
År 4	12	50	50	55
År 5	10	12	45	45
SUM	227	232	250	242

Tabell 34: Bosetting av nye flyktninger i økonomiplanperioden og samlet antall flyktninger i ordningen

Samlet integreringstilskudd inkludert nye flyktninger i 2024 er beregnet til kr 44,96 mill. Deler av integreringstilskuddet er budsjettet ute på tjenesteområdene da tilskuddet er direkte koblet opp mot den tjenesten som gis.

Konsekvenser i driftsbudsjettet

Å bosette flyktninger medfører økt press på det meste av kommunens tjenester. Dette gjelder legetjeneste, helsesykepleiertjenesten, barnehager, skoler, teknisk - både administrasjon og



utetjenesten og ikke minst tjenesten som koordinerer dette; flyktningtjenesten. For at de forskjellige tjenestene skal kunne gjøre en god jobb i bosettings- og integreringsarbeidet har flere av tjenestene, i kommunedirektørens forslag til budsjett, fått styrket sine rammer. Dette for å motvirke ytterligere press på allerede pressede tjenester.

I 2023 ble flyktningtjenesten styrket med 1,5 årsverk til programveiledere og tjenesten ble dimensjonert med totalt 3,1 årsverk. Tjenesten fikk i forbindelse med dette økte kostnader som ble hensyntatt i budsjett.

Følgende kostnader i forbindelse med en økt bosetting er hensyntatt i budsjettforslaget:

- bidrag husleie, strøm og ventestønad i påvente av oppstart på introduksjonsprogrammet
- Kostnader til innkjøp ved bosetting av flyktninger i boliger
- Stønad under introduksjonsprogrammet
- Foreldrebetaling barnehage under introduksjonsprogrammet
- Kjøp av tjenester fra Senja kommune (Senter for læring og integrering)

Styrking av andre rammeområder ved bosetting av flyktninger som er innarbeidet i budsjettforslaget:

- 1 årsverk på teknisk
- 1,7 årsverk i barnehage
- 0,5 årsverk NAV
- 1 årsverk skole

Styrkingen av de ulike rammeområdene er basert på erfaringer som er gjort i løpet av 2023 når det ble budsjettet med bosetting av 40 flyktninger, men endte opp med bosetting av 80. Rammene har i 2023 fått tilført ekstra midler slik kommunestyret vedtok i KSTY-sak 56/2023. I forslag til budsjett for 2024 er styrking av tjenestene innarbeidet i driftsbudsjettene. Det må også presiseres at det er bosatt et større antall flyktninger innenfor 5 års perioden i kommunen enn tidligere år og det forventes at det forblir slik i årene fremover.

Styrking av helsesykepleiertjenesten og skolen med ressurs til språkassistent videreføres fra 2023.

Utfordringer i forbindelse med økt bosetting

Boliger: En utfordring i forbindelse med bosetting av mange flyktninger er tilgangen på egnede boliger. Dette er en begrensende faktor når det kommer til Sørreisa kommunes kapasitet til bosetting.

Sørreisa kommune har et begrenset antall boliger til utleie, og er nødt til å leie boliger i det private markedet for å dekke boligbehovet. Kommunen kjøpte nye boliger fra forsvarsbygg i 2023 som dekte deler av behovet.

Selv om det er en utfordrende del av bosettingen av flyktninger, så har kommunen klart å fått tak i tilstrekkelig antall boliger og opplevde ikke dette som et hinder under bosettingen i året som gikk.

Barnehageplasser: Når kommunen bosetter småbarnsfamilier, er det nødvendig å gi tilbud om barnehageplass slik at foreldrene skal kunne følge introduksjonsprogrammet. Dersom Sørreisa skal ha mulighet til å bosette barnefamilier kan det bli nødvendig å bemanne opp slik at kapasiteten økes. Barnehagene har tilstrekkelig areal til å øke kapasiteten betydelig, men er dimensjonert ut fra kommunestyrets vedtak om antall plasser og er bemannet i forhold til dette vedtaket.

Oppfølging digitaliseringsstrategi

Kommunestyret vedtok i sak 53/21 Digitaliseringsstrategi for Sørreisa kommune 2021-2024.

I strategien er det satt mål for digitaliseringen. Videre er det fastsatt hovedmål og innsatsområder innenfor følgende tjenesteområder; helse- og omsorgstjenester, skole og barnehage, barnevern,



kultur og idrett, teknisk og planlegging, økonomi og personal, service og kommunikasjon samt IT-drift.

Sørreisa kommune er medlem i nettverket Digi Troms og Finnmark og deltar i likhet med de øvrige kommuner i arbeid i nettverket som omhandler kompetanseløft i digital transformasjon for å få en bedre forståelse av hvilke krav det er til ledelse og organisasjonsutvikling ved tjenesteutvikling med bruk av teknologi. Deltakelsen er en oppfølging av digitaliseringsstrategien. Kompetanseløftet har en varighet på ett år og innebærer digitale samlinger, intern arbeide på ledelsesnivå og individuelt arbeid.

**Kommunedirektørens samlede forslag til driftstiltak**

I kommunedirektørens forslag til budsjett, handlings- og økonomiplan for 2024-2027 er følgende driftstiltak innarbeidet jf. konsekvensjustert budsjett.

Økte inntekter og utgifter som er direkte knyttet til økt bosetting av flyktninger er beskrevet i eget kapittel om bosetting av flyktninger og fremgår ikke av nedenstående.

	2 024	2 025	2 026	2 027
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	-8 248 888	-4 509 194	-2 293 739	-769 752
Valgte driftstiltak	8 248 888	4 509 194	2 293 739	769 752
Mer-/mindreforbruk budsjettforslag	0	0	0	0
Prioriterte tiltak				
Politisk	5 761 898	2 020 591	205 136	-1 318 851
Eldrerådet - opplæring kommunale råd	20 000	0	0	0
Ungdomsrådet - opplæring kommunale råd	20 000	0	0	0
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - opplæring kommunale råd	20 000	0	0	0
Avsetning til disp.fond	5 701 898	2 020 591	205 136	
Bruk av disp.fond				-1 318 851
Kommunedirektør og fellesområder	1 393 603	1 393 603	1 393 603	1 393 603
17.mai - honorar til frivillige lag og foreninger - jf. FMSK-sak 26/2023	25 000	25 000	25 000	25 000
Fond for lag og foreninger - jf. KST-sak 21/23	100 000	100 000	100 000	100 000
Funksjonstillegg for verneombud - jf. KSTY sak 10/23	78 603	78 603	78 603	78 603
Årskontingent Næringshagen Midt-Troms	90 000	90 000	90 000	90 000
Stilling kommunalsjef samfunntviking og teknisk	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Oppvekst og kultur	185 000	0	0	0
Grillhytte - Brekka barnehage	150 000	0	0	0
Lavvo - Ferdinand barnehage	35 000	0	0	0
Helse	433 387	695 000	695 000	695 000
Midlertidig reduksjon fastlege-ressurs	-461 613	0	0	0
Service elektromedisinsk utstyr	75 000	75 000	75 000	75 000
Kost- og aktivitetsverter Sørreisa omsorgssenter	350 000	350 000	350 000	350 000
Videreføring av Hverdagsglede - jf KSTY-sak 137/22	270 000	270 000	270 000	270 000
Kjøp av arbeidstøy	200 000	0	0	0
Teknisk	475 000	400 000	0	0
Elbillader til Fredlund/boligtjenesten	75 000	0	0	0
Vedlikehold utleieboliger	400 000	400 000	0	0

Tabell 35: Oversikt over foreslåtte driftstiltak i 2024

Nærmere beskrivelse av tiltakene ligger under de enkelte rammeområdene.



Ikke prioriterte tiltak drift

Følgende tiltak har kommunedirektøren ikke funnet rom for å prioritere i fremlagte budsjettforslag:

Tiltak – ikke innarbeidet	Anslåtte kostnader
Økt bemanning – saksbehandler NAV 50%	300 000
Økt grunnbemanning omsorgssenter	1 700 249
Økt bemanning barnehage – Brekka barnehage	459 237
Økt bemanning barnehage – Gjerdsletta barnehage	574 046
Økt bemanning barnehage – Ferdinand barnehage	229 618
Stilling - innkjøper	798 125
Søknad - Driftstilskudd NKS veiledningssenter for pårørende	20 000
Stiftelsen Midt Troms Museum - søknad om ekstraordinært tilskudd	395 000
Søknad om tilskudd: Summit 2 Senja	200 000
Søknad om tilskudd - Midt-Troms Helsebad - årlig driftstilskudd	50 000

Tabell 36: Oversikt over tiltak som er foreslått ikke innarbeidet i 2024



Rammeområde 10 - Politisk

Rammeområdet inneholder følgende tjenester:

- Kommunestyret og formannskapet
- Levekårsutvalget
- Plan- og Miljøutvalget
- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Revisjon og kontrollutvalg

Ramme 10 - Politisk	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-51 269	-36 269	-222 632	-1 178 567
Utgift	9 093 435	5 182 022	3 600 785	3 070 020
Netto	9 042 166	5 145 753	3 378 153	1 891 453

Tabell 37: Budsjett for 2024-2027 ramme 10 - politisk

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Budsjetterte driftskostnader til politisk styring er samlet i Rammeområde 10 - Politisk. Budsjettet for 2024 bygger på omtrent samme kostnadsramme som 2023.

Rammeområde 12 - Kommunedirektør og fellestjenester

Rammeområdet inneholder følgende tjenester:

- Kommunedirektørens kontor
- Lønn og personal
- Regnskap
- IT-og fiberdrift
- Servicekontor
- Diverse fellesutgifter (KS-kontingent, årsgebyr bedriftshelsetjeneste, yrkesskadeforsikring m.fl.)
- Frikjøp tillitsvalgte
- Lærlinger
- Kulturadministrasjon
- Næringsfond

Ramme 12 - Kommunedirektør og fellesområder	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-5 223 846	-5 223 846	-5 223 846	-5 223 846
Utgift	28 252 033	28 252 033	28 252 033	28 252 033
Netto	23 028 187	23 028 187	23 028 187	23 028 187

Tabell 38: Budsjett for 2024-2027 på ramme 12

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Budsjetterte driftskostnader til politisk styring er samlet i Rammeområde 10 - Politisk. Budsjettet for 2024 bygger på omtrent samme kostnadsramme som 2023.

Kommunen som samfunnsutvikler

Arbeidet med samfunnsutvikling en av de fire hovedoppgavene norske kommuner har, sammen med myndighetsutøvelse, tjenesteyting, samt å være lokaldemokratisk arena. Kommunenes rolle som samfunnsutvikler handler om langsiktig arealbruk og utbyggingsmønster, utbygging av infrastruktur, steds- og sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø og folkehelse i videste forstand. Rollen favner



videre enn de oppgavene en kommune er pålagt å utføre gjennom lover og forskrifter, og er i stor grad basert på samarbeid med og mobilisering av aktører i og utenfor egen kommune.

Kommunene skal gjennom planer og tiltak skape helhetlig utvikling av lokalsamfunnet og gode levekår for innbyggerne. Lovgrunnlaget er først og fremst plan- og bygningsloven, der kommunens rolle som ansvarlig for arealdisponeringen innenfor kommunens grenser er helt sentral.

Det er nasjonale føringer og forventninger om at kommunene skal håndtere fremtidens utfordringer. Samfunnet må endres på lokalt nivå. Det er lokale politikere som må levere på verdens utfordringer. Derfor har staten klare forventninger til regional og kommunal planlegging.

Kommunens tekniske tjenester skal drifte vedlikeholde og utvikle kommunens eiendommer, bygningsmasse og øvrig infrastruktur. Videre skal de være en sentral aktør i kommunens arbeid som samfunnsutvikler. Kommunedirektøren vurderer det som viktig å styrke ledelsen innenfor dette området slik at kommunens arbeid som samfunnsutvikler kan styrkes og videreutvikles. Kommunedirektøren har derfor i fremlagte budsjettforslag avsatt lønnsmidler til opprettelse av stilling som kommunalsjef for samfunnsutvikling og teknisk.

I tillegg til å styrke arbeidet innenfor nevnte område, vurderes det som et viktig tiltak i forbindelse med å rekruttere og beholde kommunedirektør at ledelsesressursen innenfor dette området styrkes.

Tiltaket er innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag.

Personal og fellestjenester

Tjenesten personal og fellestjenester består av 12 ansatte og er knyttet til stab og støttefunksjoner og dekker ansvarsområdene lønn, personal, regnskap, IT- og fiberdrift, servicekontor, frikjøp tillitsvalgte og læringer.

Ansvarsområdet dekker funksjoner og arbeidsoppgaver som dekker overordnet utrednings- og utviklingsarbeid og helhetlig forvaltning. Avdelingen skal understøtte kommunedirektøren og enhetslederne i arbeidet og tjenesteproduksjonen. I tillegg skal avdelingen være en pådriver for utvikling og forbedring. IT har i tillegg ansvar for kommunens fiberanlegg.

Det er gjennomført flere store digitaliseringer det siste året, men det er fortsatt et stort behov for gjennomføring av flere digitaliseringsprosesser i kommunen, både på overordnet nivå og i de enkelte avdelingene. Digitaliseringen fører til mer effektive arbeidsprosesser, men krever mye involvering og tid fra de ansatte på IT avdelingen og de berørte avdelinger.

Kulturadministrasjon

Området kulturadministrasjon er en rådgiverfunksjon som knyttes til kommunedirektørens ansvarsområde. Kultur og idrett skal gi gode opplevelser, stimulere til aktivitet og skape tilhørighet i Sørreisa. Funksjonen skal bidra til best mulige vilkår for frivillige lag og foreninger og annen kulturvirksomhet. Bl.a. gjennom å legge til rette for aktivitet i idrettshall og kulturhus, spillemidler, tilrettelegging friluftsliv, Den kulturelle spaserstokken, konserter og arrangementer og produksjon av Ka skjær. I tillegg ivaretas den viktige knutepunktsfunksjonen for inkludering av barn og unge herfra.

Utbedring/skifte av amfi på kulturhuset

Det er satt av 1,5 mill. kr i investeringsplanen i 2024 til utbedring av amfi. Det er knyttet stor usikkerhet til det reelle kostnadsbehovet, og det er derfor startet opp et utredningsarbeid i 2023, slik



at det kan fremmes sak til kommunestyret med forslag til prioriterte tiltak. Saken skal etter planen legges fram for behandling i kommunestyret i desember 2023.

Fritidsklubb

Det er vedtatt at det skal lages en utredning om etablering av fritidsklubb for ungdom. I utredning vil lokaliteter og driftsform være sentrale forhold som må avklares. Arbeidet er igangsatt og utredningen vil legges fram for politisk behandling tidlig vår 2024.

Fritidserklæringen

I budsjettforslaget er det innarbeidet en årlig kostnad på kr 50.000. Tiltaket har som formål å legge til rette for at barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet. Organiseringen av tiltakene er beskrevet i vedtatte retningslinjer for fritidskassen. I 2024 skal det jobbes videre med å få vedtatt en lokal fritidserklæring.

Utfordringer innenfor rammeområdet

Generelt er området kommunedirektør og fellestjenester er marginalt bemannet. Dette har konsekvenser for effektiviteten ift. bl.a. - men ikke avgrenset til - løsningen av lovpålagte oppgaver så vel som utmynting av politiske vedtak. Det er ikke funnet økonomisk handlingsrom til å gjøre noe med det.

Det er behov for kapasitet og kompetanse - anskaffelser

Det vises til forvaltningsrevisjonsrapporten – «Etterlevelse av regelverk om rammeavtaler».

For å sikre nødvendig kompetanse og kapasitet til gjennomføring og oppfølging av anskaffelser er det behov for å etablere en funksjon som har dette som et særskilt ansvarsområde. Anskaffelser etter lov om offentlig anskaffelse er komplisert og det kreves både kompetanse og tilstrekkelig kapasitet for å sikre at kommunens anskaffelser skjer i henhold til regelverket.

Kommunedirektøren vurderer at det er behov for minimum 60% stilling for å oppnå ønsket effekt av en slik funksjon, men dette bør utredes nærmere. For å klare å rekruttere denne type kompetanse, er det nødvendig at kommune kan tilby hel stilling. Det foreslås derfor at det settes av lønnsmidler til 100% stilling.

Det bør gjøres en nærmere utredning av hvordan stillingen kan benyttes best mulig for å oppnå ønsket utbytte med tanke på gjennomføring og oppfølging av anskaffelser. Videre må en utredning vurdere om en eventuell restkapasitet kan benyttes til å selge innkjøpstjenester til andre, eller om stillingen bør tillegges andre oppgaver på områder hvor Sørreisa kommune i dag har begrenset kapasitet.

Kommunedirektøren har ikke funnet rom i budsjettet til tiltaket.

Rammeområde 15 - Brann og Beredskap

Rammeområdet inneholder følgende tjenester:

- Brann og redningstjenesten
- Beredskap



Ramme 15 – Brann og beredskap	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-485 851	-485 851	-485 851	-485 851
Utgift	4 516 629	4 516 629	4 516 629	4 516 629
Netto	4 030 778	4 030 778	4 030 778	4 030 778

Tabell 39: Budsjett på ramme 15 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2023.

110 -sentralen

Kommunens kostnader knyttet til medfinansiering av 100-sentralen og oljevernberedskap (IUA) øker fra 2023. Dette gjelder både for drift av oljevernberedskap (IUA) i form av økt innbyggerbetaling og økt grunnbeløp, og også for drift av 110-sentralen i form av økt innbyggerbetaling samt investering i ny kommunikasjons- og utalarmeringsløsning. Endelig kostnad knyttet til finansiering av investeringene er ikke avklart.

Framlagte budsjettforslag tar høyde for kostandene dette vil medføre, ut fra beste estimat.

Brann- og redningstjenesten

Brann- og redningstjenesten skal drive med brannforebyggende arbeid i kommunen. Dette skal gjøres i form av risikobasert tilsynsvirksomhet, samarbeid med andre aktører for å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av brann, samt holdningsskapende arbeid blant innbyggerne.

Videre skal brann- og redningstjenesten sikre en forsvarlig beredskap for kunne begrense skadene av oppstått branntilløp, akutte forurensingstilfeller og andre ulykker.

Kommunens brann- og redningsvesen har også en viktig rolle som førstehjelpere.

Det er i betydelige utfordringer knyttet til brann og redningstjenestens lokaler. Arbeidstilsynet gjennomførte i 2017 tilsyn ved Sørreisa brannstasjon og det ble avdekket flere avvik i forhold til gjeldene HMS krav. Det er på bakgrunn av dette vedtatt utbygging og renovering av brannstasjonen, slik at lokalene tilfredsstiller minimumskrav til HMS og brannvarsling. Anskaffelsen har vært ute på anbud og tilbyder er pekt ut, men prosessen er blitt noen måneder forsinket på grunn av behov for ny reguleringsplan.

Kostnader til nødvendig utbedring av brannstasjonen er hensyntatt gjennom kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i økonomiplan 2024-2027.

Tankbilen til brann og redningstjenesten er gammel. og det er vedtatt å anskaffe en ny bil. Den nye tankbilen er satt i bestilling og produksjon. Kostnader til anskaffelse av ny tankbil er hensyntatt gjennom kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i økonomiplan 2024-2027.

Batteridrevet klippeutstyr, er frigjøringsverktøy som brukes ved bilulykker, for å klippe løs fastklemt personer. Slikt klippeutstyr vil gjøre frigjøringsjobben raskere og mer effektiv. Kostnader til anskaffelse av batteridrevet frigjøringsverktøy er hensyntatt gjennom kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i 2025.

Sivilforsvarslager

I forhold til Sivilbeskyttelsesloven §12 og §13 pålegger kommunene å bidra til gjennomføring av Sivilforsvarets oppgaver og tiltak, herunder lagring og vedlikehold av Sivilforsvarets materiell. Dette



medfører at Sørreisa kommune må være med på å dekke sin del av kostnadene til hovedlager som Tromsø kommune er påført gjennom sivilforsvarsforskriften §37. Disse kostnadene ble varslet til Sørreisa kommune i etterkant av at budsjettet for 2023 ble vedtatt i kommunestyre. Kostnadene er tatt med i kommunedirektørens forslag til budsjettet og økonomiplan 2024-2027.

Utfordringer innenfor rammeområdet

Alle kommuner skal ha en minsteberedskap i forhold til akutt forurensning, beredskapen skal være ut fra et risiko- og sårbarhetsbilde. Brannvesenet i Sørreisa har et fremskutt lager for oljevernutstyr for Midt-Nord Troms IUA (interkommunalt utvalg for akutt forurensning), så tilgangen til utstyr er bra. Per i dag disponerer Sørreisa brann og redning ikke egen båt, og er dermed avhengig av private båteiere. Dette begrenser muligheten for rask respons i startfasen av hendelsen. I forbindelse med arbeidet med risiko og sårbarhetsbilde, vil kommunedirektøren legge fram egen sak om kommunens beredskaps-evne til vanns.

Rammeområde 18 – Interkommunale samarbeid

Rammeområdet inneholder interkommunale samarbeid på følgende tjenester:

- PPT
- Legevakt
- Kreftkoordinator
- KAD
- Førstehjelp
- NAV
- Kommunepsykolog
- Barnevern
- Plankontor

Ramme 18 – Interkommunale samarbeid	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	0	0	0	0
Utgift	15 852 939	15 852 939	15 852 939	15 852 939
Netto	15 852 939	15 852 939	15 852 939	15 852 939

Tabell 40: Budsjett på ramme 18 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2023.

Kostnadene til de etablerte interkommunale samarbeidene er prisjustert i forhold til foreslåtte budsjett for 2024. I de tilfellene hvor Sørreisa kommune i skrivende stund ikke har mottatt forslag til budsjett for 2024, er det lagt inn en estimert prisøkning basert på kommunal deflator.

Kommuneoverlege og diabetessykepleier

I 2023 ble vertskommunesamarbeidet med Senja kommune om kommuneoverlege og diabetessykepleier avsluttet.

NAV

Kommunen har mottatt mange nye flyktninger.



For flyktninger fra Ukraina er perioden i integreringsprogrammet kort og mange får behov for økonomisk sosialhjelp i en kort eller lengre periode.

Dette har medført en betydelig økning i NAVs -saksbehandling og oppfølgings portefølje.

Det har fra NAV vært meldt om et behov for et årsverk -tilsvarende kr 600 000,-.

Kommunedirektøren har i sitt budsjettdokument kun funnet rom for å imøtekomme dette behovet halvveis.

Barneverntjenesten for Senja om Sørreisa

Barnevernet gir tjenester etter barnevernloven. Barnevernloven har som formål å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid, samt at barn og unge skal sikres trygge oppvekstvilkår.

Sørreisa kommunestyre vedtok i sak 37/2023 samarbeidsavtale for interkommunalt samarbeid om barneverntjeneste mellom Sørreisa om Senja. Det interkommunale samarbeidet ble iverksatt med virkning fra 1.okotber 2023.

Tiltakene er ivaretatt i budsjettforslaget. Det er satt av midler til samarbeidet slik det fremgår av driftsbudsjettet som ble fremlagt i sak 37/2023. Det er budsjettert med 4,52 mill. i driftsbudsjett for 2024. Utgifter knyttet til det enkelte barn/familie kommer i tillegg og dekkes av den enkelte bostedskommune.



Rammeområde 20 - Oppvekst og kultur

Rammeområdet inneholder følgende enheter og tjenester:

Enhet barnehage: Ferdinand barnehage
Brekka barnehage
Gjerdsletta barnehage

Enhet skole: Sørreisa barne- og ungdomsskole
Skolefritidsordningen

Enhet familie og kultur: Flyktningtjenesten
Psykisk helse og rus
Helsesykepleiertjenester:
- Helsestasjon
- Skolehelsetjeneste
- Ungdommens helsestasjon
- Flyktningehelsesykepleier
Kulturskole
Bibliotek

Voksenopplæring: Kommunen kjøper grunnskoleopplæring for voksne og norskopplæring for innvandrere fra Senja kommune. Ordningen fungerer svært godt.

Ramme 20 – Oppvekst og kultur	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-18 005 279	-18 005 279	-18 005 279	-18 005 279
Utgift	130 632 419	130 632 419	130 632 419	130 632 419
Netto	112 627 140	112 627 140	112 627 140	112 627 140

Tabell 41: Budsjett på ramme 20 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2023.

Barnehage

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

I budsjettforslaget er det gjort en justering av forventet foreldrebetaling basert på faktisk barnegruppe og regjeringens forslag om reduksjon i makspris. Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagen foreslås redusert fra 1.august 2024. Maksimal foreldrebetaling for barn som bor i kommuner med sentraliseringsindeks 5 og 6 foreslås redusert mer enn nasjonal makspris, slik at disse fra 1.august får en maksimalpris på kroner 1500. Forslag i statsbudsjettet om ny maksimal foreldrebetaling er hensyntatt i budsjettforslaget.

I nedstyringsprosessen og i budsjettvedtak for 2022 ble det vedtatt å redusere barnehagens kapasitet med 13 barnehageplasser. I budsjettgrunnlaget for 2024 er dette nedtrekket ivaretatt og videreført. I budsjettforslaget er det lagt til grunn 197 kommunale barnehageplasser (barn under 3 år teller to plasser).

I budsjettforslaget er det lagt inn ressurser på *ansvar 203- styrket tilbud* i forhold til det faktiske hjelpebehovet barna per i dag har. Det er ikke lagt inn noen «buffer» for å ivareta barn som får



vedtak om rett til oppfølging i løpet av året. Dette medfører at enhver økning i barn som har særskilte oppfølgingsbehov vil medføre merkostnader ut over budsjett.

I forbindelse med at kommunedirektøren har lagt til grunn økt bosetting av flyktninger i økonomiplanperioden, er det foreslått at 1 mill. av integreringstilskuddet avsettes til barnehagesektoren. Midlene tenkes brukt i forbindelse med bosetting til språkassistent og oppfølging av barn med særskilte oppfølgingsbehov.

Kjøp av grillhytte og lavvo

Brekka barnehage har meldt behov for om kjøp av grillhytte. Brekka barnehage er den eneste av kommunens barnehager som ikke har dette. De andre barnehagene har svært gode erfaringer med bruk av grillhytte, og dette utgjør en viktig rammefaktor for barnehagens pedagogiske drift. En grillhytte gir mulighet for mer friluftsliv, også på vinteren i kalde perioder, da det kan fyres i grillhytta og barna kan varme seg i løpet av utetida. En grillhytte gir videre mulighet for å spise mat utendørs gjennom hele året. Brekka har flere samiske barn og rammeplan vektlegger at samisk kultur skal være en del av barnehagens innhold. Bål og mat på bål er en del av samisk kultur.

Ferdinand barnehage har friluftsliv som en del av sitt pedagogiske satsningsområde, og bruker mye tid ute til lek og aktiviteter gjennom hele året.

De opplever at dette gir glede og mestring for barna. Da hele barnegruppa ofte har utetid samtidig er det behov for at barna kan deles i flere grupper under måltider og andre aktiviteter i utetida.

Barnehagen har en grillhytte og en lavvo som benyttes til deling av barnegruppa i dag, men lavvoen har etter mange års bruk blitt utslitt med hull flere steder. Det er stort behov for innkjøp av ny lavvодук, slik at barnehagen fortsatt kan satse på friluftsliv gjennom hele året for alle barn.

På vinteren fyres det bål i lavvo, slik at barna kan være ute over lengre tid når de kan varme seg og spise måltider i lavvo.

Innkjøp av ny lavvодук er en så stor økonomisk investering at barnehagen ikke kan dekke dette innenfor egen budsjetttramme.

Tiltakene har kostnad på henholdsvis kr 150.000 og kr 35.000, og er enkeltinnkjøp og har bare driftsmessig effekt i 2024. Tiltakene er innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag.

Behov for økt grunnbemanning

Barnehagene melder om at bemanningssituasjonen i barnehagene gir grunnlag til bekymring, både med tanke på det pedagogiske tilbudet og personalets arbeidssituasjon, dersom dagens bemanningssituasjon fortsetter over tid. Minimumsbemanning gjør barnehagene svært sårbare ved ulike typer fravær.

I forbindelse med pedagogenes avsatte tid til planlegging av det pedagogiske innholdet i barnehagen, deltakelse på ulike samarbeidsmøter med andre aktører osv., erstattes ikke denne av annet personal. Dette medfører at den reelle bemanningen som er til stede i barnegruppa er betydelig lavere en minimumsnormen.

Barnehagene både nasjonalt og i Sørreisa, har svært høyt sykefravær sammenlignet med andre arbeidsplasser. Tjenesten melder om at lav grunnbemanning, mangel på vikarer, stort arbeidspress og emosjonelle belastninger, ofte går igjen som utfordringer i sektoren. Det gis uttrykk for at det er vanskelig å få gjennomført krav til pedagogisk innhold og følge opp enkeltbarn og barnegrupper slik personalsituasjonen er nå. Lav voksentetthet fører til mer urolige og utfordrende barnegrupper, noe som igjen gir større belastning på personalet.

Tjenesten melder at det som et minimum er behov for å styrke bemanningen slik at fravær i forbindelse med barnehagelærernes avtalefestede plantid kompenseres. Totalt sett brukes ca. 2,2



stillinger i barnehagesektoren til avtalefestet plantid som ikke erstattes med tilsvarende bemanning i avdelingene sammen med barna.

Tjenestens forslag om å minimum øke grunnbemanningen slik at avtalefestet plantid for pedagoger kompenseres har en anslått kostnad på 1,26 mill. kr. Kommunedirektørens har ikke funnet rom til å øke grunnbemanningen i barnehagene i budsjettforslaget.

Skole

Grunnskolen skal gi opplæring til elever i aldersgruppen 6-16 år. Målet er at elevene skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger for å mestre livene sine og for å kunne delta i arbeid og felleskap i samfunnet.

Fra skoleåret 2023/2024 ble alle elevene i Sørreisa samlet i en felles skole i sentrum, Sørreisa barne- og ungdomsskole.

I budsjettforslaget er vedtak om nedstyringstiltak i skolen (sak 19/2021) hensyntatt.

Videre er følgende endringer hensyntatt i budsjettforslaget:

- Økning i forventede refusjoner fra andre, blant annet knyttet til barn og spesialpedagogisk hjelp betalt av andre kommune.
- Økte kostnader svømmeopplæring.
- 12 timers gratis kjernetid i SFO for 1. og 2.klassinger.
- Reduserte kostnader til gjesteelever grunnet endring i oppfølgingsbehov og antall gjesteelever i andre kommuner.
- Reduserte kostnader til kjøp av tjeneste fra privat aktør.
- Økt kostnad til særskilt språkopplæring i forbindelse med økt bosetting av flyktninger.

Gratis deltidsplass i SFO på 2.trinn

Ordningen med gratis 12 timer SFO ble høsten 2023 utvidet til å også gjelde for 2.trinn.

Basert på elevtall i SFO per september 2023 vil ordningen medføre reduksjon i foreldrebetaling/inntekt på om lag kr 295.000 i 2024. Konsekvensen er hensyntatt i budsjettforslaget.

Styrket opplæring særskilt språkopplæring – bosetting flyktninger

I forbindelse med økt bosetting av flyktninger er det nødvendig å styrke skolen ressurs til å gi særskilt språkopplæring for fremmedspråklige. I budsjettforslaget er det lagt inn økning med en undervisningsstilling. Økt kostnad til særskilt språkopplæring sees opp mot økt integreringstilskudd som følge av økt bosetting.

Svømmeopplæring

Som følge av at Sørreisa kommune per tiden ikke har drift i eget bassen, leier skolene basseng i Dyrøy og gir svømmeopplæringen der. Samlet kostnad for 2024 er beregnet til kr 630.000, fordelt på økte skyssutgifter og leie av basseng. Tiltaket er hensyntatt i budsjettforslaget.

Opparbeidelse av skolen uteområder

Selv om nye Sørreisa barne- og ungdomsskole ble tatt i bruk fra august 2023, gjenstår det ennå en del arbeid med skolens uteområder, parkering og trafikkarealer. Prosjektering av tiltaket er i gang. Før arbeidet har vært på anbud er det uklart hva den totale kostnadsrammen vil bli, og om vedtatt låneopptak er tilstrekkelig. Kommunedirektøren har derfor ikke foreslått nye låneopptak til prosjektet i budsjettforslaget.

Kulturskole



Alle kommuner skal ha et kulturskoletilbud til barn og unge, enten alene eller i samarbeid med andre kommuner. Målet er å bidra til å bygge barn og unges estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse og evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg.

I kommunedirektørens forslag er lønns- og prisvekst lagt til grunn. Forventet inntekt på salg av dirigenttjenester og andre brukerbetaling er økt i henhold til vedtak i nedstyringsprosessen (sak 19/2021).

Biblioteket

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Biblioteket er åpen 4 dager i uka, til sammen 16 timer. Biblioteket er en viktig møteplass og en samarbeidspartner for bl.a. skole, barnehage og flyktningetjeneste.

I kommunedirektørens budsjettforslag

Helsesykepleiertjenester

Helsesykepleiertjenesten er dag bemannet med 3,5 årsverk helsesykepleiere, hvorav 0,5 årsverk er beregnet til oppfølging av flyktninger i forbindelse med bosettinger. I tillegg kjøpes det jordmortjeneste fra Senja kommune med en ressurs på 0,2 årsverk. Det er satt av 0,2 årsverk til lederressurs for tjenesten.

Helsesykepleierne gir følgende tjenester; svangerskapsomsorg, helsestasjonen 0-5 år, skolehelsetjeneste, ungdommens helsestasjon, smittevern og oppfølging flyktninger.

Regjeringen har i forslag til statsbudsjett foreslått en styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten. Regjeringen skriver i forslag til statsbudsjettet følgende: *Regjeringen foreslår en rekke forebyggende og behandlingsrettede tiltak innen psykisk helse og rus. Barn og unge prioriteres særskilt, blant annet gjennom økt tilskudd til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, digitale tilbud og oppsøkende arbeid.*

Rus og psykisk helse

Tjenesten gir tilbud til:

- Voksne personer med helseutfordringer knyttet til psykisk helse og/eller avhengighet.
- Barn og familier med funksjonsnedsettelse som får hjelpetiltak helse- og omsorgstjenester.

I forbindelse med nedstyringen i 2021, ble det vedtatt at enheten Familie og Kultur skulle avvikle kjøp av helsetjenester fra privat aktør og ivareta disse oppgavene selv. Avtalen med privat aktør ble sagt opp med gyldighet fra 1. november 2023 og Sørreisa kommune skal drifte tjenesten i egen regi. Det vises til sak 103/2023.

Flyktningetjenesten

Tjenesten har koordineringsansvaret for bosetting og integrering av flyktninger i Sørreisa kommune. Arbeidsoppgavene er etablering og oppfølging i bolig, iverksetting av introduksjonsprogrammet for



personer over mellom 18-55 år. Veiledning om lokalmiljøet, samfunn, offentlige tjenester og økonomisikring gjennom ventestønad, introduksjonsprogrammet eller andre ytelser.

Samarbeidsparter er IMDI, aktuelle mottak, alle avdelinger og tjenester i kommune, NAV, flyktningetjenesten og voksenopplæring i Senja, videregående skoler, Frivilligsentralen og innbyggere i kommunen.

Tilbud om opplæring i norsk og samfunnsfag, samt grunnskole for voksne, kjøpes av Senja kommune og tilbudet gis på Senter for læring og integrering.

I budsjettforslaget er tjenesten dimensjonert med 3,1 årsverk fordelt på to programveiledere, miljøarbeider og en avdelingslederfunksjon.

Økte kostnader til drifta av kontoret i forbindelse med økt bosetting, herunder kostander til lønn introduksjonsordningen, foreldrebetaling barnehage, ventestønad, etablering og kjøp av tjenester fra Senja kommune (Senter for læring og integrering) er hensyntatt i budsjettforslaget.

Utfordringer innenfor rammeområdet

- Til enhver tid er det barn og unge som har et sammensatt tjenestetilbud med oppfølging som involverer flere aktører i velferdstjenestene. For å styrke oppfølgingen av utsatte barn, unge og deres familier, er det med virkning fra 1.august 2022 vedtatt nye bestemmelser i lovverket som gir kommunene forsterkede plikter om samarbeid, samordning, barnekoordinator og individuell plan. Som en følge av de nye bestemmelsene er det nødvendig å det er fremdeles behov for å bygge gode systemer og sikre god samhandling med de ulike fagområdene som følger opp barn og unge.
- Tjenestene melder om store utfordringer med å rekruttere og beholde nødvendig personell til å fylle stillingene. Manglede personell i kombinasjon med stort sykefravær medfører at det i perioder kan være vanskelig å gi gode tjenester. Rekrutteringsutfordringen er merkbar innenfor de aller fleste tjenester, men er særlig stor innenfor fagområdene der det er behov for mange ansatte med høyere utdanning. Innenfor rammeområde 2 oppleves den største utfordringen innenfor barnehage og skole.
For å løse utfordringen er det nødvendig at administrativt og politisk nivå samarbeider om å finne både kortsiktige og langsiktige tiltak for å beholde arbeidstakere og rekruttere kvalifisert personell.
- Ny opplæringslov er vedtatt og skal etter planen tre i kraft høsten 2024. Det fremkommer i statsbudsjettet at lovendringen vil ha økonomiske konsekvenser for kommunesektoren. Som kompensasjon er rammetilskuddet til kommunene økt i 2024 og fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole. Det er uklart hvilke økonomiske konsekvenser dette vil ha for Sørreisa kommune, og varslet lovendring er ikke hensyntatt i økonomiplanen.



Rammeområde 30 – Helse

Rammeområde 3 inneholder fellesområde og 1 resultatenheter, med følgende deltjenester:

Enhet Helse, som innbefatter følgende deltjenester:

- Kommuneoverlege
- Fastlegetjeneste
- Diabetessykepleier
- Hjemmetjenester
- Sykehjem m/kjøkken
- Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens
- Boligtjeneste (forsterket hjemmebasert miljøarbeidertjeneste)
- Avlastningsbolig
- Dagsenter
- Fysioterapitjeneste
- Ergoterapi koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering, samt hjelpemiddel, syn- og hørselskontakt
- Frisklivssentral

Utover dette favner også budsjettet administrative fellesutgifter.

Ramme 30 - Helse	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-26 576 748	-27 026 748	-27 026 748	-27 026 748
Utgift	103 289 841	103 626 454	103 626 454	103 626 454
Netto	76 713 093	76 599 706	76 599 706	76 599 706

Tabell 42: Budsjett på ramme 30 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på;

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2023.

E-helseløsninger

Kommunene fikk fra 2022 en plikt til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av flere E-helse løsninger (helsenettet, inkludert grunndata og helseID, og kjernejournal, e-resept og helsenorge.no). Kommunen ble gjennom rammetilskuddet kompensert for eksisterende kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men må bidra til å dekke kostnadsveksten.

Framlagte budsjettforslag tar høyde for disse kostnadene.

Kommuneoverlege

Fra 2023 opphørte vertskommuneavtalen med Senja kommune om kommuneoverlegefunksjonen. Funksjonen skal ivaretas i legekantoret innenfor eksisterende legeressurs, ved omdisponering av 30% legestilling. Funksjonen har vært på plass siden mars 2023.

Fastlegekantor

Legetjenesten skal sikre tilgjengelig legehjelp til alle i kommunen. Dette innbefatter både fastlegefunksjon på dagtid og kommunale oppgaver i form av legetjenester i sykehjem og helsestasjon. Kommunens fastleger inngår videre i legevaksordningen og bemanner denne sammen med legene fra samarbeidskommunen.



Tjenesten har store utfordringer knyttet til dagens lokaler. Utfordringene knytter seg både til arealenes størrelse og utforming. Slik arealene er i dag er det manko på tilgjengelige kontorer, skiftestuer og prøvelokaliteter. Dette medfører flaskehals i daglig drift og manglende mulighet for å videreutvikle tjenesteleveringen.

Kommunestyret har vedtatt at det bygges nye legekortorlokaliteter i kombinasjon med omsorgsboliger (sak 114/2022). Forprosjektet er ikke kommet i gang slik som det var tenkt ved inngangen til 2023 og per medio oktober er prosessen ennå ikke startet opp. Et grovt kostnadsanslag for byggeprosjektet ligger til grunn for kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i økonomiplan 2024-2027.

Knappheten i legekortorfasiliteter begrenser videre muligheten for å ta imot lege-studenter ved legekortoret. Dette medfører at foreslåtte nedstyrings tiltak om å ta imot 5-årsstudent, for å sikre økt produksjon og tilskuddsmidler ikke lar seg gjennomføre i dagens lokaler. Reduserte tilskuddsmidler er hensyntatt i kommunedirektørens framlagte budsjettforslag.

Med bakgrunn i permisjoner/reduerte stillinger hos noen av fastlegene 2024, er deler av en fastlegestilling ubesatt. Kommunedirektøren har besluttet å holde denne stillingsdelen ubesatt i 2024 slik at man kan teste ut effekten en slik stillingsreduksjon vil ha på tjenesteleveransen fra kortoret. Høsten 2024 gjøres en evaluering -og videre nivå på fastlege-dimensjoneringen fastsettes da.

Diabetessykepleier

Fra 2023 opphørte vertskommuneavtalen med Senja kommune om diabetessykepleier. Funksjonen skal ivaretas i legekortoret innenfor eksisterende hjelpepersonell ressurs, ved omdisponering av 20% sykepleierstilling. I 2023 har det vært nødvendig å prioritere kompetanseheving hos personell og bygging av rammer for funksjonen. Funksjonen skal prøves ut siste tertial av 2023 og vil starte opp for fullt i 2024.

Sykehjemmet

Sykehjemmet har totalt 27 plasser, som skal sikre kommunens tilbud om langtids-, korttids- og avlastningsplasser i institusjon. Unntaket er avlastningsplasser i institusjon til barn og unge. Mange av de som i dag får korttidsopphold og langtidsopphold har sammensatt og alvorlig sykdom.

Mye av grunnmøblementet og utstyret på pasientrommene ved sykehjemmet er gammelt og slitt. Noe av utstyret som er bruk er også defekt, slik at utstyret ikke virker slik det skal. Dette gjelder hovedsakelig senger og nattbord, men også stoler og bord på rommene er preget av stor slitasje over mange år. Siden renoveringen av omsorgssenteret har det ikke vært noe systematisk plan for fornying og supplering av møblement og utstyr til pasientrom. Dette har vært supplert ved akutte behov. Fungerende utstyr og møbler på pasientrommene er viktig både for å sikre ivaretagelse av arbeidstakernes ergonomiske arbeidsforhold og for pasienters trivsel. Det er meldt behov fra tjenesten om et samla investeringsbehov i økonomiplanperioden på 1 million, for å oppgradere møblement og utstyr til pasientrom.

Disse oppgraderings behovene er hensyntatt i kommunedirektørens framlagte forslag til budsjett og økonomiplan 2024-2027.

Pleiefaktoren på sykehjemmet i Sørreisa er lav. En slik bemanningssituasjon, utfordrer tjenesteleveringen og gir stor arbeidsbelastning på ansatte. Dette bildet er blitt forverret gjennom 2023, hvor man ser en økende pasientmasse med større og mer komplekse helseutfordringer, samtidig som tilgangen på kvalifisert personell er redusert. Tjenesten har meldt behov om økte



grunnbemanningsressurser for å sikre god drift. Kommunestyret har satt et mål om å kunne økt pleiefaktoren til 0,9 i forbindelse med budsjettprosessen for 2024 (sak 54/2023). Kommunedirektøren har ikke funnet rom for det innmeldte behovet i budsjett og økonomiplan 2024-2027.

Tjenesten har meldt om god erfaring med ordningen for kost- og aktivitetsverter om sommeren. Ordningen er hovedsakelig for lokal ungdom mellom 15 og 18 år og er et viktig bidrag i kommunens rekrutteringsarbeid. Kommunedirektøren har hensyntatt dette tiltaket i framlagte forslag til budsjett og økonomiplan 2024-2027.

Kommunestyret besluttet i desember 2022 at satsningen "Hverdagsglede" skulle videreføres (sak 137/2022). Videreføringen ble i 2023 finansiert ved redusert avsetning til disposisjonsfond og kommunedirektøren ble bedt om å innarbeide tiltaket i Budsjett 2024 og Økonomiplan 2024-2027.

Kommunedirektøren har funnet rom for dette tiltaket i framlagte forslag til budsjett og økonomiplan 2024-2027.

Institusjonskjøkkenet

Institusjonskjøkkenet skal daglig levere spesial- og normalkost til beboere ved sykehjem og omsorgshybler. I tillegg leveres det middag til hjemmeboende, som har behov for dette.

En av komfyrene på kjøkkenet er gått i stykker og det er behov for å erstatte denne, slik at arbeidsbelastningen på de ansatte kan reduseres og matproduksjonen kan komme tilbake til planlagt nivå.

Investeringsbehovet er hensyntatt gjennom kommunedirektørens foreslåtte investeringstiltak i økonomiplan 2024-2027.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten gir helsehjelp hjemme hos pasienter og hjelper med personlig stell. I tillegg gir tjenesten hjelp til praktiske gjøremål i husholdningen.

I forbindelse med deltakelse i nasjonalt prosjekt om velferdsteknologi var det gjort beregninger som viste at hjemmetjenesten skulle redusere personellbehov tilsvarende ca. kr. 850 000 i 2024, ved å ta i bruk velferdsteknologiske hjelpemidler. Dette ble også lagt som nedstyringstiltak i tjenesten. Prosessen og arbeidet med å få tatt i bruk velferdsteknologiske hjelpemidler har tatt lengre tid enn antatt og det viser seg at tidligere beregninger var mangelfulle. Samtidig erfarer tjenestene et økende omfang av alvorlig syke pasienter og rehabiliteringspasienter. Forventet reduksjon personalressurs er derfor urealistisk i det omfanget som var forutsatt.

I kommunedirektørens framlagte budsjettforslag for 2024 er det derfor lagt opp til en inndekning på kr 400 000,- av opprinnelige innsparingstiltak.

Boligtjenesten, Dagsenter og Avlastningsbolig

Tjenesteområdene gir tjenester til brukergruppe med kognitive utfordringer. Tjenestene omfatter både tradisjonell helsehjelp, men også tjenester som i stor grad handler om å ivareta brukers behov for støtte og veiledning i hverdagen - slik at den enkelte bruker får de beste forutsetninger for å mestre egen hverdag, ut fra egne ressurser.

I forbindelse med nedstyringsprosess i 2021 ble det lagt opp til en kostnadsreduksjon på kr 375 000,- fra 2023 ved å drive tjenester i egenregi, kontra å ha privat omsorgsaktør engasjert. Tilgjengelige



lokaler og kompetanseutfordringer i tjenesten gjør at dette tiltaket ikke har vært mulig å gjennomføre. I kommunedirektørens fremlagte budsjettforslag er det derfor lagt opp til en inndekning av opprinnelige innsparingstiltak for 2024.

Tjenestene har betydelige utfordringer knyttet til utdaterte og manglende tilgjengelige lokaliteter. Dette gjelder både personellfasiliteter, men også tilgjengeligheten på leiligheter for personer, som har et behov for tjenestenære boliger. Skal tjenesten lykkes med å ta hjem tiltak, som per i dag driftes av private aktører, må det være mulighet for slike boliger og personalfasiliteter tilpasset med- leverturnus. Kommunestyret har vedtatt å starte opp et utredningsarbeid/forprosjekt for å se på muligheten for utvikling av funksjonalitet knyttet til Fredlund bygg. Utredningsarbeid/forprosjekt er startet opp i oktober 2023 og forventes ferdigstilt senest våren 2024. Kostnader til utredningsarbeidet er hensyntatt.

Utfordringer innenfor rammeområdet

Den demografiske utviklingen i Sørreisa kommune tilsier at kommunen vil få en *betydelig økning i antall eldre og gamle i årene framover*. Dette skjer samtidig som kommunen får færre barn, unge og voksne i arbeidsfør alder. For å håndtere en slik situasjonen må kommunen bevist planlegge for et samfunn med betydelig flere eldre. Kommunen må sikre helhetlig planlegging med tanke på aldersvennlige samfunnsløsninger, som utsetter eller avhjelper offentlige omsorgstjenester. Samtidig må det tas høyde for en økning i helse- og omsorgssektoren, da høy alder normalt generer økt skrøpeligheit og et økt sykdomsbilde i befolkningen.

Sektoren har betydelige utfordringer med å *rekruttere og beholde viktige kompetansesstillinger*. Dette gjelder særlig leger, sykepleiere og vernepleiere, men man ser også en latent utfordring knyttet til å sikre fagarbeiderkompetanse og annen fagkompetanse.

Denne situasjonen utfordrer kommunens produksjon av viktige og kvalitativt gode helsetjenester til befolkningen.

For vår kommune er det derfor svært viktig å legge til rette for rekruttering og ikke minst for å beholde de gode kompetanse-medarbeiderne vi allerede har tilsatt i kommunen. Lokale utdanningstilbud, som sikrer utdanning av kompetanse arbeidstakere i regionen, vil være et viktig område for å sikre framtidig kompetanse i kommunen.

Kommunens sykehjem har en *lav grunnbemanning*. For å kunne vurdere grunnbemanningen i sykehjem, benytter man seg ofte av måltallet pleiefaktor eller bemanningsfaktor. Begrepe viser forholdet mellom årsverk ansatte i direkte pasientarbeid /antall pasienter.

Pleiefaktoren på sykehjemmet i Sørreisa er lav. I sammenligning med nabokommunene ser vi at disse har en pleiefaktor mellom 0,9 og 1, i ordinære sykehjemsavdelinger. Avdelinger for rehabilitering og korttid har normalt en høyere bemanningsfaktor. I Sørreisa er pleiefaktoren 0,85 og alle sykehjemsavdelingene ivaretar både plasser for ordinære langtidsopphold og spesialiserte funksjoner som korttid og rehabilitering. En slik bemanningssituasjon over tid utfordrer tjenesteleveringen og gir stor arbeidsbelastning på ansatte. Sett opp mot den demografiske utviklingen i kommunen vurderes sykehjemmet bemannings-dimensjonering som lite robust og framtidsretta.

Institusjonskjøkkenet på omsorgssenteret er en viktig matleverandør av både spesialkost og ordinære måltider. Både omsorgssenterets beboere og hjemmeboende med behov for middagsleveranse serves herfra. Kjøkkenet har også en beredskapsmessig funksjon, knyttet opp mot uforutsette hendelser.

Kjøkkenet har over år hatt store utfordringer knyttet til lokaliteter og fastmontert utstyr. Dette har ført til mye plunder og heft og krevende arbeidsforhold for ansatte på kjøkkenet over mange år. Denne situasjonen gir betydelige driftsmessige utfordringer, samt mye matsvinn pga. at temperatur-svingninger og fuktighetsproblematikk medfører brudd på matfaglige krav for matproduksjonen.



Utfordringsbilde knyttet til lokalitetene og fastmontertutstyr er fortsatt uavklart. Kommunedirektørens vurdering er at bør gjøres en systematisk og grundig gjennomgang av lokaliteter og utstyr slik at det reelle utfordringsbilde knyttet til dette blir synliggjort. Dette vil være avgjørende for at nødvendige investeringsbehov kan bli synliggjort, slik at kommunestyret ut fra et reelt helhetsbilde kan ta stilling til hvilken kjøkkendrift kommunen skal ha videre.

Endringene som følger av samhandlingsreformen og kommunens demografi medfører behov for flere *boliger til ulike brukergrupper*. Dette gjelder både for unge med nedsatt funksjonsevne eller andre livsmestrings-utfordringer og for eldre med økt skrøpeligheit og stort omsorgsbehov. Sentrumsnære leiligheter hvor det legges opp til «lettvinthet» og mulighet for sosialt samvær, vil være et godt tilbud for mange som har utfordringer med å ivareta sine daglige gjøremål. For personer med et stort omsorgsbehov vil derimot behovet for boliger med høy tilgang på omsorgstjenester, være viktig for å sikre kvalitativt gode og effektive tjenester. Sørreisa kommune bør ha en aktiv holdning til å bygge boliger som er tilpasset det utfordringsbildet vi står foran, i tråd med "Framskrivning av boligbehov –vanskeligstilte på boligmarkedet" for Sørreisa kommune.

Rammeområde 35 – Sosiale tjenester

Rammeområdet følgende tjenester:

- Økonomisk sosialhjelp
- Kvalifiseringsprogrammet

Ramme 35 – Sosiale tjenester	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-315 000	-315 000	-315 000	-315 000
Utgift	4 323 298	4 323 298	4 323 298	4 323 298
Netto	4 008 298	4 008 298	4 008 298	4 008 298

Tabell 43: Budsjett på ramme 35 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2023.

Økonomisk sosialhjelp

Økonomisk sosialhjelp er en midlertidig økonomisk støtte, som personer kan få hvis de ikke kan forsørge seg selv.

Sørreisa kommune har mottatt mange nye flyktninger de siste 2 årene.

For flyktninger under 55 år som kommer fra Ukraina er integreringsprogram-perioden i gjennomsnitt bare 6 mnd og for perioden over 55 er det ikke lovfestet krav om program.

Det betyr at det er en forventning om at disse flyktningene skal sørge for inntekt til eget livsopphold tidlig etter ankomst. For de som ikke har fått seg jobb når introduksjonsprogram-perioden er over, betyr det at de må få støtte gjennom økonomisk sosialhjelp for å dekke nødvendig livsopphold.

Basert på tilbakemelding fra NAV Senja- Sørreisa og anslag for utgifter til økonomisk sosialhjelp i 2023, er det forventet en betydelig økning i sosialhjelpsutbetalinger i 2024.

En økning på 1,8 mill. til økonomisk sosialhjelp er hensyntatt i kommunedirektørens framlagte forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.

Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogrammet er for personer mellom 18 og 67 år som ønsker å komme i jobb, men som trenger ekstra oppfølging for å klare det.



I kommunedirektørens framlagte budsjettforslag er det lagt opp til en dimensjonering på opptil 3 plasser for personer over 25 år i kvalifiseringsprogram.

Utfordringer innenfor rammeområdet

Sørreisa kommune har –og skal- bosatte mange flyktninger. Erfaringsmessig vet man at dette kan gi seg utslag på behovet for sosialhjelp.

Rammeområde 40 – Politisk vedtatt tilskudd til andre

Rammeområdet inneholder politisk vedtatte tilskudd til følgende:

- Sørreisa Kirkelige fellesråd
- MITRA
- Driftstilskudd fysioterapeuter
- Krisesenter
- Driftstilskudd private barnehager (Bjørkli)
- Midt-Troms Friluftsråd
- Midt-Troms Museum
- Frivilligsentralen

Ramme 40 – Politisk vedtatte tilskudd til andre	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-1 090 142	-1 090 142	-1 090 142	-1 090 142
Utgift	7 661 054	7 661 054	7 661 054	7 661 054
Netto	6 570 912	6 570 912	6 570 912	6 570 912

Tabell 44: Budsjett på ramme 40 for 2024-2027

Ansvar	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
400 - Kirkeformål	1 826 480	1 826 480	1 826 480	1 826 480
401 - Mitra	627 000	627 000	627 000	627 000
402 - Driftstilskudd Fysio	1 053 300	1 053 300	1 053 300	1 053 300
403 - Krisesenter	599 884	599 884	599 884	599 884
404 - Driftstilskudd Bjørkli	1 850 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000
405 - Midt-Troms Friluftsråd	58 000	58 000	58 000	58 000
406 - Midt-Troms Museum	380 000	380 000	380 000	380 000
490 - Frivilligsentralen	176 248	176 248	176 248	176 248
Netto	6 570 912	6 570 912	6 570 912	6 570 912

Tabell 45: Budsjett på ramme 40 for 2024-2027 fordelt på de ulike ansvarene

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2023 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2023.

Sørreisa kirkelige fellesråd

Som for de kommunale tjenestene, er også driftsbudsjettet for kirken med gravlunder meget stramt. Menighetsrådet i Sørreisa og menighetsrådet i Dyrøy samarbeider om å løse noen oppgaver sammen. Blant annet har de felles kirkeverge.

Sørreisa kommune og Sørreisa kirkelige fellesråd har tjenesteytingsavtale. Arbeidet med rullering av denne forventes avsluttet innen årets utgang. Utover det som ligger i avtalen, samt driftstilskuddet som bevilges årlig, har kommunen intet ansvar for budsjetttrammene. Sørreisa kommunen har i 2023



fått henvendelse fra fellesrådet om ekstrabevilling/økt tilskudd på bakgrunn av regnskap 2022 og utfordringer ift. budsjett.

Kommunedirektøren har innarbeidet et økt tilskudd på 7 % inkl. kommunal deflator (4,3 %) tilsvarende 119.000 kr. i økonomiplanperioden 2024-2027.

Rammeområde 60 – Teknisk og planlegging

Rammeområde 6 inneholder følgende deltjenester:

- Administrasjon
- Planlegging
- Landbruks- og naturforvaltning
- Kommunale boliger
- Byggesak
- Kart, oppmåling og delingssaker
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens bygg, eiendommer, anlegg, veier etc.
- Renhold kommunale bygg
- Utviklingsprosjekter kommunal infrastruktur

Enheten består av tre avdelinger, renhold, uteseksjon og administrasjon. Rammeområdet ivaretar viktige servicefunksjoner for de øvrige enhetene i kommunen samt boligstiftelsen Sør-Bo (vedlikehold og vaktmestertjenester). I tillegg er det en rekke tjeneste- og myndighetsfunksjoner i forhold til kommunens innbyggere og næringsliv, som for eksempel oppmåling, landbruk, bygge- og reguleringsaker med mer.

Rammeområdet er også sentralt i kommunens videre utvikling med planprosesser og investeringsprosjekter som kommunen gjennomfører. Mye av de grunnleggende premissene for øvrige tjenester og tilbud ligger her i infrastruktur som bygninger, veier og anlegg.

Ramme 60 - Teknisk	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-12 013 295	-11 994 545	-11 894 545	-11 894 545
Utgift	36 423 778	36 330 028	35 830 028	35 830 028
Netto	24 410 483	24 335 483	23 935 483	23 935 483

Tabell 46: Budsjett på ramme 60 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Driftsbudsjettet for 2024-2027 bygger i all hovedsak på de samme rammene som for 2023. Det er gjort noen endringer knyttet til endrede forutsetninger:

- Det foreslås å opprette en midlertidig 100%-stilling på Teknisk for å ivareta økt arbeidsmengde som enheten opplever som følge av flyktningsituasjonen. Oppgavene til enheten omhandler fysisk tilrettelegging i boliger samt administrasjon knyttet til leieforhold. Total merbelastning relatert til dette anslås for tiden til 1,5 årsverk for Teknisk og planlegging.
- Vedlikehold boliger: For å ivareta kommunens boligmasse er det behov for vedlikeholdsmidler for å sikre forsvarlig drift. I økonomiplanen har kommunedirektøren funnet rom for kr. 400 000 i år 2024 og 2025, men ikke til de to siste årene i planen



- Kostnadene til vintervedlikehold har hatt en betydelig økning de siste år på grunn av indeksregulering av vintervedlikeholdskontrakt. Dette er hensyntatt i økonomiplanen. Ny kontrakt planlegges utlyst våren 2024.

Utfordringer innenfor rammeområdet

Etter nedstyringsprosessen har akutte driftsoppgaver måtte prioriteres. Sentrale oppgaver som f.eks. vegforvaltning ivaretas kun delvis. Planlegging og utvikling har ikke det fokus som trengs og mange publikumshenvendelser blir ikke besvart på tilfredsstillende måte. På bygningsvedlikehold følges ikke opp alle behov, så formålsbygg og boliger gradvis forringes.

Det har over tid bygd seg opp et betydelig vedlikeholdsetterslep, noe som etter hvert har gått over til å bli et investeringsbehov da forebyggende vedlikehold ikke lenger er et alternativ. Manglende vedlikehold kan ofte føre til følgeskader og ekstra kostnader som resultat.

Arbeidssituasjonen er krevende for de ansatte. Manglende oppfølging på vedlikehold fører gjerne til negative reaksjoner både internt i organisasjonen og hos kommunens innbyggere. Disse forholdene vurderes som kritisk når det gjelder enhetens mulighet til å beholde ansatte og rekruttere nye.

Innenfor teknisk sektor oppleves utfordringer knyttet til fremdrift og gjennomføringsevne, spesielt innenfor planprosesser og investeringsprosjekter. Dette skyldes i hovedsak lav bemanningsgrad og vanskelighet med rekrutering av fagkompetanse, som betyr avhengighet av å kjøpe tjenester.

Mye av eksisterende planverk er av eldre dato. Et oppdatert planverk sikrer effektiv saksbehandling. Områdeplan for Sørreisa sentrum ble vedtatt våren 2023, mens arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel er sterkt forsinket. Denne forventes ferdig våren 2024.



Rammeområde 70 – Selvkost

Rammeområdet følgende tjenester:

- Vannforsyning
- Avløp
- Slamtømming
- Renovasjon
- Feiervesen
- Havnekassa

Tjenestene under dette rammeområdet er ment å være selvfinansierende med brukerbetaling gjennom det kommunale avgiftssystemet.

Ramme 70 – Selvkost	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Inntekt	-19 732 809	-19 732 809	-19 732 809	-19 732 809
Utgift	19 041 466	19 041 466	19 041 466	19 041 466
Netto	-691 343	-691 343	-691 343	-691 343

Tabell 47: Budsjett på ramme 70 for 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til budsjett bygger på:

Vann og avløp

Sørreisa kommune har i mange år manglet en overordnet fagkompetanse innenfor vann og avløp (VA-ingeniør). Det har derfor over tid bygd seg opp et større etterslep på saker som omhandler kontroll og ettersyn av kommunale og private VA-anlegg. I tillegg vil en slik kompetanse kunne fylle behovet for overordnet planlegging og gjennomføring av VA-prosjekter. Behovet for dette er økende da snittalderen på de eksisterende anleggene er høy, og investeringsbehovet må forventes å øke i tiden framover.

Fra 1.september 2021 ble det redusert med en hel stilling på VA i uteseksjonen, fra tre til to årsverk, og sektoren er med det blitt betydelig mer sårbar. Kommunestyret har vedtatt å opprette en ingeniørstilling innen VA fra og med 2022, men på tross av flere forsøk har det vist seg å være vanskelig å rekruttere denne type kompetanse. Som en foreløpig ordning ivaretas funksjonen i dag med en ansatt i ca. 50% stilling, men det jobbes videre med å få dekt denne funksjonen i en 100% stilling

Feier

Feiertjenesten skal feie og føre tilsyn med både primærboliger og hytter/fritidsboliger i kommunen.

For å sikre tilkomst til feiing og tilsyn på hytter/fritidsboliger som ligger utenfor kjørevei, er det formålstjenlig å gå til anskaffelse av snøscooter.

Kommunestyret har tidligere vedtatt å gå til anskaffelse av snøscooter i 2024. Kommunedirektøren har blitt oppmerksom på at en investering i scooter ikke kan finansieres over VAR området slik som forutsatt. Tilgang på snøscooter tenkes derfor heller løst via leasing eller leie.

Havner



Forvaltning av havner er i 2023 satt i system, og det er ansatt havnesjef/utvikler organisert under kommunedirektøren med 50 % på havn. Det er i likhet med 2023 budsjettet med en inntekt på kr 1 000 000 kr. for hvert av årene i økonomiplanperioden, som brukes til kostnader knyttet til havn. Havnesjefen/utvikler varetager også oppgaver knyttet til vedtatte prosjekt (50 %). Dette betyr at denne stilling er fullt finansiert.

Gebyrutvikling for vann, avløp, renovasjon, feiing og slamtømming

Gebyrutvikling for vann, avløp, renovasjon, feiing og slamtømming				
	2023	2024	Endring i kr.	Endring i prosent
Vann	5432	3643	-1789	-32,93 %
Avløp	2473	2273	-200	-8,09 %
Renovasjon	3941	3941	0	0,00 %
Slam	1697	2204	507	29,88 %
Feier	726	646	-80	-11,02 %
Sum	14269	12707	-1562	-10,95 %

Tabell 48: Justering gebyrer selvkostområder 2023 til 2024

Fra 2023 til 2024 foreslås det en samlet gebyrreduksjon på 10,95 %. Alle gebyr er redusert i 2024 for å unngå å bygge opp fond. Det er kommunens leverandør av løsninger til beregning av selvkost, Momentum Solutions, som har kalkulert hvordan gebyrene bør endres etter gjennomgang av regnskapstall, fond, investeringsbehov etc. Gebyrsatsene er inkl. mva.



Hovedbilde saldering – kommunedirektørens innstilling

Nedenfor fremgår et forenklet hovedbilde av konsekvensjustert budsjett og hvordan budsjettet kommer i balanse i økonomiplan.

Tall i hele kr	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1 Rammetilskudd	-136 570 830	-136 570 830	-136 570 830	-136 570 830
2 Inntekts- og formuesskatt	-129 343 211	-129 343 211	-129 343 211	-129 343 211
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0
4 Andre skatteinntekter	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-48 597 717	-45 160 023	-43 204 568	-42 050 581
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-37 844 971	-38 214 971	-38 114 971	-38 114 971
7 Brukerbetalinger	-11 258 794	-11 258 794	-11 258 794	-11 258 794
8 Salgs- og leieinntekter	-30 525 748	-30 525 748	-30 525 748	-30 525 748
9 SUM DRIFTSINNTEKTER	-394 181 271	-391 113 577	-389 058 122	-387 904 135
10 Lønnsutgifter	213 166 311	213 978 811	213 978 811	213 978 811
11 Sosiale utgifter	36 051 755	36 200 868	36 200 868	36 200 868
12 Kjøp av varer og tjenester	88 222 554	87 327 554	86 927 554	86 927 554
13 Overføringer og tilskudd til andre	14 695 789	14 565 789	14 465 789	14 465 789
14 Avskrivninger	17 305 996	17 305 996	17 305 996	17 305 996
15 SUM DRIFTSUTGIFTER	369 442 405	369 379 018	368 879 018	368 879 018
16 BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-24 738 866	-21 734 559	-20 179 104	-19 025 117
17 Renteinntekter	-6 992 000	-6 992 000	-6 992 000	-6 992 000
18 Utbytter	0	0	0	0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
20 Renteutgifter	34 120 000	33 400 000	32 420 000	32 180 000
21 Avdrag på lån	16 243 000	17 640 000	18 880 000	19 490 000
22 NETTO FINANSUTGIFTER	43 371 000	44 048 000	44 308 000	44 678 000
23 Motpost avskrivninger	-17 664 923	-17 664 923	-17 664 923	-17 664 923
24 NETTO DRIFTSRESULTAT	967 211	4 648 518	6 463 973	7 987 960
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>	0	0	0	0
25 Overføring til investering	1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463
26 Avsetninger til bundne driftsfond	561 559	561 559	561 559	561 559
27 Bruk av bundne driftsfond	-8 446 131	-8 446 131	-8 446 131	-8 446 131
28 Avsetninger til disposisjonsfond	5 872 898	2 191 591	376 136	171 000
29 Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	-1 318 851
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
31 SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-967 211	-4 648 518	-6 463 973	-7 987 960
32 FREMFØRT TILINNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0
Balansering:				
Overføring til investering	1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463
Avsetning underskudd (rest VAR som skal overføres disp.fond)	171 000	171 000	171 000	171 000
Avsetning bundne fond VAR	561 559	561 559	561 559	561 559
Avsetning disposisjonsfond	5 701 898	2 020 591	205 136	
Bruk av bundne fond VAR	-2 058 976	-2 058 976	-2 058 976	-2 058 976
Bruk av premiefond	-6 387 155	-6 387 155	-6 387 155	-6 387 155
Bruk av disposisjonsfond				-1 318 851
SUM	-967 211	-4 648 518	-6 463 973	-7 987 960

Tabell 49: Hovedbilde av konsekvensjustert budsjett for 2024-2027

I 2024, ble netto driftsresultat negativt med 0,9 mill. og her er det lagt inn bruk av pensjonsfond, overføring til investering og avsetning til bundne fond til VAR områdene. Her foreslår kommunedirektøren en avsetning til disposisjonsfond på 5,7 mill.

I 2025 ble netto driftsresultat negativt med 4,65 mill og her er det lagt inn bruk av pensjonsfond, overføring til investering og avsetning til bundne fond til VAR områdene. Her foreslår kommunedirektøren en avsetning til disposisjonsfond på 2,02 mill.

I 2026 ble netto driftsresultat negativt med 6,46 mill og her er det lagt inn bruk av pensjonsfond, overføring til investering og avsetning til bundne fond til VAR områdene. Her foreslår kommunedirektøren en avsetning til disposisjonsfond på 0,2 mill.



Siste år i planperioden har kommunen et negativt netto driftsresultat på 7,99 mill, og her er det ett merforbruk på 1,3 mill som foreslås dekket inn ved bruk av disposisjonsfond.

Hovedoversikter i henhold til kommunedirektørens forslag:

Budsjett- og økonomiplan skal være satt opp på en oversiktlig måte. Obligatoriske budsjettskjema er regulert i Forskrift om årsbudsjett kapittel 5, § 5-4 til 5-7, og det er dette nivå kommunestyret vedtar Sørreisa kommunes budsjetttrammer på. Disse er som følger:

§ 5-4 første ledd, Bevilgningsoversikt – drift

Bevilgningsoversikt - drift (hele kr)	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1 Rammetilskudd	-131 474 572	-120 579 663	-136 570 830	-136 570 830	-136 570 830	-136 570 830
2 Inntekts- og formuesskatt	-110 882 853	-119 170 180	-129 343 211	-129 343 211	-129 343 211	-129 343 211
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
4 Andre generelle driftsinntekter	-31 590 363	-31 324 600	-48 699 234	-45 291 434	-43 383 834	-42 267 134
5 SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-273 947 788	-271 074 443	-314 613 275	-311 205 475	-309 297 875	-308 181 175
6 Sum bevilgninger drift, netto	239 037 246	240 204 260	272 321 896	272 073 509	271 673 509	271 673 509
7 Avskrivninger	17 664 925	17 517 000	17 305 996	17 305 996	17 305 996	17 305 996
8 SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	256 702 171	257 721 260	289 627 892	289 379 505	288 979 505	288 979 505
9 BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-17 245 617	-13 353 183	-24 985 383	-21 825 970	-20 318 370	-19 201 670
10 Renteinntekter	-2 848 952	-4 937 000	-6 992 000	-6 992 000	-6 992 000	-6 992 000
11 Utbytter	-1 729	0	0	0	0	0
12 Gevinster og tap på finansielle om løpsmidler	0	0	0	0	0	0
13 Renteutgifter	10 556 851	22 575 500	34 120 000	33 400 000	32 420 000	32 180 000
14 Avdrag på lån	15 450 285	15 607 000	16 243 000	17 640 000	18 880 000	19 490 000
15 NETTO FINANSUTGIFTER	23 156 455	33 245 500	43 371 000	44 048 000	44 308 000	44 678 000
16 Motpost avskrivninger	-17 664 923	-17 526 000	-17 664 923	-17 664 923	-17 664 923	-17 664 923
17 NETTO DRIFTSRESULTAT	-11 754 085	2 366 317	967 211	4 648 518	6 463 973	7 987 960
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>	0	0	0	0	0	0
18 Overføring til investering	359 526	861 000	1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463
19 Avsetninger til bundne fond	5 539 514	636 000	561 559	561 559	561 559	561 559
20 Bruk av bundne fond	-2 792 505	-6 545 371	-8 446 131	-8 446 131	-8 446 131	-8 446 131
21 Avsetning til disposisjonsfond	10 067 100	2 682 054	5 872 898	2 191 591	376 136	171 000
22 Bruk av disposisjonsfond	-1 419 526	0	0	0	0	-1 318 851
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
24 SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	11 754 109	-2 366 317	-967 211	-4 648 518	-6 463 973	-7 987 960
25 FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	24	0	0	0	0	0

Tabell 50: § 5-4 første ledd, Bevilgningsoversikt – drift

§ 5-4 andre ledd, Bevilgningene til de enkelte budsjettområdene – drift

Oversikten skal vise bevilgning pr rammeområde. Summen skal samsvare med «sum bevilgninger drift, netto» i bevilgningsoversikt etter 5-4 første ledd.

Bevilgning til de enkelte budsjettområder (hele kr)	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
10 Politisk	2 868 393	2 924 540	3 093 751	3 033 751	3 033 751	3 033 751
12 Kommunedirektør og fellesområder	18 463 746	19 045 473	23 079 187	23 079 187	23 079 187	23 079 187
15 Brann og beredskap	3 284 790	3 711 824	4 030 778	4 030 778	4 030 778	4 030 778
18 Interkommunale samarbeid	10 707 740	12 046 490	15 852 939	15 852 939	15 852 939	15 852 939
20 Oppvekst og kultur	95 846 747	109 029 535	114 492 140	114 307 140	114 307 140	114 307 140
30 Helse	68 404 915	70 831 018	76 713 093	76 599 706	76 599 706	76 599 706
35 Sosialtjenester	2 745 298	2 445 298	4 288 298	4 288 298	4 288 298	4 288 298
40 Politisk vedtatt tilskudd til andre	6 228 316	6 184 228	6 570 912	6 570 912	6 570 912	6 570 912
60 Teknisk	18 560 196	18 832 276	24 440 483	24 365 483	23 965 483	23 965 483
70 Selvkost	-9 433 026	-8 773 210	-6 112 143	-6 112 143	-6 112 143	-6 112 143
90 Finans	-410 790	3 926 788	6 057 458	6 057 458	6 057 458	6 057 458
SUM	217 266 325	240 204 260	272 506 896	272 073 509	271 673 509	271 673 509

Tabell 51: § 5-4 andre ledd, Bevilgningene til de enkelte budsjettområdene - drift



§ 5-5 første ledd, Bevilgningsoversikt – investering

Bevilgningsoversikt – investering (i hele 1000)	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1. Investeringer i varige driftsmidler	130 985 432	145 978 500	50 953 500	44 740 000	21 260 000	31 426 000
2. Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	894 904	861 000	1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463
4. Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
5. Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
6. Sum investeringsutgifter	131 880 336	146 839 500	51 997 963	45 784 463	22 304 463	32 470 463
7. Kompensasjon for merverdiavgift	-25 602 518	-27 597 000	-8 991 000	-6 748 000	-3 252 000	-6 285 000
8. Tilskudd fra andre	-890 775	0	0	0	0	0
9. Salg av varige driftsmidler	-1 736 527	0	0	0	0	0
10. Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
11. Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
12. Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-93 960	0	0	0	0	0
13. Bruk av lån	-72 785 500	-118 381 500	-41 962 500	-37 992 000	-18 008 000	-25 141 000
14. Sum investeringsinntekter	-101 109 280	-145 978 500	-50 953 500	-44 740 000	-21 260 000	-31 426 000
15. Videreutlån	15 302 163	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
16. Bruk av lån til videreutlån	-15 302 163	-15 000 000	-15 000 000	-15 000 000	-15 000 000	-15 000 000
17. Avdrag på lån til videreutlån	4 787 120	4 967 407	6 059 468	6 072 047	6 568 815	7 117 981
18. Mottatte avdrag på videreutlån	-5 405 469	-4 967 407	-6 059 468	-6 072 047	-6 568 815	-7 117 981
19. Netto utgifter videreutlån	-618 349	0	0	0	0	0
20. Overføring fra drift	-359 526	-861 000	-1 044 463	-1 044 463	-1 044 463	-1 044 463
21. Avsetninger til bundne investeringsfond	618 349	0	0	0	0	0
22. Bruk av bundne investeringsfond						
23. Avsetninger til ubundet investeringsfond						
24. Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
25. Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
26. Sum overføring fra drift og netto avsetninger	258 823	-861 000	-1 044 463	-1 044 463	-1 044 463	-1 044 463
27. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	30 411 530	0	0	0	0	0

Tabell 52: § 5-5 første ledd, Bevilgningsoversikt – investering



§ 5-5 andre ledd, Bevilgningene til de enkelte investeringsprosjektene

Investeringer 2024 - 2027

Tall i hele kroner (inkl. mva)*		Rentesats				Sum
		5,09 %	5,45 %	4,32 %	4,27 %	
Prosjektnavn/tiltak	Investert tidligere år	2024	2025	2026	2027	2024-2027
Nye investeringer:						
Idrettshall - renovering av garderober og universell utforming		15 000 000	5 500 000	0	0	20 500 000
Ny komfyr kjøkken sykehjem		350 000	0	0	0	350 000
Møbler og utstyr til pasientrom sykehjemmet		250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Garderobefasiliteter Fredlund		550 000	0	0	0	550 000
Nytt legekantor inkl omsorgsboliger	4 000 000	0	15 000 000	15 000 000	0	30 000 000
Renhold: anskaffelse av robotvasker idrettshall		550 000	0	0	0	550 000
Straumen kapell - diverse arbeider			1 150 000	0	0	1 150 000
Tømmervik kirke - diverse arbeider			1 250 000	0	0	1 250 000
Heis på kommunehuset		4 000 000	0	0	0	4 000 000
Sørreisa sykehjem - ny innvendig belysning		4 155 000	0	0	0	4 155 000
Bytte ut nettverkswitcher		391 000	170 000	115 000	281 000	957 000
Sørreisa sykehjem - ny drenering		0	800 000	0	0	800 000
Utseksjon - kontorlokaler		2 100 000	0	0	0	2 100 000
Egenkapitaltilskudd KLP		1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463	4 177 852
Tidligere vedtatte investeringer og endringer i tidligere vedtatte investeringer som følge av justert fremdrift**:						
Klimatiltak Brekka	437500	1 562 500	0	0	0	1 562 500
Ny tankbil		0	4 950 000	0	0	4 950 000
Klippeutstyr/batteridrift - frigjøringsverktøy		0	375 000	0	0	375 000
Framsikt	200 000	300 000	0	0	0	300 000
Ombygging innvendig brannstasjon	4 950 000	12 550 000	0	0	0	12 550 000
Skifte ut gamle datamaskiner		895 000	895 000	895 000	895 000	3 580 000
Vinduer, drenering, ventilasjon kommunehus		0	2 800 000	0	30 000 000	32 800 000
Investering i oppfølging av digitaliseringsstrategi		600 000	600 000	0	0	1 200 000
Amfi Kulturhus		1 500 000	0	0	0	1 500 000
Velferdsteknologiske løsninger		200 000	0	0	0	200 000
Selvkost:		0	0	0	0	0
Selvkost - generell oppgradering vann	1 000 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	0	7 500 000
Selvkost - generell oppgradering avløp		2 500 000	2 500 000	2 500 000	0	7 500 000
Renovering av vann- og avløpskummer (vann)		500 000	0	0	0	500 000
Renovering av vann- og avløpskummer (avløp)		500 000	0	0	0	500 000
Renovering Skøelven vannverk		0	6 000 000	0	0	6 000 000
Brutto nye investeringer		28 390 463	25 164 463	16 409 463	1 575 463	71 539 852
Brutto tidligere vedtatte investeringer		23 607 500	20 620 000	5 895 000	30 895 000	81 017 500
Sum		51 997 963	45 784 463	22 304 463	32 470 463	152 557 352

Tabell 53: § 5-5 andre ledd, Bevilgningene til de enkelte investeringsprosjektene



§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift

Tall i hele kr	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1 Rammetilskudd	-131 474 572	-120 579 663	-136 570 830	-136 570 830	-136 570 830	-136 570 830
2 Inntekts- og formuesskatt	-110 882 853	-119 170 180	-129 343 211	-129 343 211	-129 343 211	-129 343 211
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
4 Andre skatteinntekter	-40 000	0	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-31 550 363	-31 324 600	-48 597 717	-45 160 023	-43 204 568	-42 050 581
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-49 754 205	-36 772 304	-37 844 971	-38 214 971	-38 114 971	-38 114 971
7 Brukerbetaling	-12 629 731	-10 819 851	-11 258 794	-11 258 794	-11 258 794	-11 258 794
8 Salgs- og leieinntekter	-35 843 431	-32 232 989	-30 525 748	-30 525 748	-30 525 748	-30 525 748
9 SUM DRIFTSINTEKTER	-372 175 155	-350 899 587	-394 181 271	-391 113 577	-389 058 122	-387 904 135
10 Lønnsutgifter	182 502 209	188 143 517	213 166 311	213 978 811	213 978 811	213 978 811
11 Sosiale utgifter	34 649 898	31 727 798	36 051 755	36 200 868	36 200 868	36 200 868
12 Kjøp av varer og tjenester	100 207 345	84 958 442	88 222 554	87 327 554	86 927 554	86 927 554
13 Overføringer og tilskudd til andre	19 905 161	15 199 647	14 695 789	14 565 789	14 465 789	14 465 789
14 Avskrivninger	17 664 925	17 517 000	17 305 996	17 305 996	17 305 996	17 305 996
15 SUM DRIFTSUTGIFTER	354 929 538	337 546 404	369 442 405	369 379 018	368 879 018	368 879 018
16 BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-17 245 617	-13 353 183	-24 738 866	-21 734 559	-20 179 104	-19 025 117
17 Renteinntekter	-2 848 952	-4 937 000	-6 992 000	-6 992 000	-6 992 000	-6 992 000
18 Utbytter	-1 729	0	0	0	0	0
19 Gevinster og tap på finansielle omlopsmidler	0	0	0	0	0	0
20 Renteutgifter	10 556 851	22 575 500	34 120 000	33 400 000	32 420 000	32 180 000
21 Avdrag på lån	15 450 285	15 607 000	16 243 000	17 640 000	18 880 000	19 490 000
22 NETTO FINANSUTGIFTER	23 156 455	33 245 500	43 371 000	44 048 000	44 308 000	44 678 000
23 Motpost avskrivninger	-17 664 923	-17 526 000	-17 664 923	-17 664 923	-17 664 923	-17 664 923
24 NETTO DRIFTSRESULTAT	-11 754 085	2 366 317	967 211	4 648 518	6 463 973	7 987 960
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>	0	0	0	0	0	0
25 Overføring til investering	359 526	861 000	1 044 463	1 044 463	1 044 463	1 044 463
26 Avsetninger til bundne driftsfond	5 539 514	636 000	561 559	561 559	561 559	561 559
27 Bruk av bundne driftsfond	-2 792 505	-6 545 371	-8 446 131	-8 446 131	-8 446 131	-8 446 131
28 Avsetninger til disposisjonsfond	10 067 100	2 682 054	5 872 898	2 191 591	376 136	171 000
29 Bruk av disposisjonsfond	-1 419 526	0	0	0	0	-1 318 851
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
31 SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	11 754 109	-2 366 317	-967 211	-4 648 518	-6 463 973	-7 987 960
32 FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	24	0	0	0	0	0

Tabell 54: § 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet

§ 5-7.

Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet

Andel lån KLP Kommunekreditt	126 038 514
Andel lån Kommunalbanken	437 309 780
Andel lån Husbanken	88 898 164
Sum lånegjeld 01.01.2024	652 246 458 <i>Jfr. tabell 25, s. 47</i>

(tall i hele kr)	2024	2025	2026	2027	
IB	652 246 458	686 906 490	716 186 443	723 745 628	
Lån nye investeringer	41 962 500	37 992 000	18 008 000	25 141 000	<i>Jfr. Bevilgningsoversikt – investering, linje 13</i>
Nye lån til videre utlån	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	<i>Jfr. Bevilgningsoversikt – investering, linje 15</i>
Avdrag på lån	-16 243 000	-17 640 000	-18 880 000	-19 490 000	<i>Jfr. Bevilgningsoversikt – drift, linje 21</i>
Avdrag på lån til videreutlån	-6 059 468	-6 072 047	-6 568 815	-7 117 981	<i>Jfr. Bevilgningsoversikt – investering, linje 17</i>
Sum lånegjeld 31.12	686 906 490	716 186 443	723 745 628	737 278 647	

Tabell 55: § 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet